

Nazwa przedmiotu Administracja publiczna a media	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) mgr Monika Kowalska-Rutyna	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS 3 pkt ETCS
A. Formy zajęć konwersatorium	Uczestniczenie w konwersatorium 18 godz. Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 30 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 8 godz. Przygotowanie się do zaliczenia 25 godz.
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 	
C. Liczba godzin: 18 - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams)	
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026 - semestr 3, zimowy AII-3z	
Status przedmiotu fakultatywny	Język wykładowy język polski
Metody dydaktyczne wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja, praca w grupach nad wskazanymi przez nauczyciela tematami	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia Zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru
	C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie orientacji w problematyce poruszanej na zajęciach. Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 60 % pytań z testu. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność w konwersatorium.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne: Zarys polskiego systemu prawnego, Ustrój administracji publicznej B. Wymagania Znajomość systemu politycznego RP, podstawowa wiedza o państwie i obowiązującym prawie oraz o zasadach funkcjonowania organów publicznych. Analizowanie konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w administracji publicznej.	
Cele przedmiotu Przedmiot ma na celu przygotowanie studentów do efektywnego funkcjonowania w otoczeniu medialnym, zrozumienia roli mediów w procesach demokratycznych oraz profesjonalnego zarządzania komunikacją w instytucjach publicznych.	

<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> Określenie definicji administracji publicznej. Zbiór zasad i narzędzi działania administracji publicznej. Miejsce administracji w nowoczesnych mediach. Przyszłość administracji publicznej oraz wyzwania przed nią stawiane przez współczesne społeczeństwo. Wymogi skutecznej i otwartej polityki informacyjnej. Funkcje i działania administracji publicznej. Zarządzanie, administrowanie, rządzenie, kierowanie i nadzorowanie w administracji publicznej. Zadania i funkcje współczesnej administracji publicznej: prawne i organizacyjne uwarunkowania funkcjonowania administracji publicznej, zadania i obowiązki administracji publicznej. Dysfunkcje administracji publicznej. Rozwój administracji w Polsce. Nowoczesne metody kontaktu z obywatelami. E-Urzędnika jako sposób na szybszy kontakt z administracją publiczną. Urząd w internecie. Internet teraz i w przyszłości, sposób i zasady prawidłowego prowadzenia strony internetowej administracji publicznej. Różnice między stroną internetową, a Biuletynem Informacji Publicznej. Jawność życia publicznego – dostęp do informacji. Prawo obywatela do uzyskania rzetelnej i aktualnej informacji, sposób tworzenia komunikatów urzędowych. Facebook w administracji publicznej. Social media, Google+ jako rywal Facebooka, szybkie informowanie za pomocą Twittera. Wykorzystanie Facebooka do informowania obywateli. Wykorzystanie mediów społecznościowych. Jak i do czego wykorzystać media społecznościowe we współczesnym systemie informowania obywateli. Komunikowanie z obywatelem. Przystępne komunikaty dla obywatela. Urzędnik jako pośrednik w komunikacji z obywatelami. Metody właściwego przekazywania informacji. Dura lex-sed lex w sieci. Odpowiedzialność za słowo w internecie, wizerunek i prawo autorskie, konto na portalu społecznościowym jako sposób szybkiego załatwiania spraw administracyjnych. Wizerunek i prawo autorskie. Omówienie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Urzędnik jako osoba pełniący funkcję publiczną. Różnica między osobą pełniącą funkcję publiczną, a funkcjonariuszem publicznym. Wyrażanie zgody na publikowanie wizerunku. Zgoda na wykorzystanie wizerunku. Odbiór administracji w mediach społecznościowych. Fanpage jako metoda budowania zaufania, poziomu zainteresowania obszarem funkcjonowania danej instytucji, wzrost poziomu wiedzy na temat codziennej działalności instytucji. Etyka w administracji publicznej. Etyka jako sposób budowania pozytywnego wizerunku jednostki administracji publicznej oraz urzędnika. Czynniki kształtujące poziom etyki w administracji publicznej. Regulacje dotyczące zagadnień etycznych w administracji publicznej. Social media w praktyce. Obecność jednostki administracji publicznej na portalu społecznościowym jako realizowanie ustawowego obowiązku dostępu do informacji publicznej. Umiejętności niezbędne do prowadzenia mediów społecznościowych. Na kim się wzorować, a czego unikać na portalach społecznościowych. 	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):</p> <ul style="list-style-type: none"> Dobek-Ostrowska B., <i>Komunikowanie polityczne i publiczne</i>, PWN Warszawa 2006. Guzowski R., <i>Administracja publiczna w mediach społecznościowych</i>, PRESSCOM Wrocław 2015. Potoczek A., Stępień J., <i>Kadry i zarządzanie w administracji</i>, Prodruk, Poznań -Toruń 2005. Rajchel K., Żukowski P., <i>Zasadnicze problemy nowoczesnego zarządzania instytucją</i>, Rzeszów 2003. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> Bogucka I., Pietrzykowski T., <i>Etyka w administracji publicznej</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2015. Chałubińska - Jentkiewicz M., Nowikowska M., Wąsowski K., <i>Media w erze cyfrowej. Wyzwania i zagrożenia</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2021 Długosz D., Zawadzki W., <i>Etyczny drogowskaz urzędników</i>, „Przegląd Służby Cywilnej” 2011, listopad, nr 1, s. 14. Michalczyk S., <i>Komunikowanie polityczne. Skrypt dla studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej oraz politologii</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2022. 	
<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WK6</p>	<p>Wiedza</p> <p>rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p>

	zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego
KP7_UW11 KP7_UK2	Umiejętności przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł. w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd na zagadnienie, odważnie, ale z rozwagą wyrażać swoje zdanie, nie boji się zadawać pytań, potrafi kulturalnie uczestniczyć w dyskusji, umie wyrażać konstruktywną krytykę
KP7_KK1	Kompetencje społeczne znając swoje silne i słabe strony; stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów
Kontakt m.kowalska-rutyna@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Animacja rozwoju osobistego	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej: dr Magdalena Kielbasiewicz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 	2 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godz. Przygotowanie recenzji wybranej książki – 15 godz. Przygotowanie do dyskusji – 10 godz. Samodzielne studiowanie literatury – 10 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość 	
C. Liczba godzin 18 godz. <ul style="list-style-type: none"> 10 godz. w sali dydaktycznej 8 godz. zajęcia e-learningowe (Teams) 	
Cykl dydaktyczny: 2025-2027 rok akademicki 2025/26, semestr 1, zimowy AII-2z	
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none">obowiązkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none">zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none">wykonanie pracy zaliczeniowej: wykonanie określonej pracy praktycznej – praca pisemna - recenzja wybranej książki z przedstawionej literatury przedmiotu.
	C. Podstawowe kryteria: Praca zaliczeniowa powinna zawierać trzy elementy: charakterystykę treści, stosunek studenta do prezentowanych treści, osobistą refleksję
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Brak	
B. Wymagania wstępne: powszechna wiedza na temat podstawowych zagadnień psychologii ogólnej i społecznej	
Cele przedmiotu Student zna koncepcję oraz narzędzia służące rozwojowi osobistemu, rozumie potrzebę całościowego rozwoju. Planuje i skutecznie zarządza swoim życiem osobistym i zawodowym.	
Treści programowe Treści konwersatorium obejmują program autorstwa R. Coveya pod nazwą „Siedem nawyków skutecznego działania. Treści szczegółowe: 1. Paradygmaty i zasady. Wprowadzenie do koncepcji siedmiu nawyków. 2. Zasady własnej wizji. 3. Zasady przewodnictwa.	

4. Zasady zarządzania sobą
5. Paradygmaty współzależności
6. Zasady przewodzenia innym.
7. Zasady komunikacji empatycznej
8. Zasady twórczej współpracy.
9. Ostrzeżenie piły: zasady wszechstronnej samoodnowy.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1.

- Stephen R Covey, *Zasady skutecznego przywództwa : poznaj mechanizmy efektywnego i twórczego kierowania ludźmi*, Poznań, 2013.
- Stephen R. Covey, *Rozwiązanie: jak sprostać najtrudniejszym życiowym wyzwaniom*, Poznań 2012.
- Stephen R. Covey, *7 nawyków skutecznego działania*, Poznań 2007.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

(jedna do wyboru – dostępna w bibliotece AMiSNS)

BIBLIOGRAFIA ROZWOJU OSOBISTEGO

Michael Waters "Słownik rozwoju osobistego"

Tadeusz Niwiński "JA", "TY"

Sondra Ray "Cud związków miłości" i inne

Lee L. Jampolsky "Leczenie uzależnionego umysłu" , "Miłość" i inne

Stuart Wilde "Cuda " i inne

Christina Thomas "Tajemnice", "Przebudzenie duszy" i inne

Colin P. Sisson "Wewnętrzne Przebudzenie", "Podróż w głąb siebie" i inne

Louise L. Hay "Możesz uzdrowić swoje życie", "Medytacje leczące duszę i ciało" i pozostałe

Thomas Moore "W trosce o duszę"

Joseph Murphy "Potęga podświadomości", "Magia wiary" i inne

Nathaniel Branden "6 filarów poczucia własnej wartości" i inne

Joan Borysenko "Wina jest nauczycielką, miłość lekcją", "Ogień w duszy" i inne

Helen Fisher "Anatomia miłości"

John Bradshaw "Powrót do swego wewnętrznego dziecka"

Melvyn Kinder "W harmonii z emocjami"

Paul Hauck "Jak kochać i być kochanym"

Sheila Ostrander i Lynn Schroeder "Superlearning 2000 Podręcznik"

Daniel Goleman "Inteligencja emocjonalna w praktyce"

Beata Pawlikowska – www.beatapawlikowska.com.pl – zakładka książki, książki coachingowe

BIBLIOGRAFIA SUKCESU

M. R. Kopfmeyer "Praktyczne metody osiągnięcia sukcesów"

Peter Kummer "Podświadomość twój partner"

Denis Waitley "Ziarna Wielkości" i inne

Rymond Hull "Jak żyć - Sukcesu można się nauczyć"

Zig Ziglar "Do zobaczenia na szczycie" i inne

Andrew J. DuBrin "Moc samodyscypliny"

David Schwartz "Magia myślenia kategoriami sukcesu"

Florence Littauer "Odważ się marzyć" i inne

Wayne W. Dyer "Pokochaj siebie" i inne

Robert Anthony "Pełna wiara w siebie"

Norman V. Peale "Moc pozytywnego myślenia", "Możesz, jeśli myślisz, że możesz" i inne

Sheila Ostrander "Superlearning 2000"

Brian Cade, O'Hanlon "Stopem po terapii krótkoterminowej"

Stuart Sutherland "Rozum na manowcach"

David McNally "Nawet orły potrzebują impetu"

Bill Newman "Szybuj z orłami"

Iwona Majewska – Opiełka, „Ku doskonałości. Trzydzieści dni pracy nad sobą” i inne

B. Literatura uzupełniająca

"Rozwiń swój genialny umysł" Katarzyna Gozdek - Michaelis

"Supermożliwości twojego umysłu" Katarzyna Gozdek - Michaelis

"Obudź w sobie olbrzyma" Anthony Robbins

"Nasza moc bez granic" Anthony Robbins

"Programowanie Neuro-Lingwistyczne" praca zbiorowa, Wyd. Medium

"N L P - wstęp do programowania neurolingwistycznego" Joseph O'Connor, John Seymour

"Serce umysłu" Connirae i Steve Andreas

Efekty uczenia się

KP7_WG3

Wiedza

Student zna i rozumie:

rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych

KP7_UU

Umiejętności

Student potrafi:

rozвивać i uczyć się przez całe życie, inspirować innych do nauki, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarne\

KP7_KK1

Kompetencje społeczne

Student jest gotów do:

znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości

a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności - zasięgnięcia opinii ekspertów

Kontakt: m.kielbasiewicz@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Bezpieczeństwo przestrzeni publicznych			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Andrzej Żyliński			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		2 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Samodzielne studiowanie wskazanej przez prowadzącego literatury – 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu – 20 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość 			
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> 15 godzin w sali dydaktycznej 3 godz. na platformie Ms Teams 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr letni, AII-1z			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium z prezentacją multimedialną dyskusja dotycząca elementów przestrzeni publicznej, podmiotów tworzących i odpowiedzialnych za przestrzeń publiczną, etapów planowania i realizacji bezpiecznych przestrzeni publicznych oraz prywatnych ćwiczenia praktyczne dotyczące nabycia umiejętności planowania i organizowania bezpiecznych przestrzeni w korelacji z przepisami prawa, prezentacja filmu tematycznego - omówienie i dyskusja na temat skuteczności i błędów popełnionych przez instytucje odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa przestrzeni publicznej. 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> systematyczny udział w zajęciach (w przypadku nieobecności wymagane usprawiedliwienie lub dodatkowa praca pisemna); przygotowanie pracy zaliczeniowej składającej się z opracowania multimedialnego, publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji opracowanie pisemne wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, opracowanie pisemne w odniesieniu do zaprezentowanego filmu tematycznego. 	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie jednej pracy zaliczeniowej i publiczna prezentacja (obrona przygotowanego materiału będzie polegać na udzieleniu kompetentnych odpowiedzi na zadawane pytania związane z tematem, o ocenie decyduje sposób prezentacji zagadnienia i wyczerpanie tematu) oraz wykonanie dwóch ćwiczeń: ćwiczenie 1 – opracowanie w formie referatu wybranego tematu związanego z wykonywaną pracą zawodową pod kątem zdiagnozowania problemu bezpieczeństwa oraz rozpoznania zagrożeń bezpieczeństwa. ćwiczenie 2 – praca pisemna na temat skuteczności i błędów popełnionych przez instytucje odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa przestrzeni publicznej, w odniesieniu do zaprezentowanego filmu tematycznego.	

<p>Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Ogólna wiedza z zakresu planowania i organizowania bezpiecznych przestrzeni publicznych.</p>	
<p>Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta kompetencji opisanych w efektach uczenia się z ambicją ujmowania bezpieczeństwa przestrzeni publicznych jako podstawowego warunku funkcjonowania współczesnego państwa i środowiska lokalnego. Problem powinien być analizowany i definiowany zarówno w skali makro, chodzi wówczas o bezpieczeństwo państwa, jak i w skali mikro, wówczas mamy do czynienia z bezpieczeństwem w gminie, powiecie i województwie. Celem przedmiotu jest ukazanie bezpieczeństwa publicznego w przestrzeni, jako jednej całości, uporządkowanej, logicznej, spójnej, z elementami nie wykluczającymi się, współbrzmiące w taki sposób, by realizować potrzebne zadania publiczne na rzecz społeczeństwa.</p>	
<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota bezpieczeństwa publicznego w kontekście kształtowania bezpiecznych przestrzeni publicznych. 2. System organów administracji państwowej i samorządowej w zakresie bezpieczeństwa publicznego. 3. Jakość przestrzeni publicznej, semipublicznej, prywatnej i semiprywatnej w kontekście zapobiegania przestępczości poprzez kształtowanie przestrzeni. 4. Strategia CPTED bezpieczeństwa. 5. Strategia CPTED pierwszej generacji. 6. Strategia CPTED drugiej generacji. 7. Strategia CPTED trzeciej generacji. 8. Determinanty warunkujące bezpieczne przestrzenie. 9. Prawne formy działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego. 	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czapska J., <i>Zapobieganie przestępczości przez kształtowanie przestrzeni</i>, wyd. UJ, Kraków 2012. 2. Kitler W., Skrabaczek A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej</i>, TWO, Warszawa 2010. 3. Gierszewski J., <i>Bezpieczeństwo społeczne</i>, Difin, Warszawa 2013. 4. Urban A., <i>Bezpieczeństwo społeczności lokalnych</i>, Łośgraf, Warszawa 2012. 5. Serafin T., Parszowski S., <i>Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa</i>, Difin, Warszawa 2011. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Křižovský S., Urbanek A., Zbroščzyk D., <i>Zagrozenia bezpieczeństwa w publicznej przestrzeni</i>, Polish Journal of Continuing Education” 2018, nr 2. 2. Pieprzny S., <i>Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym</i>, Rzeszów 2007. <p>C. Akty prawne: Akty ustawodawcze i wykonawcze dotyczące organizacji ochrony i bezpieczeństwa publicznego znajdują się na stronie ISAP, a ich szczegółowy i aktualny wykaz zostanie podany przez wykładowcę, m.in.: Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1648 ze zm.</p>	
<p>Efekty uczenia się</p>	<p>Wiedza Absolwent zna i rozumie: pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p>
<p>KP7_WG8</p>	<p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p>
<p>KP7_WK2</p>	<p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych</p>
<p>KP7_WK4</p>	<p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>

<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW11</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Absolwent potrafi:</p> <p>prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>Absolwent jest gotów do:</p> <p>uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p>
<p>Kontakt: a.zylinski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Ekonomia społeczna w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Huber Kołodziejcki			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć: • Konwersatorium			2 pkt. ECTS Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych – 15 godz. Samodzielne przygotowywanie części projektu – 20 godz. przygotowanie prezentacji – 15 godz.
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: • 15 godz.			
Cykl dydaktyczny rok akademicki: 2025/2026 - semestr 2, letni AII-2z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy: polski	
Metody dydaktyczne • konwersatorium z prezentacją multimedialną, • rozwiązywanie problemów tematycznych		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia: • wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu i prezentacji w podanym przez prowadzącego zakresie tematycznym (80%) • studenci w grupach rozwiążą trzy problemy tematyczne z ekonomii społecznej (20%)	
		C. Podstawowe kryteria: Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny przygotowanie i prezentacja projektu. O ocenie przesądza sposób prezentacji zagadnienia i wyczerpania tematu. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność na zajęciach w formie rozwiązywania min. 2 problemów tematycznych w formie pracy grupowej.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Ustrój administracji publicznej, Organizacja i funkcjonowanie administracji publicznej			
B. Wymagania wstępne: realizacja przedmiotu wymaga wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu zarządzania organizacją, umiejętności pracy w zespole, planowania i przydzielania zadań, podstawy w zakresie funkcjonowania organizacji.			
Cele przedmiotu: Zapoznanie studentów ze specyfiką sektora ekonomii społecznej, w tym z podstawowymi pojęciami związanymi z przedmiotem, środowiskiem prawnym, źródłami finansowania przedsiębiorstw sektora ekonomii społecznej oraz perspektywami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Omówione zostaną sektory ekonomii społecznej oraz wpływ interwencji na społeczność lokalną. Zaprezentowane zostaną konkretne przykłady różnych typów przedsiębiorstw ekonomii społecznej w polskim i zagranicznym środowisku.			

Treści programowe:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe zagadnienia ekonomii społecznej i jej miejsce w gospodarce. 2. Społeczeństwo obywatelskie a ekonomia społeczna. 3. Podmioty trzeciego sektora i zakres ich działalności. 4. Rodzaje przedsiębiorstw ekonomii społecznej. 5. Krajowy i lokalny wymiar ekonomii społecznej. 6. Analiza przykładów działania przedsiębiorstw ekonomii społecznej. 7. Kontekst społeczny funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. 	
Wykaz literatury	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Becker S.G., Murphy M.K., <i>Ekonomia społeczna</i>, PWN, Warszawa 2020. 2. Czyżewska M., Pach J., Sala K. (red.), <i>Ekonomia społeczna i przedsiębiorczość. Innowacje - środowisko</i>, CeDeWu, Warszawa 2020. 3. Murzyn D. (red.), Pach J., <i>Ekonomia społeczna</i>, Difin, Warszawa 2018. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brzuska E., Kukulak-Dolata I., Nyk M., <i>Ekonomia społeczna. Teoria i praktyka przedsiębiorczości społecznej</i>, Difin, Warszawa 2017. 2. Frączek M. (red.), Hausner J., Mazur S., <i>Wokół ekonomii społecznej</i>, Małopolska Szkoła Administracji Publicznej, Kraków 2012 3. Hill M., <i>Polityka społeczna we współczesnym świecie. Analiza porównawcza</i>, Difin, Warszawa 2010. 4. Juraszek-Kopacz C., Marek M., Szymańska J., Zgierski J., Żorawska E., <i>Zrób biznES - przewodnik dla przedsiębiorstw społecznych po współpracy z biznesem</i>, FISE, Warszawa 2012. 	
Efekty uczenia się	Wiedza
KP7_WG2	Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur, różnych rodzajach procedur i ich przebiegu, oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym
KP7_WG7	rodzaje ryzyk związanych z działalnością organizacji publicznych i niepublicznych, zidentyfikować je oraz prawidłowo określić ich konsekwencje i metody ograniczania przy umiejętnym wykorzystaniu wiedzy teoretycznej z zastosowaniem określonej metody badawczej
KP7_WK6	zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego
KP7_UW10	Umiejętności Student potrafi: samodzielnie zaproponować rozwiązania konkretnych spraw administracyjnych i publicznych problemów z zakresu społeczno-ekonomicznego w oparciu o założone kryteria oraz doprowadzić do podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie.
KP7_UW11	przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
KP7_KO1	Kompetencje społeczne Student jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów
KP7_KO2	myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia
Kontakt	
h.kolodziejski@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją (Podpis elektroniczny, środki komunikacji elektronicznej, archiwizacja)	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Łukasz Paweł Jankowski	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć Konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 15 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 30 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, Zoom, Teams) 	
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> 10 godz. w sali dydaktycznej 4 godz. na platformie Zoom, Teams 4 godz. na platformie Moodle 	
Cykl dydaktyczny: 2024-2026 rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, letni, AII-4z-c2	
Status przedmiotu fakultatywny	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, aktywne zadawanie pytań, praca z analizą aktów prawnych, orzecznictwa i literatury, analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) prezentacja zadanych tematów krótka dyskusja problemowa z udziałem wykładowcy. 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> Zaliczenie pisemne – test
	C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi suma ocen z testu i aktywności na zajęciach w proporcji: test - 80 % oceny końcowej, aktywność- 20 % oceny końcowej z przedmiotu a) Test na platformie Moodle - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 11-12 pkt, dst. plus - 13-14 pkt, db. – 15-16 pkt, db. plus – 17-18, bdb. 19-20 pkt. b) Na ostateczną ocenę wpływa także aktywność na zajęciach, tj. udział w dyskusjach wskazujący na wyjątkową znajomość tematu.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Prawne aspekty e-administracji w Polsce	
B. Wymagania wstępne: powszechna wiedza o administracji publicznej i instytucjach Unii Europejskiej,	
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących poznania wybranych zagadnień teoretycznych. Słuchacz zdobędzie pogłębioną wiedzę nt. współczesnego systemu EZD i kierunku jego rozwoju, zapoznawanie się z normami prawa dot. wykorzystania systemu EZD w administracji publicznej. Potrafi poddać krytycznej analizie źródła dotyczące informatyzacji w zakresie systemów EZD. Potrafi interpretować przepisy prawne dotyczące informatyzacji w zakresie systemów EZD. W ramach studiowania przedmiotu, słuchacz powinien posiadać wiedzę teoretyczną z zakresu podstawowych pojęć jak: EZD, metadane, eod, reużywalność, skład chronologiczny, pismo elektroniczne, źródła prawa dot. systemów ezd. Celem	

jest także nabycie umiejętności samodzielnego poszukiwania i odnajdowania przepisów, dotyczących systemów ezd. Reasumując celem nauczania jest uświadamianie słuchaczowi natury i rozległości zagadnień związanych z elektronicznym obiegiem dokumentacji oraz praktycznym korzystaniem z takiego systemu.

Treści programowe

- 1) EZD – przesłanki prawne i celowościowe stosowania w administracji (konieczności wprowadzenia)
- 2) Definicje (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją, JRWA, elektroniczny obieg dokumentów, elektroniczna wymiana dokumentów, wnoszenie dokumentów elektronicznych, doręczanie dokumentów elektronicznych, wewnętrzny i zewnętrzny obieg dokumentów, dokument elektroniczny, cechy techniczne pisma w postaci elektronicznej, format xml, format xsd, xsl, system teleinformatyczny, skład chronologiczny, instrukcja kancelaryjna, akta sprawy, archiwista, metadane, komórka organizacyjna, odwzorowanie cyfrowe, skład informatycznych nośników danych, system tradycyjny, dublowanie akt spraw, jednolity EZD PUW reużywalność, NASK, EZD RP, EZD RP SaaS, EZD RP on premise, open source software, API)
- 3) Geneza powstania EZD, akty prawne wprowadzające EZD, początki prac nad EZD, podmioty realizujące projekt EZD (Komitet Sterujący, Zespół ds. EZD PUW, Zespół Wsparcia PUW, Zespół Wsparcia PUW, Koordynatorzy wydziałowi)
- 4) Cele i korzyści EZD
- 5) Ramy interoperacyjności
- 6) Uzupelnienie i aktualizacja wiadomości o podpisie elektronicznym
- 7) Obieg dokumentów w Urzędzie, klasyfikacja i oznaczanie
- 8) Praktyczne zastosowanie Systemu EZD (zakładanie kont, obsługa dokumentów w różnych etapach załatwiania spraw)
 - Typowe zadania w systemie EZD PUW realizowane przez Kancelarię
 - Typowe zadania w systemie EZD PUW realizowane przez pracownika merytorycznego
 - Typowe zadania w systemie EZD PUW realizowane przez pracownika archiwum

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Podręcznik użytkownika systemu EZD PUW
2. Informacje ze strony internetowej <https://ezd.gov.pl>
3. „Prawo Nowych Technologii” – periodyk dostępny www.legalis.pl
4. Ganczar M., Sytek A., *Informatyzacja administracji publicznej Skuteczność regulacji*, CeDeWu, Warszawa 2021.
5. Grytner R. A., *Vademecum sekretarza jednostki samorządu terytorialnego + płyta CD*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
6. Janowski J., *Administracja elektroniczna - kształtowanie się informatycznego prawa administracyjnego i elektronicznego postępowania administracyjnego w Polsce*, Warszawa 2009.
7. Kubalski G., Małowiecka M., *Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
8. Kwiatek B., *Dokument elektroniczny w ogólnym postępowaniu administracyjnym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
9. Sibiga G., *Podstawy prawne komunikacji elektronicznej w relacjach obywatel – organ administracji publicznej (od informacji do transakcji)*, [w:] Grajewski K., Warylewski J., (red.), *Informacja prawna a prawa obywatela. Konferencja z okazji XXXV-lecia informatyki prawniczej w Polsce i XV-lecia systemu informacji prawnej LEX*, Gdańsk 2006.
10. Skiba G., *Komunikacja elektroniczna w Kodeksie postępowania administracyjnego- komentarz*, LexisNexis, Warszawa 2011.
11. Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, wyd. 10, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.
2. Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.
3. Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1513 ze zm.
4. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1703 ze zm.
5. Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa na lata 2014- 2022, Załącznik do uchwały nr 109/2019 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. (przedłużony do 2024 r.)
6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, Dz.U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Jagoda J., *Biurokracja wirtualna. Informatyzacja administracji publicznej*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Biurokracja*, Rzeszów 2000
2. Kamecki P., *Analiza i opis procesów e-urzędu*, „Służba Cywilna” 2002/2003, nr 5.
3. Lipowicz I., *Administracyjnoprawne zagadnienia informatyki*, Uniwersytet Śląski, Katowice 1984.
4. Papaj T., *Doskonalenie komunikacji elektronicznej pomiędzy jednostkami administracji publicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2017.
5. Stempnakowski Z., *Administracja wirtualna a relacje z klientem*, Gdańsk 2003.
6. Supernat J., *Administrowanie przez sieć*, [w:] Sosnowski A.M. (red.), *Administracja publiczna – obywatel*,

społeczeństwo, państwo, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania "Copernicus" we Wrocławiu, Wrocław 2006.

7. Szpor G., Wojsyk K., Martysz C., *Ustawa o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*, Wolters Kluwer Warszawa 2015.

Efekty uczenia się	Wiedza
KP7_WK5	Student zna i rozumie: węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne
KP7_WK6	zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego
KP7_UW6	Umiejętności Student potrafi: zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.
KP7_UW9	wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.
KP6_UU	rozwijać i uczyć się przez całe życie, inspirować innych do nauki, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny
KP7_KO2	Kompetencje Społeczne Student jest gotów do: myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia
Kontakt: l.jankowski@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Etyka			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
	Kierunek	Profil	Stopień
	Administracja	Praktyczny	I stopień
			Forma Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr n. hum. Marek Olejniczak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć wykład		2 pkt ECTS Udział w zajęciach – 15godz Przygotowanie do zajęć - 5 godz. Praca z literaturą - 10 godz. Przygotowanie do egzaminu- 20 godz.	
B. Sposób realizacji			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia z wykorzystaniem narzędzi i technik kształcenia na odległość 			
C. Liczba godzin			
15 godz.			
<ul style="list-style-type: none"> 10 godziny w sali dydaktycznej 5 Microsoft Teams 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 semestr II, letni, AII-2z			
Status przedmiotu 1. obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> Wykład, praca z tekstem, dyskusja, film. 		A. Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> Egzamin 	
		B. Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi / dłuższa wypowiedź pisemna (rozwiązywanie problemu) 	
		C. Podstawowe kryteria	
		Podstawowe kryteria oceny i wymagania egzaminacyjne to znajomość problematyki objętej wykładem ograniczonej do wybranych priorytetowych zagadnień podanych w trakcie wykładu. Uzyskanie 60 % poprawnych odpowiedzi	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: brak			
B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza o filozofii i etyce ogólnej oraz psychologia ogólnej.			
Cele przedmiotu: zapoznanie z podstawowymi pojęciami współczesnej etyki, jej przedmiotem , miejscem w systemie nauk, jej subdyscyplinami i związkach z innymi naukami. Zapoznanie z wybranymi nurtami i systemami etyki.			
Treści programowe			
1. Etyka ogólna jako dyscyplina naukowa.			
2. Subdyscypliny etyki i związki z innymi dyscyplinami nauki			
3. Polisemantyczne rozumienie problemów etycznych etyki zawodowej-konsekwencje wyboru i stylów uprawiania etyki			
4. Koncepcje etyki zawodowej			

5. Antropologia filozoficzna jako źródło wiedzy o działaniach człowieka
6. Uwarunkowania obowiązków i zasad postępowania
7. Tradycyjne ujęcie etyki zawodowej
8. Etyka chronienia osób
9. Pryncypia etyki zawodowej
10. Problem ujęcia odpowiedzialności i wolności

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (wskazane fragmenty):

1. Andrzejuk A., *Zagadnienie etyki zawodowej*, Warszawa 2000.
2. Brzezińska A., *Spoleczna psychologia rozwoju*, Warszawa 2007.
3. Gutek G. L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2003.
4. Jaworska T., Leppert R. (red.), *Wprowadzenie do pedagogiki. Wybór tekstów*, Kraków 1996
5. Kalka K., *Wychowanie i wykształcenie w antropologii filozoficznej i pedagogice*, Warszawa 1995.
6. Kwiatkowska H., *Ewolucja tożsamości pedagogiki*, ZNP, Warszawa 1994.
7. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), *Pedagogika t.1. Podręcznik akademicki*. red., PWN Warszawa 2003.
8. Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1995.
9. Rutkowiak J. (red.), *Odmiany myślenia o edukacji*, Kraków 1995.
10. Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 1998.
11. Wołoszyn W., *Możliwe implikacje tomizmu konsekwentnego dla formułowania podstaw etyki zawodu nauczycielskiego*, Bydgoszcz 2005.

B. Literatura uzupełniająca

1. Brzeziński, J., Z. Kwieciński, *Psychologiczno-edukacyjne aspekty przesilenia systemowego*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2000.
2. Gogacz M., *Podstawy wychowania*, Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, Niepokalanów 1993.
3. Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, Pax, Warszawa 2007.
4. Górniewicz J. (red.), *Dylematy współczesnej edukacji*, Akapit, Toruń 2007.
5. Hejnicka –Bezwińska T., *O zmianach w edukacji. Konteksty, zagrożenia, możliwości*, Wydawnictwo Uczelniane Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego Bydgoszcz 2001.
6. Meighan R., *Socjologia edukacji*, Uniwersytet Mikołaja Kopernika Toruń 1993.
7. Międzynarodowe Raporty Oświatowe[do wyboru]
8. Witkowski L., *Edukacja i humanistyka. Nowe konteksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli*, wyd. 2, Instytut Badań Edukacyjnych Warszawa 2007.
9. Wysocka E., *Człowiek a środowisko życia, podstawy teoretyczno- metodologiczne diagnozy*, Żak, Warszawa 2009.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WK1</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie:</p> <p>rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p>
<p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi:</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>Student jest gotów do:</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt: m.olejniczak@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Finansowanie inwestycji publicznych			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 11 godzin Opracowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej (uwzględnienie w pracy zaliczeniowej) – 29 godzin Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji na zajęciach – 35 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 			
C. Liczba godzin: 18 - 11 godz. w sali dydaktycznej - 7 godz. zajęcia e-learningowe			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4., zimowy AII-4z			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: Wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest uzyskanie co najmniej 55 % punktów z przygotowanej pracy zaliczeniowej. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, rozwiązywanie analizowanych zadań.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Ekonomia społeczna w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, Polityka spójności i fundusze strukturalne UE, Prawo podatkowe			
B. Wymagania wstępne: Ogólna wiedza ekonomiczna i podstawowa wiedza z zakresu zarządzania sektorze publicznym			
Cele przedmiotu			
Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się. Dotyczą one w szczególności zapoznania studentów ze specyfiką finansowania inwestycji publicznych. Chodzi tu głównie o nabycie wiedzy dotyczącej źródeł i metod finansowania tego typu inwestycji oraz ich oceny.			
Treści programowe konwersatorium:			
<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie inwestycji i specyfika inwestycji publicznych. Wielofazowość procesu inwestycyjnego i problematyka koncentracji. Problematyka projektowania montażu finansowego inwestycji publicznych i ryzyko z tym związane. Metody oceny inwestycji publicznych. Środki własne w finansowaniu inwestycji publicznych. Kapitał obcy w finansowaniu inwestycji publicznych. Metody finansowania inwestycji publicznych. 			

<p>8. Istota i wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego.</p> <p>9. Specyfika project finance w finansowaniu inwestycji publicznych.</p> <p>10. Środki unijne jako źródła finansowania inwestycji publicznych – specyfika projektów unijnych, ich ryzyko i funkcjonujące ograniczenia.</p>	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brzozowska K., <i>Finansowanie inwestycji infrastrukturalnych przez kapitał prywatny na zasadzie Project Finance</i>, CeDeWu, Warszawa 2014. 2. Kamiński M., Olszówka F., Snażyk Z., Szafrński A., <i>Publiczne prawo gospodarcze</i>, wyd. 11, C.H. Beck, Warszawa 2025. 3. Michalak A., <i>Finansowanie inwestycji w teorii i praktyce</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013. 4. Pastusiak R., <i>Ocena efektywności inwestycji</i>, wyd. 5, CeDeWu, Warszawa 2023. 5. Ziolo M., <i>Modelowanie źródeł finansowania inwestycji komunalnych a efektywność wydatków publicznych</i>, CeDeWu, Warszawa 2012. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Derkacz A., <i>W poszukiwaniu efektywności inwestycji publicznych</i>, My Book 2018. 2. Jajuga K., Jajuga T., <i>Inwestycje. Instrumenty finansowe, aktywa niefinansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011. 	
<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG5</p> <p>KP7_WG6</p> <p>KP7_WK5</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie</p> <p>W stopniu pogłębionym metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych właściwe dla nauk społecznych, administracyjnych i prawnych, pozwalające opisywać i analizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> -struktury państwa, administracji i organizacje gospodarcze oraz procesy w nich i między nimi zachodzące, -czynniki stabilizujące i destabilizujące te struktury <p>pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej</p> <p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne</p>
<p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UW5</p> <p>KP7_UW11</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>Student jest gotów do uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów.</p>
<p>Kontakt VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Funkcjonalne i prawne aspekty zarządzania kryzysowego			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	I stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Śniecikowski Wiesław			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • konwersatorium		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godz. Przygotowanie się do zajęć 27 Przygotowanie się do zaliczenia – 37 godz.	
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin • 18 godz. w sali dydaktycznej			
Cykl dydaktyczny: 2024-2026 rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, letni AII-4z-c2			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną. • analiza konkretnych przypadków funkcjonowania zarządzania kryzysowego w praktyce.		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • zaliczenie pisemne	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest przygotowanie prezentacji, publiczne jej wygłoszenie, przygotowanie dyskusji z pytaniami od studentów. Każdy student ma obowiązek opracowania pracy zaliczeniowej wg wzoru: strona tytułowa, plan pracy, wstęp, 2-3 rozdziały, zakończenie, źródła prawa i orzecznictwo, wykaz literatury i załączniki.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne – Ustrój administracji publicznej, Bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, Organizacja ochrony i bezpieczeństwa publicznego B. Wymagania wstępne – wiedza z prawa konstytucyjnego i ogólna wiedza o zarządzaniu kryzysowym			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się z ambicją ujmowania zarządzania kryzysowego jako jednego z ważnych warunków funkcjonowania współczesnego państwa. Problem powinien być analizowany i definiowany zarówno skali makro, chodzi wówczas o bezpieczeństwo państwa jak i w skali mikro, wówczas mamy do czynienia z bezpieczeństwem w gminie, powiecie i województwie. Celem przedmiotu jest ukazanie zarządzania kryzysowego jako jednej całości, uporządkowanej, logicznej, spójnej, z elementami nie wykluczającymi się, współbrzmiące w taki sposób, by realizować potrzebne zadania publiczne na rzecz społeczeństwa.			

Treści programowe:

1. Istota zarządzania kryzysowego a pojęcie bezpieczeństwa publicznego.
2. Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie państwa.
3. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2020.
4. Zadania i organizacja naczelných organów administracji rządowej i centralnych organów administracji rządowej w zakresie zarządzania kryzysowego. Rola i znaczenie służb specjalnych.
5. Zadania wojewody w zakresie zarządzania kryzysowego. Wojewódzka administracja zespolona i jej znaczenie. Koordynacja, współpraca i kontrola wojewody podmiotów zk.
6. Zadania samorządów terytorialnych: gmin, powiatów i województw w zakresie zk. Współpraca z organami administracji rządowej.
7. Zadania i organizacja Policji.
8. Zadania i organizacja Państwowej Straży Pożarnej (KSRG).
9. Zadania i organizacja Obrony Cywilnej.
10. Zadania Państwowego Ratownictwa Medycznego.
11. Sytuacja kryzysowa (kryzys).
12. Infrastruktura krytyczna.
13. Planowanie w zarządzaniu kryzysowym.
14. Tworzenie struktur zarządzania kryzysowego (poziomy: krajowy, wojewódzki, powiatowy i gminny).
15. Zarządzanie w sytuacji kryzysowej jako szczególnie przypadek zarządzania bezpieczeństwem powszechnym.
16. System organów administracji właściwych w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
17. Udział Sił Zbrojnych RP w zarządzaniu kryzysowym.
18. Psychologia w sytuacji kryzysowej – jak rozmawiać ze społeczeństwem i z mediami ?
19. Upoważnione podmioty prawa prywatnego działające w zakresie zarządzania kryzysowego.
20. Prawne formy działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
21. Narodowy Program Infrastruktury Krytycznej. Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Grocki R., *Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki*. wyd. 2, Difin, Warszawa 2019.
2. Rysz S. J., *Zarządzanie kryzysowe zintegrowane*. wyd. 2, Difin, Warszawa 2020.
3. Sienkiewicz – Małyjurek K., Krynojewski F.R., *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, wyd. 2, Difin, Warszawa 2016.
4. Skomra W., *Zarządzanie kryzysowe. Praktyczny przewodnik*, Presscom, Wrocław 2016.
5. Zieliński K.R., *Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe*. wyd. 2, Difin, Warszawa 2021.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i zm.
2. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 636 ze zm.
5. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 425.
6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 188.
7. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1312 ze zm.
8. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1763.
9. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1275.
10. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.
11. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 581 ze zm.
12. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1980.
13. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 750 ze zm.
14. Ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy, t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1817.
15. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej, t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 112..
16. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym i o Kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 504,
17. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 12.
18. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 91.
19. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 122 ze zm.
20. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 924 ze zm.
21. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 428.
22. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 301.
23. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.
24. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczej straży pożarnej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 244.
25. Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 824 ze zm.

26. Ustawa z 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1907).
27. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie określenia organów administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego, oraz sposobu ich funkcjonowania, t.j. Dz.U. z 2009 r. poz. 226ze zm.
28. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej, Dz.U. z 2010 r. Nr 83, poz. 541.
29. Rozporządzenie z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów infrastruktury krytycznej, Dz.U. z 2010 r. Nr 83, poz. 542.
30. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 508 ze zm.
31. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, Dz.U. z 2020 r. poz. 433 ze zm.
32. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, t.j. Dz.U z 2022 r., poz. 340 ze zm. – akt uchylony.*
33. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz.U. z 2020 r. poz. 522 – akt uchylony.*
34. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, Dz.U. z 2020 r. poz. 2344 ze zm.
35. Zarządzenie nr 67 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 2014 r. w sprawie organizacji i trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, M.P. z 2014 r. poz. 926 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Dobkowski J., *Administracyjnoprawne stosunki łączące policję z samorządem terytorialnym*, UWM Olsztyn 2013.
2. Filaber J., *Ochrona bezpieczeństwa publicznego w gminie*, Difin, Warszawa 2016.
3. Gierszewski J., *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, Difin, Warszawa 2019.
4. Misiuk A., *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe*, Łośgraf, Warszawa 2011.
5. Pieprzny S., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012.
6. Pieprzny S., *Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym*, wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2007.
7. Stawicki R., *Współczesne bezpieczeństwo człowieka*, Difin, Warszawa 2020.
8. Warmiński A., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Elipsa, Warszawa 2013.
9. Wejkszner A., Wojciechowski S. (red. nauk), *Współczesne bezpieczeństwo Polski. Międzynarodowy wymiar instytucjonalny*, Difin, Warszawa 2019.
10. Wierzbowski M., *Prawo administracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

<p>Efekty uczenia się:</p> <p>KP7_WG1</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WK4</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych</p> <p>rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regulami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania</p>

	problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej.
KP7_KO2	Kompetencje społeczne Student jest gotów do: myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia
Kontakt: w.snecikowski@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Informacja publiczna, niejawna i ochrona danych osobowych			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Jarosław Zawrot			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • wykład		3 pkt. ECTS uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych – 18 godz. przygotowywanie się do zajęć i samodzielne studiowanie aktów prawnych i literatury - 30 godz. samodzielne przygotowywanie się do egzaminu - 30 godz.	
B. Sposób realizacji zajęć • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Ms Teams)			
C. Liczba godzin 18 - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr 4, zimowy AII-4z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład z elementami aktywizacji (pytania, stawianie węzłowych i problematycznych zagadnień, opracowywanie zagadnień przez studentów, rozwiązywanie przypadków)		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • egzamin	
		B. Formy zaliczenia • egzamin ustny na podstawie wylosowanego zestawu pytań	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest odp. pozytywna na 2 z 3 pytań, przy równoległym założeniu, że odpowiedź może mieć formę polemiki i dyskusji w zakresie wylosowanego pytania, o ile służy ona udzieleniu na nie odpowiedzi.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. <u>Wymagania formalne</u> : Ustrój administracji publicznej			
B. <u>Wymagania wstępne</u> : wiedza z zakresu prawa konstytucyjnego, samorządu terytorialnego, prawa administracyjnego oraz prawa człowieka. Wstępna wiedza na temat instytucji i źródła prawa Unii Europejskiej oraz podstawy prawa międzynarodowego.			
Cele przedmiotu Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi zasad dostępu do informacji publicznej, kategorii informacji podlegających udostępnieniu, form udostępniania informacji publicznej oraz ograniczeń w dostępie do takiej informacji, w szczególności ze względu na ochronę informacji niejawnej oraz danych osobowych. Celem przedmiotu jest również zapoznanie studentów z zasadami praktycznego dokumentowania i stosowania wewnętrznych procedur ochrony danych osobowych i ich wdrożenia w podmiotach administracji publicznej.			

Treści programowe

1. Problematyka jawności życia publicznego.
2. Postrzeganie informacji publicznej jako paradygmatu jawności życia publicznego w kategoriach praw człowieka.
3. Informacja publiczna.
4. Katalog podmiotów zobowiązanych do udostępniania informacji publicznej i katalog podmiotów uprawnionych do uzyskania tej informacji.
5. Tryb i formy udostępniania informacji publicznej na gruncie ustawy o dostępie do informacji publicznej.
6. Granice prawa do informacji publicznej.
7. Informacja niejawna – kategorie informacji niejawnych.
8. Klauzula tajności.
9. Ochrona informacji niejawnych w systemie bezpieczeństwa państwa.
10. Źródła ochrony prawnej danych osobowych.
11. Materialny i terytorialny zakres zastosowania RODO.
12. Zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych.
13. Podstawowe pojęcia.
14. Prawa osoby, której dane dotyczą.
15. Administrator danych osobowych i podmiot przetwarzający.
16. Inspektor ochrony danych.
17. Przebieg kontroli organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
18. Środki ochrony prawnej, odpowiedzialność i sankcje za naruszenie ochrony danych osobowych.
19. Zabezpieczenia techniczne, fizyczne i organizacyjne ochrony danych osobowych.
20. Dokumentacja oraz procedury wewnętrzne ochrony danych osobowych (karta analizy i oceny ryzyka, rejestr czynności przetwarzania, rejestr kategorii czynności przetwarzania, upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, ewidencja upoważnień, klauzula poufności, umowa powierzenia przetwarzania danych osobowych, rejestr incydentów, klauzula informacyjna RODO)
21. Zasady prowadzenia audytu zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami prawa.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Litwiński P. (red.), *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Wybrane przepisy sektorowe. Komentarz*, C.H.Beck, Warszawa 2021 (najnowsze wydanie Warszawa 2025)
2. Ziółkowska A. (red.), *Ochrona informacji niejawnych. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024r.
3. Szustakiewicz. P. (red.), *Dostęp do informacji publicznej*, C.H.Beck, Warszawa 2019 (najnowsze wydanie Warszawa 2025)
4. Taczkowska-Olszewska J., Nowikowska M., *Prawo do informacji publicznej. Informacje niejawne. Ochrona danych osobowych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.

B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.
2. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 902 ze zm.
3. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1209 ze zm.
4. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.
5. Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz.U. z 2019 r. poz. 730.
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz.U. z 2016 r. L 119, s. 1.

C. Literatura uzupełniająca

1. Bielak-Jomaa E., Lubasz D. (red.), *RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
2. Czajkowska-Motosiuk K. (red.), *RODO dla samorządu i administracji*, Infor, Warszawa 2018.
3. Kamińska I., Rozbicka-Ostrowska M., *Ochrona danych osobowych a prawo do informacji publicznej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
4. Litwiński P. (red.), *Rozporządzenie UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2017.
5. Sakowska-Baryła M., *Ochrona danych osobowych a dostęp do informacji publicznej i ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Próba zdefiniowania relacji w polskim porządku prawnym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
6. Tomaszewska K., *Dostęp do informacji publicznej w świetle obowiązujących i przyszłych regulacji*, Difin, Warszawa 2019.

7. Wociór D., *Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych z uwzględnieniem ogólnego rozporządzenia unijnego* + Płyta CD, C.H. Beck, Warszawa 2016.

Efekty uczenia się	Wiedza Absolwent zna i rozumie: rodzaje ryzyk związanych z działalnością organizacji publicznych i niepublicznych, zidentyfikować je oraz prawidłowo określić ich konsekwencje i metody ograniczania przy umiejętnym wykorzystaniu wiedzy teoretycznej z zastosowaniem określonej metody badawczej
KP7_WG7	
KP7_WK4	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa
KP7_UW3	Umiejętności Absolwent potrafi: wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.
KP7_UW8	prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej
KP7_KR1	Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu.
KP7_KR2	dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego
Kontakt j.zawrot@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Instrumenty zarządzania przestrzenią publiczną									
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa									
Studia									
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Kierunek</th> <th>Profil</th> <th>stopień</th> <th>Forma</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Administracja</td> <td>Praktyczny</td> <td>II stopień</td> <td>Niestacjonarne</td> </tr> </tbody> </table>		Kierunek	Profil	stopień	Forma	Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Kierunek	Profil	stopień	Forma						
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne						
Nazwisko osoby prowadzącej dr Łukasz Mikulski									
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS								
A. Formy zajęć • konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godzin Zbieranie materiału empirycznego – 10 godzin, Studiowanie aktów prawnych i literatury – 20 godzin, Przygotowanie pracy zaliczeniowej – 27 godzin								
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej									
C. Liczba godzin 18 godz.									
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr I, zimowy AII-1z									
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy Język polski								
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny • analiza przypadków • dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne								
	A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną								
	B. Formy zaliczenia: Przedstawienie samodzielnej pracy zaliczeniowej na wskazany indywidualnie temat obejmujący analizę trybu przygotowania i treści określonego dokumentu planistycznego skonfrontowanego z rzeczywistością przyrodniczą, gospodarczą i społeczną								
	C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest sumienna i dokładna analiza aktów prawnych (w tym również aktów prawa miejscowego), dokumentów praktyki planistycznej i ich konfrontacja z rzeczywistością przyrodniczą, gospodarczą i społeczną w konkretnym środowisku lokalnym. O ocenie przesądza sposób prezentacji zagadnienia i wyczerpanie tematu. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność na zajęciach, udział w dyskusji.								
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne – brak B. Wymagania wstępne – brak									
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących elementów procesu zarządzania, sprawowania władzy i dysponowania zasobami przestrzeni publicznej, które prowadzi do zadowolenia mieszkańców, właścicieli nieruchomości i inwestorów oraz poprawy rozstrzygania konfliktów na trzech poziomach: wewnątrz jednostki samorządu terytorialnego, między jednostkami samorządu terytorialnego oraz między jednostką samorządu terytorialnego a organami administracji rządowej, w kontekście poprawy jakości życia społeczeństwa jako całości. Celem dodatkowym jest wskazanie słuchaczom na									

potrzebę zmian w regulacjach prawnych dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego w kierunku wypełniania luk prawnych i usunięcia wewnętrznych sprzeczności oraz zapoznanie z dorobkiem doktrynalnym w tym zakresie.

Treści programowe

1. Pojęcia planowania i zagospodarowania przestrzennego.
2. Pojęcie ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju i przestrzeni publicznej.
3. System aktów prawnych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
4. Decyzje lokalizacyjne.
5. Udział społeczeństwa w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
6. Władztwo planistyczne gminy.
7. Rola organów administracji rządowej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8. Procedury planistyczne.
9. Rola czynnika fachowego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
10. Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
11. Ochrona środowiska w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
12. Potrzeby społeczne i gospodarcze a planowanie i zagospodarowanie przestrzenne
13. Podział nieruchomości a planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.
14. Instrumenty finansowe w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):

1. Nowak M.J., *Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne - analiza najnowszych zmian*, C.H. Beck, Warszawa 2024.
2. Nowak M.J., *Ustawa krajobrazowa, rewitalizacyjna i metropolitalna. Komentarz do przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
3. Szlachetko J. H., Szlachetko K., *Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
4. Świetlik M., *Plan ogólny miasta, gminy. Poradnik*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
5. Wierzbowski B., Rakoczy B., *Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.

B. Źródła prawa wymagane do zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty): Akty ustawodawcze i wykonawcze dotyczące zarządzania przestrzenią publiczną znajdują się na stronie ISAP, a ich szczegółowy wykaz zostanie podany przez wykładowcę.

C. Literatura uzupełniająca

1. Daniel P., *Systemowe zmiany w planowaniu przestrzennym*, C.H. Beck, Warszawa 2023.
2. Gwiazdowicz D. J., *Korzystanie z zasobów przyrody oraz ich ochrona*, Oficyna Wydawnicza G&P Gościański & Prętnicki, Poznań, 2020.
3. Kornecka A. (red.), *Prawne aspekty uchwalania zintegrowanego planu inwestycyjnego*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
4. Kulesza M. Sześciło D., *Polityka administracyjna i zarządzanie publiczne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013,
5. Trzcińska D., *Proces inwestycyjno-budowlany w praktyce. Rozwiązania najważniejszych problemów*, Wolter Kluwer, Warszawa 2021.

Efekty uczenia się

KP7_WG8

KP7_WK4

Wiedza

Student zna i rozumie:

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa

<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW3</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p>
<p>KP7_KO2</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p>
<p>Kontakt: l.mikulski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Język angielski	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Dominik Kamiński	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
<p>A. Formy zajęć lektorat</p> <p>B. Sposób realizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość <p>C. Liczba godzin – 24 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16 godz. w sali dydaktycznej • 8 godz. na platformie MS Teams 	<p>2 pkt. ECTS</p> <p>Udział w zajęciach – 24 godz/ w tym 8 godzin na platformie Teams samodzielne studiowanie literatury – 10 godz przygotowanie do dyskusji na zajęciach – 10 godz Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu - 10 godz.</p>
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 3., zimowy, AII-3z	
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy Język angielski
Metody dydaktyczne Ćwiczenia audytoryjne, praca w grupach, praca w parach, scenki	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia • test pisemny
	C. Podstawowe kryteria Test transformacje ze słowem kluczem. Test leksykalny z elementami tłumaczeń Punktacja: ocena 2 – poniżej 60 % możliwych do uzyskania punktów; 3 – 60-68%; 3,5 – 68,5-76%; 4 – 76,5-84%; 4,5-85,5-92%; 5 – 92,5-100%
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
<p>A. Wymagania formalne: Brak</p> <p>B. Wymagania wstępne: Student powinien władać nowożytnym językiem obcym na poziomie zgodnym z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego</p>	
Cele przedmiotu	
<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie zaawansowanych kompetencji językowych w kontekście administracyjnym i ekonomicznym; • zaznajomienie studentów z anglojęzyczną terminologią administracyjną i prawno-instytucjonalną; • kształtowanie umiejętności analizowania tekstów administracyjnych, prawnych i finansowych w języku angielskim. 	

<p>Treści programowe:</p> <p>1. Język ogólny, gramatyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie pytań o podmiot i dopełnienie • Wykorzystanie czasowników posiłkowych w różnych czasach w celu wyrażenia zdziwienia, potwierdzenia lub podkreślenia informacji, użycie konstrukcji the...the (im, tym), użycie przysłówków stopnia -quite, really, a bit • opisywanie przyszłości za pomocą future simple, be going to, present continuous i present simple; słownictwo związane z rodziną, opisywanie cech charakteru • Użycie przymiotników do opisywania grup osób-The poor, the old. Kolejność przymiotników w zdaniu. <p>2. Mówienie - wypowiedanie się na tematy ogólne.</p> <p>3. Pisanie - napisanie listu opisującego wydarzenie ze swojego życia</p> <p>4. Czytanie - czytanie ze zrozumieniem artykułów prasowych, rozpoznanie i zrozumienie głównych tez, znalezienie interesujących faktów.</p> <p>5. Słuchanie – słuchanie ze zrozumieniem rozmów na różne tematy.</p> <p>6. Dyskusja na tematy ogólne.</p> <p>7. Język specjalistyczny tematy (wybrane zagadnienia): Analiza bieżących tekstów dotyczących-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Finansów, 2) Prawa, 3) Administracji, 	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Benn C., Dummett P., <i>Reward- Resource Pack</i>, Macmillan Heinemann ELT, 2006, 2. Burke K., Brooks J., <i>Wavelength</i>, Longman, Harlow 2000. 3. Latham-Koenig C., Oxenden C., Seligson P., <i>New English File</i>, Oxford, University Press Press 2019. 4. MacKenzie I, <i>English for Business Studies A course for Business Studies and Economics Students</i>, Cambridge 2010. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tygodnik, <i>The Economist</i> -wybrane artykuły 	
<p>KP7_WG3</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p>
<p>KP7_UK1</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: władać nowożytnym językiem obcym na poziomie zgodnym z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; przygotować prace pisemne, wystąpienia ustne i prezentacje, w nowożytnym języku obcym, dotyczące zagadnień szczegółowych w zakresie działania administracji publicznej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł</p>
<p>KP7_KK1</p>	<p>Kompetencje Społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony; stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p>
<p>Kontakt: mgr Dominik Kamiński d.kaminski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Kontrola zarządcza w jednostkach sektora publicznego			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 punkty ECTS Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych – 18 godz	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 		Opracowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej - 22 godz. Samodzielne studiowanie literatury wskazanej przez wykładowcę – 20 godz.	
C. Liczba godzin: 18 - 10 godz. w sali dydaktycznej - 8 godz. zajęcia e-learningowe		Przygotowywanie się do zaliczenia – 20 godz.	
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4., zimowy AII-4z			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none">fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none">rozmowa kierowanawykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia Test pisemny	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest 60% punktów z testu, osoby zabierające głos na wykładzie, odpowiadające na pytania prowadzącego otrzymują dodatkowe punkty.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Ustrój administracji publicznej, Zarządzanie zasobami ludzkimi			
B. Wymagania wstępne: Ogólna wiedza ekonomiczna i podstawowa wiedza z zakresu zarządzania sektorze publicznym			
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z istotą kontroli zarządczej oraz jej celami. Ponadto istotnym założeniem jest również omówienie elementów systemu kontroli zarządczej w jednostkach sektora publicznego oraz wpływu kontroli zarządczej na ograniczanie ryzyka i sprawność organizacji.			

Treści programowe

1. Pojęcie sektora publicznego i sektora finansów publicznych. Podmioty sektora publicznego i sektora finansów publicznych. Walory sprawności, zasady wykonywania budżetu przez jednostki sektora finansów publicznych. Podstawy ładu korporacyjnego w spółkach Skarbu Państwa i w spółkach komunalnych
2. Definicja i cele kontroli zarządczej. Normatywne i organizacyjne uwarunkowania kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych. Rola i odpowiedzialność kadry kierowniczej w zakresie wdrażania systemu kontroli zarządczej
3. Standardy kontroli zarządczej
4. Metody i techniki stosowane w kontroli zarządczej. Rola kontroli zarządczej w przeciwdziałaniu patologii organizacji
5. Organizacja i zarządzanie audytem w sektorze publicznym
6. Metody i techniki stosowane w audycie w sektorze publicznym
7. Standardy audytu w sektorze publicznym
8. Nieprawidłowości w realizacji zadań publicznych. Przyczyny, skutki, kierunki przeciwdziałania w świetle wyników audytu w sektorze publicznym.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Dobrowolski Z., *Kontrola zarządcza. metody, techniki, koncepcje*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
2. Dolnicki B. (red. nauk.), *Kontrola zarządcza w jednostkach samorządu terytorialnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
3. Fleszer D., *Kontrola zarządcza jednostek sektora finansów publicznych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
4. Kulińska E., Dornfeld A., *Kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych*, wyd. 2, Difin, Warszawa 2021.
5. Mikos-Sitek A. (red.), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, wyd. 17, Legalis 2025.
6. Piaszczyk A., *Kontrola zarządcza aspekty teoretyczne i praktyczne*, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce 2020.
7. Rosiek I., *Kontrola zarządcza w rachunkowości budżetowej. Planowanie i zarządzanie ryzykiem*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
8. Szulin P., *Kontrola zarządcza jednostek samorządu terytorialnego. Monitoring - kontrola - audyt*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
9. Wolski M., *Kontrola zarządcza w obszarze zamówień publicznych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
10. Wójtowicz-Dawid A., *Kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych w praktyce*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oświadczenia o stanie kontroli zarządczej, Dz.U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1581 ze zm.
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu, tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 506 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Bacia B. (red. nauk.), *Ochrona sygnalistów i przeciwdziałanie korupcji w praktyce biznesowej*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
2. Dobrowolski Z., Kościelniak J., *Audyt śledczy w spółkach Skarbu Państwa i spółkach komunalnych*, Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018.
3. Dobrowolski Z., Kościelniak J., *Kontrola publiczna: ciągłość i zmiana*, CeDeWu, Warszawa 2019.
4. Dobrowolski Z., Kowalski T., *Zarządzanie wizerunkiem pracodawcy samorządowego*, wyd. UJ, Kraków 2019.
5. Dobrowolski Z., *Prolegomena epistemologii oraz metodologii kontroli zarządczej*, Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Spraw Publicznych UJ, Kraków 2017.
6. Dobrowolski, Z.; Sułkowski, Ł., *Implementing a Sustainable Model for Anti-Money Laundering in the United Nations Development Goals*, "Sustainability" 2020, nr 12(1). <https://doi.org/10.3390/su12010244>.
7. Dobrowolski, Z.; Szejner, T., *Enhancing Innovation Through Implementation of the Comprehensive Approach to Nurturing the Compliance Culture of the Worldwide Innovation Ecosystem*, "Journal of Intercultural Management" 2019, nr 11(2). DOI 10.2478/joim-2019-0008.
8. Gazda A., *Kontrola zarządcza w jednostkach pomocy społecznej. Procedury, regulaminy, instrukcje oraz inne dokumenty wewnętrzne*, C.H. Beck, Warszawa 2026.
9. Szajniuk A., *Kontrola, controlling czy audyt, istota i znaczenie w zarządzaniu organizacją*, Adam Marszałek, Toruń 2018.

Efekty uczenia się

Wiedza

Student zna i rozumie

<p>KP7_WG6</p> <p>KP7_WK6</p>	<p>pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności Student potrafi prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KR1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>
<p>Kontakt VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Metodologia badań społecznych			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
	kierunek	Profil	stopień
	Administracja	praktyczny	II stopień
			tryb
			niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Wojdak-Haasa			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 			2 pkt ECTS Udział w zajęciach 15 godz. Samodzielne studiowanie literatury -15 i przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu – 20 godz.
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość 			
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> 10 godz. w sali dydaktycznej 5 godz. - zajęcia e-learningowe Microsoft Teams 			
Cykl dydaktyczny: 2025 - 2027 rok akademicki 2025/2026– semestr 2, letni AII-2z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • egzamin	
		B. Formy zaliczenia • egzamin pisemny: testowy	
		C. Podstawowe kryteria warunkiem uzyskania pozytywnej oceny na egzaminie jest uzyskanie co najmniej 55 % możliwych do uzyskania punktów	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne: Brak B. Wymagania wstępne: Brak			
Cele przedmiotu Celem wykładu jest przekazanie studentom podstawowych informacji na temat metodologii badań społecznych. Student zna podstawowe cele i założenia metodologii badań społecznych, zna procedurę postępowania badawczego, podstawowe kategorie pojęciowe, metody, techniki i narzędzia badań, potrafi opracować koncepcję badań, przygotować narzędzia badawcze, oraz dokonać wstępnej pilotażowej interpretacji materiału badawczego.			
Treści programowe: 1. Metodologia badań w naukach społecznych - wprowadzenie do przedmiotu. 2. Teoretyczne aspekty badań społecznych. Rodzaje i specyfika empirycznych badań terenowych. 3. Typologia badań społecznych ze względu na cel i przedmiot badań. 4. Badania ilościowe i jakościowe oraz mieszane. 5. Konceptualizacja i operacjonalizacja badań. 6. Cel badań, problemy i hipotezy. 7. Zmienne i wskaźniki w badaniach społecznych. 8. Metody - techniki - narzędzia badawcze. 9. Ankieta – kwestionariusz ankiety vs wywiad standaryzowany. Rodzaje ankiet. Ankiety online – CAPI, CAWI, etc. Zasady konstruowania ankiet i kwestionariuszy ankiet.			

10. Metoda fokusowa w badaniach marketingowych.
 11. Aspekty prawne przetwarzania danych osobowych i praw autorskich w dobie Rodo.
 12. Rola i zadania komisji bioetycznych w procesie weryfikacji podejmowanej tematyki i rodzaju naukowych badań empirycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Babbie E., *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 2009.
2. Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, Biblioteka socjologiczna, Warszawa 2019.
3. Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Warszawa 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Frankfort-Nachamias Ch., Nachamias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, ZYSK I S-KA, Poznań 2001.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG5</p> <p>KP7_WK1</p>	<p>Wiedza Absolwent zna i rozumie: W stopniu pogłębionym metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych właściwe dla nauk społecznych, administracyjnych i prawnych, pozwalające opisywać i analizować: - struktury państwa, administracji i organizacje gospodarcze oraz procesy w nich i między nimi zachodzące, - czynniki stabilizujące i destabilizujące te struktury</p> <p>pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p>
<p>KP7_UW6</p>	<p>Umiejętności absolwent potrafi: zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p>
<p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje Społeczne Absolwent jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt: e.wojdak-haasa@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu		
Ochrona osób, mienia, obiektów i przestrzeni		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot		
Wydział Administracji i Bezpieczeństwa		
Studia		
Kierunek	stopień	tryb
Administracja	II stopień, semestr 4	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)		
dr Andrzej Żyliński		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godz. Samodzielne studiowanie literatury wskazanej przez wykładowcę – 32 godz Przygotowanie się do zaliczenia – 25 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość 		
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> 12 godzin w sali dydaktycznej 6 godz. na platformie Ms Teams 		
Cykl dydaktyczny		
rok akademicki 2025/2026, semestr 4, letni, AII-4z		
Status przedmiotu	Język wykładowy	
<ul style="list-style-type: none"> fakultatywny 	Język polski	
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	A. Sposób zaliczenia	
	B. Formy zaliczenia:	
1) wykład konwersatoryjny 2) wykład z prezentacją multimedialną 3) analiza zdarzeń krytycznych ,analiza przypadków 4) dyskusja dotycząca ochrony osób, mienia, obiektów oraz przestrzeni publicznej, semipublicznej, prywatnej i semiprywatnej	zaliczenie z oceną	
	Praca zaliczeniowa	
	C. Podstawowe kryteria Warunkiem zaliczenia jest: <ol style="list-style-type: none"> przygotowanie dwóch prac zaliczeniowych składających się z części pisemnej i opracowania multimedialnego, temat prac wybierany przez grupę studentów (max. 3 studentów) z listy tematów publiczna prezentacja opracowanego tematu, udzielenie kompetentnych odpowiedzi na zadawane pytania, podjęcie merytorycznej dyskusji. 	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi		
Ogólna wiedza z zakresu ochrony osób, mienia, obiektów i przestrzeni		
Cele przedmiotu		
Nabycie umiejętności określania zasad ochrony i zapewnienia bezpieczeństwa osób, społeczności, mienia, przestrzeni, obiektów oraz obszarów, organizowania fizycznej i technicznej ochrony obiektów oraz definiowania obowiązków i uprawnień podmiotów kompetentnych do ingerencji w sferę praw i wolności obywatelskich, organizowania i nadzorowania służb ochronnych. Trafna umiejętność identyfikacji zagrożenia bezpieczeństwa oraz formułowanie sposobów reagowania w sytuacjach kryzysowych.		

Treści programowe wykładu konwersatoryjnego

1. Formacje ochronne w ujęciu historycznym jako element rozwoju i kształtowania się obecnej struktury ochrony w Polsce.
2. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia – podstawy prawne prowadzenia ochrony osób imienia.
3. Ustawa o ochronie osób i mienia: zakres regulacji i formy ochrony; obszary, obiekty i urzędnicy oraz transport podlegające obowiązkowej ochronie; wewnętrzna służba ochrony (WSO); wymagane kwalifikacje pracowników ochrony; środki ochrony fizycznej osób imienia; odpowiedzialność karna.
4. Planowanie działań ochronnych.
5. Organizacja i taktyka ochrony obiektów, przestrzeni i urzędów.
6. Techniczne środki zabezpieczenia obiektów.
7. Uzbrojenie i wyposażenie pracowników ochrony.
8. Dokumentowanie działań ochronnych.
9. Zasady i taktyka realizacji konwoju.
10. Zasady i taktyka ochrony osób.
11. Organizacja ochrony imprez masowych.
12. Współpraca podmiotów ochrony ze służbami publicznymi.
13. Organy nadzorczo – kontrolne względem pracowników ochrony.
14. Instytucjonalizacja ochrony osób, mienia, obiektów i przestrzeni – Służba Ochrony Państwa, Żandarmeria

Wojskowa,

Policja (świadek koronny), Służba Więzienna, Straż Ochrony Kolei, Straż Marszałkowska.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Bejgier W., Stanejko B. G., *Ochrona osób i mienia*, Łośgraf, Warszawa 2012.
2. Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek J. (red.), *Ustawa o ochronie osób i mienia. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
3. Jabłońska-Bonca J., *Prywatna ochrona bezpieczeństwa. Koncepcje - podmioty - zadania - normy – konteksty*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

B. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 532 ze zm.
2. Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych, tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 129 ze zm.

Pozostałe akty ustawodawcze i wykonawcze dotyczące ochrony osób, mienia, obiektów i przestrzeni znajdują się na stronie ISAP, a ich szczegółowy i aktualny wykaz zostanie podany przez wykładowcę.

C. Literatura uzupełniająca

1. Brylak J., *Ustawa o usługach detektywistycznych. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
2. Janik W. J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe – wybrane organizacje. Wybór tekstów z komentarzem*, wyd. EUH-E, Elbląg 2016.
3. Janik W. J., *Logistyka współczesnego terroryzmu*, wyd. EUH-E, Elbląg, 2016.
4. Kaczyński J., *Taktyka działań ochronnych. Ochrona osób*, Gdańsk 2009.
5. Kręgulec R., Pajorski P., *Ustawa o ochronie osób i mienia. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
6. Krupa L., *Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego*, Kabe 2014.
7. Kubiński P., *Działalność gospodarcza w zakresie ochrony osób i mienia i jej koncesjonowanie*, Wolters Kluwer, Warszawa 2008.
8. Radziejewski R., Siudalski S.J., *Ochrona osób i mienia*, Bel Studio, Warszawa 2013.
9. Zalańska K., *Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG1</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WG8</p> <p>KP7_WK3</p>	<p>Wiedza Absolwent zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych</p> <p>rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem administracji europejskiej oraz o wzajemnych relacjach zachodzących pomiędzy normami prawa europejskiego i międzynarodowego oraz pomiędzy strukturami i instytucjami w skali krajowej, europejskiej i międzynarodowej</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW11</p> <p>KP7_UO</p>	<p>Umiejętności Absolwent potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p> <p>harmonijnie współdziałać i pracować w grupie, również o charakterze interdyscyplinarnym przyjmując w niej różne role, także przywódcze, uzgadniając z grupą cele i podział zadań będąc przy tym otwartym i szanując odmienność innych członków zespołu</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p>
<p>Kontakt a.zylinski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Ochrona praw człowieka			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Jarosław Zawrot			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć konwersatorium		3 pkt ECTS 18 godzin-udział w zajęciach 30 godzin-samodzielne studiowanie literatury 27 godzin-przygotowanie do pracy zaliczeniowej	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Ms Teams) 			
C. Liczba godzin 18 - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 semestr 3, zimowy AII-3z			
Status przedmiotu fakultatywny		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny dyskusje na temat zagadnień przedmiotowych w kontekście aktualnych wydarzeń prezentacje 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia Ustana na podstawie danego zadania w zakresie zdefiniowana charakteru praw człowieka, ich istoty, w tym w zakresie relacji między międzynarodowym a krajowym porządkiem prawnym w dziedzinie prawa człowieka, systematyki praw człowieka (katalogów praw człowieka, substancji prawnie chronionych), zasad praw człowieka, konstrukcji stosunku praw człowieka, ewentualnie granic ochrony praw człowieka.	
		C. Podstawowe kryteria Podstawowe kryteria oceny i wymagania do zaliczenia przedmiotu to umiejętność analizy problemów węzłowych na gruncie praw człowieka. Oceniana jest umiejętność praktyczna posługiwania się prawami człowieka w ujęciu interdyscyplinarnym.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Traktaty Lizbońskie Unii Europejskiej, System ochrony prawnej w UE, Etyka			
B. Wymagania wstępne: Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu to wiadomości objęte przedmiotami Podstawy prawa międzynarodowego publicznego i Instytucje i źródła prawa międzynarodowego; umiejętność scharakteryzowania specyfiki prawa międzynarodowego publicznego i kompetencja w zakresie określenia konstytucyjnych podstaw ochrony praw człowieka w RP i stosunku prawa polskiego do umów z zakresu ochrony praw człowieka.			
Cele przedmiotu Celem zajęć i wyrazem intencji pedagogicznych jest przedstawienie źródeł ochrony praw człowieka w różnych systemach prawnych oraz ukazanie zróżnicowanych zobowiązań wynikających z rozmaitych źródeł prawa zarówno krajowego, unijnego, jak i międzynarodowego prawa praw człowieka. Poza tym celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta kompetencji praktycznych opisanych w efektach kształcenia.			

Treści programowe

1. Wyjaśnienie istoty praw człowieka
2. Definicja prawa międzynarodowego praw człowieka
3. Relacje między systemami prawa: krajowego, unijnego i międzynarodowego publicznego
4. Próba skatalogowania praw człowieka a rodziny/generacje praw człowieka
 - a. Różne obowiązki zrodzone przez prawa człowieka
 - b. Zasada nierozzerwalności praw człowieka i inne
5. Uwagi o zasadach ogólnych specyficznych dla prawa praw człowieka
 - a. Zasada uniwersalizmu praw człowieka
 - b. Zasada równości i niedyskryminacji
 - c. Zasada solidarności
 - d. Zasada sytuacyjności
 - e. Zasada subsydiarności
 - f. Zasada efektywności
 - g. Zasada integralności
6. Rozwój ochrony praw człowieka w systemie prawa międzynarodowego publicznego
 - a. Kodyfikacja praw człowieka
 - b. Europejski system ochrony praw człowieka a system uniwersalny/ogólnoświatowy
 - c. Związek między prawami człowieka a międzynarodowym prawem humanitarnym
7. Rozwój ochrony praw człowieka w Europie i relacje między systemami ochrony praw człowieka RE, UE
8. Wprowadzenie do prawa pierwotnego UE - zasady ogólne poszanowania praw człowieka
 - a. Aksjologia prawa UE
 - b. Sankcje za naruszenia praw człowieka w UE
 - c. Art. 6 TUE w wersji z Lizbony
 - d. KPP UE
9. System ochrony praw człowieka UE a RE. Koherencja czy konkurencja ?

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):

1. Brzozowski W., Krzywoń A., Wiącek M., *Prawa człowieka*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2021 (najnowsze wydanie Warszawa 2025)
2. Gronowska B., Jasudowicz T., Balcerzak M., Lubiszewski M., Mizerski R., *Prawa człowieka i ich ochrona*, Dom Organizatora, Toruń 2010.
3. Hołda J., Hołda Z., Ostrowska D., Rybczyńska J.A., *Prawa człowieka. Zarys wykładu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
4. Osiatyński W., *Wprowadzenie do praw człowieka*, <http://www.psep.pl/grundtvig/1/wprowadzenie-do-pojecia-praw-czlowieka.pdf>.
5. Nowicki M., *Co to są prawa człowieka ?*, <https://hfrh.pl/upload/2022/01/co-to-sa-prawa-czlowieka-.pdf>.
6. strona internetowa: www.bip.ms.gov.pl

B. Literatura uzupełniająca:

1. Orzeszyna K., Skwarzyński M., Tabaszewski R., *Prawo międzynarodowe praw człowieka*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2022.
2. Bieńkowska D. (red. nauk.), *Prawa człowieka. Ujęcie interdyscyplinarne*, SILVA RERUM, Poznań 2022.
3. Kozłowski R., Bieńkowska D., *Prawa człowieka i ludzka godność. Ochrona i aksjologia*, SILVA RERUM, Poznań 2022.
4. Chmaj M., *Wolności i Prawa Człowieka w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
5. Wiśniewski L. (red.), *Ochrona praw człowieka w świecie*, Branta, Bydgoszcz-Poznań 2000.
6. Michałowska G., *Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i w Unii Europejskiej*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne Warszawa 2007.
7. Puppinc G., *Degeneracja praw człowieka*, Ośrodek myśli politycznej, Kraków 2022.
8. Barut A., *Prawa człowieka. jako dekonstrukcja symboliki prawno-politycznej społeczeństwa ponowoczesnego*, PWN, Warszawa 2018.

9. Bieńkowska D., *Prawa człowieka i ludzkie bezpieczeństwo. Osiągnięcia i wyzwania w 70 Rocznicę Ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
10. Stoczkiewicz M., *Prawo ochrony klimatu w kontekście praw człowieka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
11. strony internetowe:
 - www.echr.coe.int
 - www.hudoc.echr.coe.int

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WK4</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie: rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>
<p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UK2</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi: formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd na zagadnienie, odważnie, ale z rozwagą wyrażać swoje zdanie, nie boi się zadawać pytań, potrafi kulturalnie uczestniczyć w dyskusji, umie wyrażać konstruktywną krytykę</p>
<p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt zawrotjarek@gmail.com; tel. 514 933 172</p>	

Nazwa przedmiotu Ochrona środowiska w procesach inwestycyjnych i gospodarczych	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Miłosz Jan Kaczyński	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
<ul style="list-style-type: none"> • A. Formy zajęć • konwersatorium 	3 pkt. ECTS
<ul style="list-style-type: none"> • B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej • wizyta studyjna • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, MsTeams) 	Uczestniczenie w zajęciach 12 godz. Zapoznanie się z materiałami umieszczonymi na platformie Moodle 12 godz. wizyta studyjna 3 godz. Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 25 godz.
<ul style="list-style-type: none"> • C. Liczba godzin • 9 godz. w sali dydaktycznej, • 3 godz. wizyta studyjna w Przedsiębiorstwie Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pasłęku Sp. z o.o. • 3 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams) • 3 godz. zajęcia e-learningowe (Moodle) 	Przygotowanie prezentacji na zadany temat 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 20 godz.
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026, semestr 1, zimowy (AII-1z)	
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną • praca z analizą aktów prawnych i z literaturą • dyskusja • analiza kasusów • prezentacja wcześniej zadanego zagadnienia	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje grupa studentów (max. 4 studentów). publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji • Zaliczenie pisemne - test
	C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną pracę zaliczeniową: a) Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. b) Test wielokrotnego wyboru - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 10-11 pkt, dst. plus - 12-13 pkt, db. – 14-15 pkt, db. plus – 16-17, bdb. 18-19 pkt.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

- A. Wymagania formalne**, Podstawy prawoznawstwa/ zarys polskiego systemu prawnego, Prawo administracyjne
- B. Wymagania wstępne**, znajomość języka prawnego i prawniczego, systemu organów administracji publicznej oraz form działania administracji, w tym rozstrzygania spraw administracyjnych oraz znajomość podstawowych zasad organizacyjnych ochrony środowiska

Cele przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami prawnymi z zakresu ochrony środowiska w procesach inwestycyjnych

i gospodarczych zarówno w makro- jak i mikroskali, w celu nabycia przez studentów znajomości w tej sferze obowiązków

i uprawnień: administracji publicznej, inwestorów i przedsiębiorców.

Treści programowe

1. Wiadomości ogólne, wprowadzenie
2. Działalność gospodarcza i inwestycyjna.
3. Planowanie ochrony środowiska w aspekcie ogólnym i sektorowym.
4. Ochrona klimatu a działalność gospodarcza.
5. Ograniczenia wolności gospodarczej związane z realizacją zasady zrównoważonego rozwoju.
6. Ochrona środowiska w planowaniu przestrzennym.
7. Ochrona środowiska w procesie budowlanym.
8. Oceny oddziaływania na środowisko.
9. Pozwolenia na korzystanie ze środowiska przez przedsiębiorców.
10. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom.
11. Poważne awarie.
12. Ochrona przed hałasem i polami elektromagnetycznymi.
13. Środki finansowo-prawne ochrony środowiska w działalności gospodarczej.
14. Obowiązki przedsiębiorców w zakresie odpadami w ogólności.
15. Reglamentacja postępowania z szczególnymi rodzajami odpadów.
16. Międzynarodowe przemieszczanie odpadów.
17. Obowiązki przedsiębiorców wprowadzających na terytorium kraju produkty w opakowaniach.
18. Działalność gospodarcza chroniąca środowisko.
19. Odpowiedzialność przedsiębiorców za naruszenia ochrony środowiska w działalności inwestycyjnej i gospodarczej.
20. Energetyka a ochrona środowiska

Wykaz źródeł

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wymagane fragmenty zostaną wskazana na zajęciach):

1. Barczak A., *Ochrona środowiska – organizacja i kontrola. Przed egzaminem*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Barczak A., Haładyj A., Woźniak M., *Prawo ochrony środowiska. Przed egzaminem*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Górski M. (red. naukowy), *Prawo ochrony środowiska*, wyd. 4 Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021.
4. Rakoczy B., Wierzbowski B., *Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe*, wyd. 8, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
5. Augustyniak M., Stelmasiak J., Zdyb M. (red. nauk), *Prawo administracyjne. Część ogólna i ustrojowe prawo administracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wymagane fragmenty zostaną wskazana na zajęciach):

1. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82 ze zm.
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.
4. Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2056 ze zm.
5. Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 746 ze zm.
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.
8. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 870 ze zm.
9. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 68 ze zm.
10. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317 ze zm.
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.

12. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 752 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Ciechanowicz-McLean J., *Prawo ochrony i zarządzania środowiskiem*, Difin, Warszawa 2019.
2. Gruszecki K., *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, wyd. 4, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2019.
3. Rakoczy B., *Ochrona środowiska w praktyce gminy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
4. Klugmann-Radziemska E. (red.), *Energetyka i ochrona środowiska. Generowanie i magazynowanie energii. Odpady energetyczne. Analiza cyklu życia*, PWN, Warszawa 2023.
5. Baran M., Iwańska B. Przybojewska I. (red.), *Prawa i interesy w ochronie środowiska. Perspektywa międzynarodowa, unijna i krajowa*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
6. Brzozowska R., *Ocena DNSH, czyli co zrobić, by uzyskać środki z UE na ochronę środowiska*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2025
7. *Dokumentacja z zakresu ochrony środowiska w firmie. pozwolenia i zezwolenia w ochronie środowiska*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2025.
8. *Sprawozdania z zakresu ochrony środowiska. Raport do KOBiZE. Oplaty za korzystanie ze środowiska*. Wydanie VI, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2024.
9. *Ochrona środowiska w przedsiębiorstwie. Zbiór najważniejszych informacji*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2024.
10. *Dokumentacja z zakresu ochrony środowiska w firmie - Sprawozdania z zakresu ochrony środowiska i ewidencja odpadów*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2025.
11. Szczerbak M., *Symbioza przemysłowa i greenwashing w kształtowaniu wizerunku przedsiębiorstwa*, CeDeWu, Warszawa 2025.
12. Robakowska M., *Odpad jako przedmiot obrotu cywilnoprawnego z perspektywy wdrażania gospodarki obiegu zamkniętego*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
13. Siwkowska A., *Przedsięwzięcia OZE. Aspekty prawne*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
14. Szpiganowicz M., Włodarczyk G., *Zrównoważony rozwój samorządów. Praktyczny poradnik dla JST*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
15. Wyszomirski Ł. M., *Ustawa o odpadach. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
16. Bar M., Górski M., Jendrośka J., Jerzmański J., Pchałek M., Radecki W., Urban S., *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
17. Barczak A., *Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
18. Barczak A., Ogonowska A., *Prawo ochrony środowiska w kazusach i schematach*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
19. Barczak A., Ogonowska A., *Uchwały rady gminy w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Wzory z komentarzem*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
20. Chmielewski J., *Prawo leśne w praktyce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
21. Czech K. (red.), *Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
22. Dacko M., *Ochrona środowiska i przyrody - wybrane aspekty prawne i ekonomiczne dotyczące JST*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
23. Danecka D., Radecki W., *Inspekcja Ochrony Środowiska. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
24. Danecka D., Radecki W., *Ochrona terenów zieleni i zadrzewień. Art. 78–90 ustawy o ochronie przyrody. Komentarz*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2017.
25. Filipowicz T., *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
26. Kaźmierska-Patrzyzna A., Korzeniowski P., Stahl M. (red. naukowy), *Problemy pogranicza prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
27. Korzeniowski P., *Pozwolenie emisyjne w prawie ochrony środowiska*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
28. Pająk M., Urbanowicz K., Zawłocki R., *Odpowiedzialność prawna o charakterze penalnym za delikty przeciwko środowisku naturalnemu*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
29. Prus A. (red.), *Prawo ochrony środowiska 2019*, Od.Nowa., Warszawa 2019.
30. Rakoczy B. (red. nauk.), *Oceny oddziaływania na środowisko w praktyce*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
31. Sławomir Dudzik S. Iwańska B., Póltorak N., *Inteligentna i zrównoważona gospodarka sprzyjająca włączeniu społecznemu – wyzwania dla systemów prawnych Unii Europejskiej i państw członkowskich*, C.H. Beck, Warszawa 2017.
32. Sługocka M., *Ochrona powietrza. Poradnik dla gmin i ich mieszkańców*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
33. Trzcińska D., *Prawo planowania i zagospodarowania przestrzennego z perspektywy środowiska i jego ochrony*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG2</p> <p>KP7_WG8</p> <p>KP7_WK4</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW5</p> <p>KP7_UW11</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p>
<p>KP7_KK1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: znajac swoje silne i słabe strony; stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p>
<p>Kontakt: dr Miłosz J. Kaczyński m.kaczynski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Małgorzata Król	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć • Wykład	1 pkt ECTS Uczestniczenie w wykładzie 10 godz. Samodzielne studiowanie literatury, aktów prawnych oraz tematyki wykładów - 9 godz. Przygotowanie się do egzaminu - 8 godz.
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, Ms Teams)	
C. Liczba godzin 10 godz. • 2 godz. w sali dydaktycznej • 8 godz. - zajęcia e-learningowe (Ms Teams)	
Cykl dydaktyczny: 2025-2027 rok akademicki 2025/2026, semestr 1., zimowy AII-1z	
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną • analiza przypadków • wykładnia przepisów oraz orzecznictwa • dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • egzamin
	B. Formy zaliczenia • egzamin pisemny - test wielokrotnego wyboru
	C. Podstawowe kryteria Uzyskanie poprawnych odpowiedzi na poziomie co najmniej 60%
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. <u>Wymagania formalne</u> : brak B. <u>Wymagania wstępne</u> : brak	
Cele przedmiotu Celem jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się dotyczących podstawowej wiedzy o ochronie własności przemysłowej i prawa autorskiego, źródłach prawa, zasadach ochrony, uprawnieniach i obowiązkach wynikających z tych przepisów.	
Treści programowe 1. Pojęcie, przedmiot i źródła prawa ochrony własności intelektualnej oraz metody ochrony. 2. Ogólna charakterystyka prawa autorskiego – źródła prawa, zasady prawa autorskiego. 3. Przedmioty i podmioty prawa autorskiego. 4. Autorskie prawa osobiste i majątkowe oraz ich ochrona. 5. Ochrona wizerunku. 6. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. 7. Pojęcie, przedmiot i źródła prawa własności przemysłowej. 8. Prawa wyłączne do wynalazku, znaku towarowego, wzoru przemysłowego i użytkowego, topografii układów scalonych oraz oznaczeń geograficznych oraz ich ochrona. 9. Ochrona nazwy przedsiębiorstwa.	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Bar A., Kwiecień-Madej A., *Prawo własności intelektualnej. Kazusy. Diagramy. Testy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
2. Golat R., *Prawo autorskie i prawa pokrewne*. wyd. 12, C.H. Beck, Warszawa 2025.
3. Michniewicz G., *Ochrona własności intelektualnej*, wyd. 5 C.H. Beck, Warszawa 2022.

B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 24 ze zm.
2. Ustawa z 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1170 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Barta J., Markiewicz R., *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Wprowadzenie*, wyd. 10, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
2. Czub K., *Prawo własności intelektualnej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
3. Sieńczyło-Chlabicz J. (red.), *Prawo własności intelektualnej. Teoria i praktyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
4. Komentarze do ww. ustaw, np. Niewęglowski A., *Prawo autorskie. Komentarz* wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
5. Legalis,
6. ISAP,
7. Strona internetowa Urzędu Patentowego RP

Efekty uczenia się: KP7_WK1	Wiedza Student zna i rozumie: pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
KP7_UW10	Umiejętności Student potrafi: samodzielnie zaproponować rozwiązania konkretnych spraw administracyjnych i publicznych problemów z zakresu społeczno-ekonomicznego w oparciu o założone kryteria oraz doprowadzić do podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie.
KP7_KK1	Kompetencje Społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów

Kontakt: m.krol@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Organizacja i zarządzanie w służbach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Robert Muraszko			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • konwersatorium		3 pkt. Uczestnictwo w zajęciach – 18 h Przygotowywanie się do zajęć – 7 h	
B. Sposób realizacji zajęć wybrany z przygotowanej listy: • zajęcia w sali dydaktycznej		Samodzielne studiowanie literatury wskazanej przez wykładowcę z możliwością przygotowania prezentacji – 25 h	
C. Liczba godzin 18 h konwersatorium w sali dydaktycznej		Przygotowanie się do zaliczenia – 25 h	
Cykl dydaktyczny: 2024 - 2026 Rok akademicki 2025/2026 - semestr 4., letni, AII-4z			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną • udział w dyskusji • studium przypadku • praca w grupach – referowanie zadanych tematów		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia: • zaliczenie pisemne – test wiedzy 20 pytań zamkniętych • zaliczenie pisemne – praca pisemna na wskazany temat	
		C. Podstawowe kryteria • test wiedzy - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na min 55% pytań. • praca pisemna – warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest przygotowanie pracy pisemnej, wyczerpanie zakresu tematycznego i prezentacja na zajęciach.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne: zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, Organizacja ochrony i bezpieczeństwa publicznego B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza na temat funkcjonowania organizacji i zarządzania w służbach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.			
Cele przedmiotu Po ukończeniu przedmiotu student powinien wiedzieć: jak przedstawia się organizacja i zarządzanie w służbach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego. Student powinien umieć określić: jakie instytucje w Polsce tworzą system bezpieczeństwa wewnętrznego, czym jest bezpieczeństwo wewnętrzne, jak są zorganizowane służby bezpieczeństwa wewnętrznego oraz w jaki sposób służby te są zarządzane.			

Treści programowe

1. Bezpieczeństwo powszechne, bezpieczeństwo publiczne, porządek publiczny, administracja publiczna, administracja bezpieczeństwa wewnętrznego, służby mundurowe jako system bezpieczeństwa wewnętrznego.
2. Nadzór nad instytucjami bezpieczeństwa wewnętrznego: parlamentarny, prezydencki, rządowy (Premier, Ministrowie: Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Finansów, Koordynator ds. Służb Specjalnych), organy kolegialne.
3. Terenowa administracja publiczna i samorząd terytorialny w kontekście służb ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.
4. Służby i formacje ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego – struktura i zadania: wymiar sprawiedliwości (sądy i prokuratury), Służba Więzienna, służby specjalne (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne), Służba Ochrony Państwa, Policja, Straż Graniczna, Państwowa i Ochotnicza Straż Pożarna, Krajowa Administracja Skarbowa, Straż Ochrony Kolei, Inspekcja Transportu drogowego, Straż Leśna, Państwowa Straż Rybacka, Straż Gminna/Miejska, Państwowa Inspekcja Sanitarna (sanepid).
5. Przywództwo w procesie zarządzania organizacją Policji.
6. Organizacja działania służb ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego: sprawy etatowe, planowanie i sprawozdawczość, finansowanie, zasoby rzeczowe, nadzór i kontrola, współdziałanie, współpraca międzynarodowa, zasady etyki zawodowej, święta i pamięć, szkolenie i doskonalenie zawodowe, stopnie, korpusy, mianowanie, umundurowanie i odznaczenia, legitymacja służbowa, płace, opieka socjalna, system emerytalny, odpowiedzialność dyscyplinarna i karna.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):

1. Misiuk A., *Bezpieczeństwo wewnętrzne w Polsce. Organizacja, zakres działania i zadania*, Difin, Warszawa 2024.
2. Kitler W., *Organizacja bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty ustrojowe, prawno-administracyjne i systemowe*, Adam Marszałek, Toruń 2018.
3. Sprengel B., *Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego. Zarys problematyki*, wyd. TNOiK, Toruń 2008.

B. Źródła prawa (wskazane fragmenty):

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 416 ze zm.
2. Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 883 ze zm.
3. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 636 ze zm.
4. Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 914 ze zm.
5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, Dz.U. z 2025 r. poz. 1312 ze zm.
6. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 567 ze zm.
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1763 ze zm.
8. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 334 ze zm.
9. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 12 ze zm.
10. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 1490 ze zm.
11. Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 902 ze zm.
12. Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 712 ze zm.
13. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1869 ze zm.
14. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1131 ze zm.
15. Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 390 ze zm.
16. Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 34 ze zm.
17. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania oraz sposobu organizacji straży ochrony kolei, Dz.U. z 2004 r. nr 164, poz. 1718 ze zm.
18. Zarządzenia nr 805 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2003 r. w sprawie "Zasad etyki zawodowej policjanta", Dz.Urz.KGP.2004.1.3

C. Literatura uzupełniająca:

1. Dobkowski J., *Organizacja i funkcjonowanie administracji publicznej*, Wyd. Towarzystwo Policystyczne, Olsztyn 2004.
2. Gruza E., Żebrowska D. *Straż gminna (miejska) : komentarz do przepisów : zadania, uprawnienia wobec obywateli, status, wybrane akty prawne*, Wydaw. Comer, 1996.
3. Mączyński A., *Problemy instytucjonalizacji i koordynacji działań prewencyjnych w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego*, [w:] J. Czapska i J. Widacki (red.), *Bezpieczeństwo lokalne. Społeczny kontekst prewencji kryminalnej*, wyd. Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2000.
4. Misiuk A., *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawnoustrojowe*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne Warszawa 2008.
5. Sarnecki P., *Właściwości organów terenowych w sprawach porządku i bezpieczeństwa publicznego w nowej strukturze lokalnych władz publicznych*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa-Kraków 1999.
6. Sikora K., Stelmasiak J., Zdyb M. (red. nauk.), *System bezpieczeństwa i porządku publicznego. Organy i inne podmioty administracji*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
7. Sprengel B. *Ustrój organów administracji bezpieczeństwa i porządku publicznego*, wyd. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna, Włocławek 2004.

8. Stańczyk J., <i>Współczesne pojmowanie bezpieczeństwa</i> , wyd. Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 1998.	
Efekty uczenia się	Wiedza
KP7_WG8	Student zna i rozumie: pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną
KP7_WK2	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych
KP7_WK4	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa
	Umiejętności
KP7_UW1	Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.
KP7_UW4	formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur
KP7_UW11	przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
KP7_KK1	Kompetencje społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony; stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgnięcia opinii ekspertów
Kontakt: r.muraszko@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Organizacja ochrony i bezpieczeństwa publicznego									
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa									
Studia									
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">Kierunek</th> <th style="width: 25%;">Profil</th> <th style="width: 25%;">Stopień</th> <th style="width: 25%;">Forma</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Administracja</td> <td>Praktyczny</td> <td>II</td> <td>Niestacjonarne</td> </tr> </tbody> </table>		Kierunek	Profil	Stopień	Forma	Administracja	Praktyczny	II	Niestacjonarne
Kierunek	Profil	Stopień	Forma						
Administracja	Praktyczny	II	Niestacjonarne						
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Robert Muraszko									
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS								
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Samodzielne studiowanie wskazanej przez prowadzącego literatury – 30 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu – 30 godz.								
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Zoom, MsTeams, Moodle). 									
C. Liczba godzin 18 godzin <ul style="list-style-type: none"> 15 godz. w sali dydaktycznej 3 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams). 									
Cykl dydaktyczny: 2024 - 2026 rok akademicki 2025/2026 – semestr 3., zimowy, AII-3z									
Status przedmiotu fakultatywny	Język wykładowy Język polski								
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium z prezentacją multimedialną analiza tekstu połączona z dyskusją dotyczącą etapów planowania i organizowania ochrony i bezpieczeństwa publicznego z uwzględnieniem porządku publicznego ćwiczenia praktyczne dotyczące nabycia umiejętności planowania i organizowania ochrony i bezpieczeństwa publicznego praca w grupach 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne								
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 								
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi. Przygotowanie pracy zaliczeniowej w formie referatu lub opracowania multimedialnego. Publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji – 50% (oceny końcowej) test wiedzy – 50% (oceny końcowej) 								
	C. Podstawowe kryteria Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnych ocen z poszczególnych zadań tj: 1) indywidualne, bądź zbiorowe merytoryczne przygotowanie pracy zaliczeniowej i publiczna prezentacja (obrona przygotowanego materiału będzie polegać na udzieleniu kompetentnych odpowiedzi na zadawane pytania związane z tematem, o ocenie decyduje sposób prezentacji zagadnienia i wyczerpanie tematu). Tematy związane z zasadami organizacji i funkcjonowania administracji bezpieczeństwa publicznego oraz umiejętności rozpoznawania i klasyfikowania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego wskaże prowadzący przedmiot podczas pierwszych zajęć,								

2) test wiedzy – uzyskanie ponad 55% pozytywnych odpowiedzi
Ocena z przedmiotu jest średnią arytmetyczną z poszczególnych zaliczeń.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne: zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, Ustrój administracji publicznej.

B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza z zakresu prawa administracyjnego i ustrojowego

Cele przedmiotu

Zapoznanie studentów z podmiotowym i przedmiotowym zakresem organizacji ochrony i bezpieczeństwa publicznego w państwie w celu zrozumienia struktury, odpowiedzialności, zależności oraz zadań w bezpieczeństwie publicznym i jego ochronie. Analizowanie i definiowanie zagadnienia zarówno w skali makro, chodzi wówczas o bezpieczeństwo państwa jak

i w skali mikro, wówczas mamy do czynienia z bezpieczeństwem w gminie, powiecie i województwie. Nabycie przez studenta kompetencji opisanych w efektach kształcenia z ambicją ujmowania bezpieczeństwa jako podstawowego warunku funkcjonowania współczesnego państwa. Celem przedmiotu jest ukazanie bezpieczeństwa publicznego jako jednej całości, uporządkowanej, logicznej, spójnej, z elementami nie wykluczającymi się, współbrzące w taki sposób, by realizować potrzebne zadania publiczne na rzecz społeczeństwa.

Treści programowe

1. Istota bezpieczeństwa publicznego i zagrożeń bezpieczeństwa.
2. Bezpieczeństwo publiczne jako zadanie państwa.
3. System organów administracji właściwych w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
 - 3.1. Zadania i organizacja naczelnych organów administracji rządowej i centralnych organów administracji rządowej w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
 - 3.2. Zadania i organizacja Policji.
 - 3.3. Zadania i organizacja Straży Granicznej.
 - 3.4. Zadania i organizacja Państwowej Straży Pożarnej.
 - 3.5. Zadania i organizacja Służby Ochrony Państwa.
 - 3.6. Zadania i organizacja Służby Więziennej
4. Upoważnione podmioty prawa prywatnego działające w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
5. Prawne formy działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
6. Ochrona bezpieczeństwa publicznego jako system.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Misiuk A., *Bezpieczeństwo wewnętrzne w Polsce. Organizacja, zakres działania i zadania*, Difin, Warszawa 2024.
2. Kitler W., *Organizacja bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty ustrojowe, prawno-administracyjne i systemowe*, Adam Marszałek, Toruń 2018.

B. Źródła prawa: Akty ustawodawcze i wykonawcze dotyczące organizacji ochrony i bezpieczeństwa publicznego znajdują się na stronie ISAP, a ich szczegółowy wykaz zostanie podany przez wykładawcę.

C. Literatura uzupełniająca

1. Skelnik K., *Bezpieczeństwo publiczne. Zarządzanie informacją w działaniach Policji na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce*, CeDeWu, Warszawa 2022.
2. Ścibiorek Z., Wiśniewski B., Kuc R.B., Dawidczyk A., *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podręcznik Akademicki*, Toruń 2022.
3. Warmiński B., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Elipsa, Warszawa 2013.
4. Pieprzny S., *Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym*, wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2007.

<p>Efekty uczenia się:</p> <p>KP7_WG8</p> <p>KP7_WK2</p> <p>KP7_WK4</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW11</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p>
<p>KP7_KK1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony; stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p>
<p>Kontakt: r.muraszko@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Organizacja ochrony zdrowia			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godz. samodzielne poszerzanie wiedzy i studiowanie literatury - 30 godz. Przygotowanie do zaliczenia – 30 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams) 			
C. Liczba godzin: 18 <ul style="list-style-type: none"> - 12 godzin w sali dydaktycznej, - 6 godz. na platformie MsTeams 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr 4., letni (AII-4z)			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> fakultatywny 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium z prezentacją multimedialną analiza przypadków dyskusja uzupełniona prezentacją multimedialną studium przypadku 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie pisemne w formie testu z pytaniami różnych kategorii.	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem zdania jest łączne uzyskanie z testu pisemnego co najmniej 11 pkt (55 %). Łączna punktacja: 11-12 pkt (3,0), 13-14 pkt (3,5), 15-16 pkt (4,0), 17-18 pkt (4,5), 19-20 pkt (5,0).	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne - Zarys polskiego systemu prawnego, Ustrój administracji publicznej, Systemy zabezpieczeń społecznych B. Wymagania wstępne – podstawa wiedza o ochronie zdrowia			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta kompetencji opisanych w efektach uczenia się. Student zapozna się z podstawowymi pojęciami, strukturą i funkcjonowaniem systemu ochrony zdrowia w Polsce oraz zrozumie uwarunkowania prawne i ekonomiczne działalności podmiotów leczniczych. Student nabeędzie umiejętności poruszania się w strukturach NFZ, Ministerstwa Zdrowia i administracji samorządowej. Ponadto, przeprowadzona zostanie analiza aktualnych problemów i trendów w organizacji ochrony zdrowia.			
Treści programowe			
1. Podstawy systemu ochrony zdrowia: Zdrowie publiczne, definicje, determinanty zdrowia. 2. Konstytucyjne i prawne podstawy ochrony zdrowia: Artykuł 68 Konstytucji RP, rola państwa. 3. Modele systemów ochrony zdrowia na świecie: Model Bismarck, Beveridge, modele mieszane. 4. Struktura systemu w Polsce: Podstawowa Opieka Zdrowotna (POZ), Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna (AOS), lecznictwo szpitalne. 5. Administracja w ochronie zdrowia: Zadania Ministra Zdrowia, wojewody, jednostek samorządu terytorialnego (powiat, gmina, województwo). 6. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SPZOZ): Organizacja, funkcjonowanie, organy zarządzające. (SPZOZ) a spółka kapitałowa – różnice organizacyjno-prawne.			

7. **Kadry medyczne i bezpieczeństwo epidemiologiczne:** Zarządzanie zasobami ludzkimi, Ustawa o działalności leczniczej – podmioty lecznicze, praktyki lekarskie/pielęgniarskie.
8. **Prawo gospodarcze w ochronie zdrowia:** komercjalizacja usług medycznych.
9. **Aktualne wyzwania i reformy:** Kolejki do specjalistów, cyfryzacja (e-zdrowie), starzenie się społeczeństwa.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu (wskazana fragmenty):

1. Augustyniak M., Stelmasiak J., Zdyb M. (red. nauk.), *Materialne prawo administracyjne. Wybrane zagadnienia*, Wolters Kluwer, Warszawa 2026.
2. Bach-Golecka D., Stankiewicz R. (red.), *Organizacja systemu ochrony zdrowia. System Prawa Medycznego. Tom 3*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
3. Sikorski S., *Administracja ochrony zdrowia w Polsce – między świadczeniem a reglamentacją*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia przedmiotu (wskazane przepisy):

1. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 750 ze zm.
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.
3. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 156 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Dercz M., Rek T., *Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
2. Jaroński M. (red. nauk.), *Współczesne wyzwania organizacji ochrony zdrowia*, SGH, Warszawa 2017
3. Lipowicz I., Świerczyński M., Szpor G. (red. nauk.), *Telemedycyna i e-Zdrowie. Prawo i informatyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
4. Lisiecka K., Czyż-Gwiazda E., Lisiecka-Bielanowicz M., *Projakościowe zarządzanie w organizacjach ochrony zdrowia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2017.
5. *Prawdy i mity w zarządzaniu prywatną i publiczną placówką medyczną*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2025.
6. Raporty NFZ i Ministerstwa Zdrowia.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG1</p> <p>KP7_WG6</p> <p>KP7_WK6</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW6</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p>
<p>KP7_KO1</p> <p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>

Kontakt
VACAT

Nazwa przedmiotu Platformy usług elektronicznych	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Łukasz Paweł Jankowski	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć Konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 15 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 30 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, Teams) 	
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> • 10 godz. w sali dydaktycznej • 8 godz. - zajęcia e-learningowe (Ms Teams) 	
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, zimowy AII-4z-c2	
Status przedmiotu fakultatywny	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, • aktywne zadawanie pytań, • praca z analizą aktów prawnych, orzecznictwa i literatury, • analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) • prezentacja zadanych tematów • krótka dyskusja problemowa z udziałem wykładowcy. 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje grupa studentów (max. 4 studentów). Publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji • Aktywność na zajęciach
	C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi suma ocen z pracy zaliczeniowej - 80 % oceny końcowej oraz za aktywność na zajęciach - 20 % oceny końcowej z przedmiotu a) Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. b) Na ostateczną ocenę wpływa także aktywność na zajęciach, tj. udział w dyskusjach wskazujący na wyjątkową znajomość tematu.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Prawne aspekty e-administracji w Polsce	
B. Wymagania wstępne: powszechna wiedza o administracji publicznej i Instytucjach Unii Europejskiej	
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących poznania wybranych zagadnień teoretycznych. Słuchacz zdobędzie pogłębioną wiedzę nt. specyfiki i charakterystyki e-usług (e-administracja, e-handel, e-bankowość, e-ubezpieczenia, e-zdrowie, e-kultura, e-turystyka, e-edukacja). Modele biznesowe na wybranych rynkach e-usług. E-usługi a budowanie przewagi	

konkurencyjnej. Konsument na rynku e-usług. Celem przedmiotu jest także przekazanie studentowi wiedzy związanej z e-usługami i ich miejscem i rolą we współczesnej gospodarce opartej na wiedzy. Absolwent zna różne aspekty związane z funkcjonowaniem e-gospodarki, e-usług i e-konsumenta. Powinien też dysponować wiedzą na temat odpowiedzialności społecznej e-biznesu w kontekście przestrzegania praw e-konsumenta.

Treści programowe

I. Pojęcia wstępne

1. Podstawowe definicje: usługa, usługa telekomunikacyjna, usługa społeczeństwa informacyjnego, usługa łączności elektronicznej, usługa elektroniczna, usługi multimedialne, usługi telematyczne, usługi internetowe, e-usługi elektronicznej administracji
2. Rodzaje, kategorie, rozwój e-usług
3. Usługi chmury obliczeniowej
4. Platforma, strona, aplikacja – definicje

II. Obszary tematyczne

1. Wymiar sprawiedliwości i sądownictwo
 - e-Platforma Ministerstwa Sprawiedliwości eMS.
 - Elektroniczne Księgi Wieczyste
 - e-Sąd - Elektroniczne Postępowania Upominawcze
 - eMSiG: przeglądanie Monitorów Sądowych i Gospodarczych,
 - eKRK: zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego, informacje o rejestrze.
 - Podsystem Dostępowo Informacyjny (PDI)
2. Zabezpieczenie społeczne (ubezpieczenia i świadczenia)\ul>- Platforma Usług Elektronicznych ZUS
- empatia.mpips.gov.pl
3. Bezpieczeństwo i powiadamianie ratunkowe
 - Obsługa wywołań numeru 112
 - Regionalny System Ostrzegania
 - Turystyka bez ryzyka
4. Udostępnianie zasobów informacyjnych administracji i nauki, w tym szkolnictwa wyższego
 - Portal informacyjny GUS (stat.gov.pl) umożliwia m.in.:
 - Centralne Repozytorium Danych Publicznych (DanePubliczne.gov.pl) umożliwia dostęp do danych z obszarów:
 - Portal Geostatystyczny (serwis geo.stat.gov.pl) – zawiera m.in. Geoportal (serwis geoportal.gov.pl) zawiera:
5. Nauka i Szkolnictwo Wyższe oraz ee-usługi oferowane na innych serwisach
 - Polon (serwis polon.nauka.gov.pl)
 - system Edustat
 - serwis wybierzstudia.nauka.gov.pl
 - serwis osf.opi.org.pl
 - System Informacji Oświatowej
6. Rozliczanie podatków i obsługa celna
 - e-deklaracje
 - Portal PUESC
 - Portal e-cło
 - CELINA
 - Portal granica
7. E- biznes, Działalność gospodarcza, w tym zamówienia publiczne
 - Biuletyn Zamówień Publicznych .
 - serwis eKatalogi
 - Platforma Aukcji Elektronicznych
 - Platforma Licytacji Elektronicznych
 - System Zapewniania Usług Chmurowych
8. Ochrona zdrowia
 - system eWUS
 - serwis Zintegrowany Informator Pacjenta
 - Portal kolejkowy
 - Platforma Rejestrów Medycznych:
9. Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich
 - serwis Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa –
 - obsługa spraw dotyczących rolnictwa i leśnictwa na poziomie samorządowym pełnioną poprzez platformę regionalną (np. Wrota Podlasia czy Wrota Małopolski)
10. Rynek pracy, utrata i poszukiwanie pracy
 - portal praca.gov.pl
 - serwis www.kwalifikacje.praca.gov.pl
 - serwis <http://psz.praca.gov.pl>

- serwis ris.praca.gov.pl
- serwis www.kraz.praca.gov.pl
- serwis https://prem.msz.gov.pl
- 11. Sprawy administracyjne, sprawy obywatelskie
- Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP)
- serwis Obywatel.gov.pl
- serwis Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców CEPiK
- Serwis Odyseusz
- RCL - „Rządowy Proces Legislacyjny”,

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (fragmenty wskazane przez wykładownicę):

1. Dąbrowska A., Janoś-Kresło M., Wódkowski A., *E-usługi a społeczeństwo informacyjne*, Difin, Warszawa 2009.
2. Dudzik S., Kawka I., Śliwa R., *E-administracja: Wyzwania dla cyfrowych usług publicznych w Unii Europejskiej*, Kraków 2024.
3. Doligalski T., *Internet w zarządzaniu wartością klienta*, SGH, Warszawa 2013.
4. Flaga-Gieruszyńska K., Gołaczyński J., Szostek D. (red.), *E-obywatel E-sprawiedliwość E-usługi*, C.H. Beck, Warszawa 2017.
5. Ganczar M., Sytek A., *Informatyzacja administracji publicznej Skuteczność regulacji*, CeDeWu, Warszawa 2021.
6. Janowski J., *Administracja elektroniczna - kształtowanie się informatycznego prawa administracyjnego i elektronicznego postępowania administracyjnego w Polsce*, Warszawa, 2009.
7. Kowalewski M., *Usługi teleinformatyczne administracji publicznej*, OWPW, Warszawa 2020.
8. Monarcha-Matlak A., *Obowiązki administracji w komunikacji elektronicznej*, Wydawnictwo: Wolters Kluwer Polska 2008.
9. Sibiga G., *Podstawy prawne komunikacji elektronicznej w relacjach obywatel – organ administracji publicznej (od informacji do transakcji)*, [w:] Grajewski K., Warylewski J., (red.), *Informacja prawna a prawa obywatela. Konferencja z okazji XXXV-lecia informatyki prawniczej w Polsce i XV-lecia systemu informacji prawnej LEX*, Wolters Kluwer, Gdańsk 2006.
10. Skiba G., *Komunikacja elektroniczna w Kodeksie postępowania administracyjnego- komentarz*, Warszawa, 2011.
11. Szpor G., Wojsyk K., Martysz C., *Ustawa o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*, Warszawa 2015.
12. „Prawo Nowych Technologii” – periodyk dostępny www.legalis.pl.

B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładownicę):

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.
2. Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 164 ze zm,
3. Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1513 ze zm.
4. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1703 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Jagoda J., *Biurokracja wirtualna. Informatyzacja administracji publicznej*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Biurokracja*, Rzeszów 2000.
2. Kamecki P., *Analiza i opis procesów e-urzędu*, „Służba Cywilna” 2002/2003, nr 5.
3. Kotecka S., *E-administracja. Rzeczywistość i plany projektu*, „IT w administracji” 2008.
4. Kreft J., *Władza platform Za fasadą Google, Facebooka i Spotify*, Universitas, Kraków 2022.
5. Lipowicz I., *Administracyjnoprawne zagadnienia informatyki*, Uniwersytet Śląski, Katowice 1984.
6. Papaj T., *Doskonalenie komunikacji elektronicznej pomiędzy jednostkami administracji publicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2017.
7. Prace zbiorowe, *E-urząd Cyfrowe usługi publiczne. Poradnik dla administracji i przedsiębiorców*, Infor 2017.
8. Smużniak M., Bienias M., *E-commerce na platformach ofertowych Allegro eBay Amazon*, Helion, Gliwice 2019.
9. Stempnakowski Z., *Administracja wirtualna a relacje z klientem*, Gdańsk 2003.
10. Supernat J., *Administrowanie przez sieć*, [w:] Sosnowski A.M. (red.), *Administracja publiczna – obywatel, społeczeństwo, państwo*, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania "Copernicus" we Wrocławiu, Wrocław 2006.
11. Szpringer W., *Platformy cyfrowe i gospodarka współdzielenia. Problemy instytucjonalne*, Poltext, Warszawa 2020.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WK5</p> <p>KP7_WK6</p>	<p>Wiedza</p> <p>Absolwent zna i rozumie:</p> <p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW9</p> <p>KP6_UU</p>	<p>Umiejętności</p> <p>absolwent potrafi:</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p> <p>rozwijać i uczyć się przez całe życie, inspirować innych do nauki, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny</p>
<p>KP7_KO2</p>	<p>Kompetencje Społeczne</p> <p>Absolwent jest gotów do:</p> <p>myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p>
<p>Kontakt: l.jankowski@amisns.edu.pl</p>	

**SYLABUS PRZEDMIOTU
PODSTAWY MEDIACJI I ARBITRAŻU**

Nazwa przedmiotu Podstawy mediacji i arbitrażu	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć Konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 18 godz. Przygotowanie się do symulacji mediacji - 20 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 20 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams) 	
C. Liczba godzin: 18 <ul style="list-style-type: none"> • 14 godz. w sali dydaktycznej • 4 godz. - zajęcia e-learningowe 	
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026, semestr 3, zimowy (AII-3z)	
Status przedmiotu obowiązkowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • konwersatorium z prezentacją multimedialną • studium przypadku (Case study) – analiza realnych ugód administracyjnych. • aktywne zadawanie pytań, • krótka dyskusja problemowa z udziałem wykładowcy • Symulacje mediacji (odgrywanie ról: mediator, strona, organ). 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • Udział w symulacji mediacji oraz publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji • Zaliczenie pisemne – test
	C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną się do roli w symulacji mediacji pracę zaliczeniową: a) symulacja - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych argumentów, źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. b) Test wielokrotnego wyboru – 19 pytań. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 10-11 pkt, dst. plus - 12-13 pkt, db. – 14-15 pkt, db. plus – 16-17, bdb. 18-19 pkt.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Zasady prawa cywilnego w prawie polskim i prawie UE, System ochrony prawnej w UE B. Wymagania wstępne: Powszechna wiedza ustroju sądownictwa oraz prawie cywilnym materialnym.	
Cele przedmiotu	
Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących mediacji oraz arbitrażu. Student zostanie zapoznany z alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów (ADR – Alternative Dispute Resolution) ze szczególnym uwzględnieniem mediacji i arbitrażu w sprawach administracyjnych i cywilnoprawnych. Student zdobędzie praktyczną wiedzę na temat procedur, zasad	

etycznych oraz umiejętności niezbędnych do inicjowania i prowadzenia mediacji oraz rozumienia klauzul arbitrażowych.

Treści programowe

I. Wprowadzenie do ADR

1. Pojęcie i rodzaje ADR (negocjacje, mediacja, arbitraż, koncyliacja).
2. Historia i rozwój metod polubownych w Polsce i UE.
3. Zalety i ograniczenia ADR w administracji.

II. Mediacja w administracji (KPA)

1. Podstawy prawne mediacji w KPA (art. 96a-96n).
2. Kiedy mediacja jest dopuszczalna? Spory wertykalne (obywatel-organ) i horyzontalne.
3. Rola mediatora (urzędnika/zewnętrznego) i dobrowolność uczestnictwa.

III. Procedura mediacyjna krok po kroku

1. Wszczęcie, wnioski, wybór mediatora.
2. Przebieg spotkania mediacyjnego i poufność.
3. Protokół i ugoda: zatwierdzenie, skutki prawne, wykonalność.

IV. Arbitraż (Sąd polubowny)

1. Podstawy prawne arbitrażu (KPC art. 1154 i n.).
2. Umowa o arbitraż (zapis na sąd polubowny).
3. Arbitraż w sprawach administracyjnogospodarczych (zamówienia publiczne).
4. Wyrok arbitrażowy i jego wykonanie.

V. Etyka i warsztat mediatora

1. Zasady: bezstronność, neutralność, poufność.
2. Techniki mediacyjne (aktywne słuchanie, parafraza, "odmrażanie" stanowisk).
3. Symulacja: Spór o decyzję planistyczną (mediacja organ-strona).

VI. ADR a ochrona praw w UE i cywilna

1. Mediacje transgraniczne w UE (dyrektywa 2008/52/WE).
2. Mediacja w sprawach cywilnych (powiązanie z wiedzą z prawo cywilne).
3. Podsumowanie, zaliczenie końcowe

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Cyrol T., Fuchs D., *Mediacja cywilna. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2022
2. Kalisz A., *Mediacja w sprawach gospodarczych jako narzędzie wspierające sukces w biznesie*, Difin, Warszawa 2020.
3. Roguła C., Zemke-Górecka A. (red. nauk.), *Mediacja z udziałem przedsiębiorców. Zagadnienia praktyczne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
4. Gmurzyńska E., Morek R. (red. nauk.), *Mediacje. Teoria i praktyka*, wyd. 4, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
5. Tabernacka M., *Negocjacje i mediacje w sferze publicznej*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
6. Kocot-Łaszczycza A., Łaszczycza G., *Mediacja w ogólnym postępowaniu administracyjnym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
7. Rządkowski M., *Zakres podmiotowy zapisu na sąd polubowny*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
8. Gil I., *Zarys postępowania cywilnego*, C.H. Beck, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.
3. www.legalis.pl - baza aktualnych aktów prawnych oraz orzecznictwa.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Adamiak B., Borkowski J., *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. 19, C.H. Beck, Warszawa 2024.
2. Białecki M., Kotas-Turoboyska S., Manikowski F., *Postępowanie cywilne. Vademecum*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
3. Bodio J., Jakubecki A., Marcewicz-Kochnio O. (red. nauk.), *Instytucje prawa procesowego cywilnego. Stan obecny i perspektywy*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
4. Broniewicz W., Marciniak A., Kunicki I., *Postępowanie cywilne w zarysie*, wyd. 14, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
5. Czajkowska-Matosiuk K., *Postępowanie cywilne. Objasnienia, pytania i odpowiedzi*, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2024.

<p>6. Dolecki H., Radkiewicz T., <i>Postępowanie cywilne. Zarys wykładu</i>, wyd. 7, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>7. Flaga-Gieruszyńska K., Zieliński A., <i>Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz</i>, wyd. 12, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>8. Flaga-Gieruszyńska K., Zieliński A., <i>Postępowanie cywilne. Kompendium</i>, wyd. 18, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>9. Gniewek E., Machnikowski P. (red.), <i>Zarys prawa cywilnego</i>, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>10. Hauser R., Wierzbowski M. (red.), <i>Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz</i>, wyd. 8, C.H. Beck, Warszawa 2023.</p> <p>11. Knoppek K., <i>Postępowanie cywilne</i>, wyd. 5, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.</p> <p>12. Manowska M., <i>Postępowanie cywilne. Kazusy</i>, wyd. 5, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>13. Piaskowska O. M. (red. nauk.), <i>Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I i II</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>14. <i>Postępowanie cywilne. Pytania. Kazusy. Tablice. Testy online</i>, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>15. Rylski P., Orzeł-Jakubowska A., Zaborowska P. (red. nauk.), <i>Postępowanie cywilne. Kazusy</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>16. Rzewuski M. (red.), <i>Postępowanie cywilne</i>, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2025.</p> <p>17. Schneider P., <i>Mediacja i sądownictwo polubowne</i>, IT Solution Ridero 2021.</p> <p>18. Studzińska J., Cioch P., <i>Postępowanie cywilne</i>, wyd. 7, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p>	
<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG2</p> <p>KP7_WK1</p> <p>KP7_WK5</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym</p> <p>pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne.</p>
<p>KP7_UW2</p> <p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi: wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopiśmie z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KR1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje Społeczne</p> <p>Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>
<p>Kontakt VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Polityka proekologiczna			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS 3 pkt ETCS	
A. Formy zajęć konserwatorium B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) C. Liczba godzin: 18 - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams)		Uczestniczenie w konserwatorium 18 godz. Samodzielne studiowanie tematyki konserwatorium 30 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 8 godz. Przygotowanie się do zaliczenia 25 godz.	
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026 - semestr 3, zimowy AII-3z			
Status przedmiotu fakultatywny		Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne wykład konserwatoryjny z prezentacją multimedialną, Analiza tekstów źródłowych (konkluzje Rady UE, strategie krajowe), Metoda przypadków (Case Study) – analiza konkretnych programów operacyjnych, Dyskusja moderowana nad kontrowersjami		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia Zaliczenie pisemne: test wielokrotnego wyboru	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie orientacji w problematyce poruszanej na zajęciach. Prawidłowa odpowiedź na co najmniej 60 % pytań z testu. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność w konserwatorium.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Ochrona środowiska w procesach inwestycyjnych i gospodarczych, Ustrój administracji publicznej B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza o ekologii			
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przejście od administracyjno-prawnych aspektów ochrony środowiska (wymogów inwestycyjnych) do strategicznego zarządzania państwem i regionem w dobie kryzysu klimatycznego. Ponadto treści programowe skupią się na „miękkich” i „twardych” instrumentach kreowania polityki państwa, transformacji energetycznej oraz roli administracji publicznej w realizacji Zielonego Ładu.			
Treści programowe			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Od ochrony środowiska do polityki klimatycznej. Ewolucja paradygmatów. Omówienie relacji między procesem inwestycyjnym (wiedza z I stopnia) a długofalową strategią państwa (PEP2040). 2. Europejski Zielony Ład (Green Deal). Mechanizmy legislacyjne UE i ich wpływ na polską administrację rządową i samorządową. Pakiet „Fit for 55”. 3. Instrumenty ekonomiczne w polityce proekologicznej. System handlu emisjami (EU ETS), podatki ekologiczne, opłaty produktowe. Jak państwo steruje zachowaniami rynkowymi? 			

4. **Gospodarka Obiegu Zamkniętego (GOZ) w administracji.** Zamówienia publiczne o charakterze proekologicznym (zielone zamówienia). Rola administracji w ograniczaniu antropopresji.
5. **Transformacja energetyczna i bezpieczeństwo.** Od węgla do OZE i jądra. Rola administracji w procesie wydawania decyzji dla strategicznych inwestycji energetycznych (uproszczenia proceduralne).
6. **Adaptacja miast do zmian klimatu.** Miejska polityka adaptacyjna, błękitno-zielona infrastruktura, walka z „betonozą” jako zadanie własne gminy.
7. **Finansowanie polityki proekologicznej.** Fundusze krajowe (NFOŚiGW) i unijne (KPO, fundusze strukturalne). Jak pisać i rozliczać „zielone” projekty?
8. **Partycypacja społeczna i konflikty ekologiczne.** Rola NGO, konsultacje społeczne w procesach strategicznych, zjawisko NIMBY w inwestycjach proekologicznych.
9. **Podsumowanie.** Analiza Case Study: Projektowanie lokalnej strategii elektromobilności lub niskiej emisji.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Górski M. (red. nauk.), *Prawo ochrony środowiska*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
2. Małachowski K., (red.), *Gospodarka a środowisko i ekologia*, CeDeWu, Warszawa 2023.
3. Misiólek A., Kowal E., Bień J., *Ekologia*, PWE, Warszawa 2021.
4. *Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.* (dokument strategiczny).
5. Raporty EEA (Europejskiej Agencji Środowiska) dotyczące stanu środowiska w Europie.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, Dz.Urz. L 347 z 20 grudnia 2013 r., s. 487–548
2. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82 ze zm.
3. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami, t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 301 ze zm.
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.
6. Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2056 ze zm.
7. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1419 ze zm.
8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.
9. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 68 ze zm.
10. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, t.j. Dz.U. 2023 poz. 2298
11. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 711 ze zm.
12. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317 ze zm.
13. Ustawa z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1235 ze zm.
14. Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1741
15. Deklaracja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 września 1994 r. w sprawie obszaru "Zielone Płuca Polski", M.P. 1994 nr 53 poz. 446 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Caekelbergh A.F., Kramer M., Kryński A., *Zintegrowane zarządzanie środowiskiem. Systemowe zależności między polityką, prawem, zarządzaniem i techniką*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
2. Goldstein S.J., Qvist S.A., *Energia dla klimatu. Jak niektóre kraje poradziły sobie ze zmianami klimatu*, PWN, Warszawa 2019.
3. Kowal E., Kucińska-Landwójtowicz A., Misiólek A., *Ekologia*, Wydawnictwo Ekonomiczne Polskie, Warszawa 2018.
4. Małachowski K. (red.), *Gospodarka a środowisko i ekologia*, CeDeWu, Warszawa 2019.
5. Ostachowski P., Podgórska-Rykała J., Sanetra-Półgrabi S. (red.), *Samorząd terytorialny. Bezpieczeństwo - Ekologia - Rozwój*, Elipsa, Warszawa 2022.
6. Probucka D. (red.), *Etyka i ekologia*, Silva Rerum, Kobyłka 2022.
7. Zielonko-Jung K., Marchwiński J., *Współczesna architektura proekologiczna*, PWN, Warszawa 2012.

Efekty uczenia się

KP7_WG8

Wiedza

Student zna i rozumie:

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną

KP7_WK4

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz

<p>KP7_WK6</p>	<p>zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UW9</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p>
<p>Kontakt VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Polityka spójności i fundusze strukturalne UE			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Hubert Kołodziejski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatorium 		5 punktów ECTS 36 godzin-udział w zajęciach 30 godzin-przygotowywanie się do zajęć 30 godzin-samodzielne studiowanie literatury 30 godzin-samodzielne przygotowywanie się do egzaminu	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 			
C. Liczba godzin 18 godz. wykład, 18 godz. konwersatorium			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr 1, letni (AII-1z)			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none">obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne wykład <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną wykład z elementami rozwiązywania przypadków konwersatorium <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną praca z analizą aktów prawnych i z literaturą dyskusja analiza przypadków prezentacja wcześniej zadanego zagadnienia 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <hr/> A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> wykład - egzamin konwersatorium - zaliczenie z oceną <hr/> B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> wykład - egzamin pisemny: testowy (pytania zamknięte) konwersatorium – przygotowanie prezentacji <hr/> C. Podstawowe kryteria Wykład - Podstawowe kryteria oceny i wymagania egzaminacyjne to znajomość problematyki objętej wykładem ograniczonej do wybranych priorytetowych zagadnień podanych w trakcie wykładu. Konwersatorium - o ocenie przesądza sposób prezentacji zagadnienia i wyczerpania tematu.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu to wiadomości objęte przedmiotami Instytucje i źródła prawa UE oraz Programy finansowane z funduszy UE; umiejętność zrozumienia podstawowych mechanizmów zachodzących w relacjach między prawem krajowym a unijnym oraz kompetencja do scharakteryzowania funkcji wybranych instytucji unijnych, szczególnie roli Komisji Europejskiej jako strażniczki traktatów unijnych.			

Cele przedmiotu

Celem wykładu jest pozyskanie przez studentów podstawowych wiadomości na temat sposobu określania celów i wdrażania polityki spójności UE na poziomie krajowym państw członkowskich UE w perspektywie programowania obejmującej lata 2021-2027 z uwzględnieniem doświadczeń wcześniejszych okresów programowania, tj. lat 2014-2020 oraz 2007-2013.

Treści programowe**Wykład:**

1. Główne pojęcia związane z polityką spójności UE
 - a. Cele polityki spójności
 - b. Pojęcie i znaczenie NUTS
 - c. Instrumenty finansowe polityki spójności i ich charakterystyka
2. Geneza i ramy instytucjonalne polityki spójności UE
3. Korzyści uzyskiwane przez państwa UE-15 w wyniku realizacji polityki spójności w Polsce
4. Raport: Polska 2030-wyzwania rozwojowe
5. Dokumenty unijne związane z funduszami unijnymi
6. Dokumenty polskie związane z funduszami unijnymi
7. Główne pojęcia związane z budżetem UE
8. Zasady polityki spójności
9. Organizacja funduszy
 - a. Linia demarkacyjna. Podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027
 - b. Struktura instytucjonalna w systemie wdrażania
 - c. Programy Operacyjne i ich charakterystyka
10. Programowanie rozwoju regionalnego w rozporządzeniu 1303/2013-wybrane zagadnienia
 - a. Cele tematyczne
 - b. Wspólne Ramy Strategiczne

Konwersatorium:

1. Przedmiot i definicje w rozporządzeniu 1303/2013
2. Memorandum Komisji Europejskiej: Reforma w 10 punktach
3. Stanowisko służb Komisji w sprawie opracowania umowy o partnerstwie i programów w Polsce na lata 2014-2020 oraz założenia dotyczące programów na lata 2021-2027
4. Priorytety w zakresie finansowania w Polsce
5. Charakterystyka poszczególnych Programów Operacyjnych i wybranych Programów Regionalnych

Wykaz literatury**A. Literatura i akty prawne wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć/ zdania egzaminu (wskazane fragmenty):**

1. Hoffmann T., *Wybrane aspekty polityki spójności i rozwoju regionalnego unii europejskiej w Polsce w latach 1990-2020. Realizacja, wykorzystanie, perspektywy*, Fundacja na rzecz czystej energii, Warszawa 2018.
2. Józwiak B., *Realna konwergencja gospodarcza państw członkowskich unii europejskiej z Europy Środkowej i Wschodniej. Transformacja, integracja i polityka spójności*, PWN, Warszawa 2017.
3. Gorzelak G. (red. nauk.), *Terytorialne efekty polityk Unii Europejskiej w Polsce*, WN Scholar, Warszawa 2022.
4. Świstak M., Tkaczyński J., *Encyklopedia polityki regionalnej i funduszy europejskich*, C.H.BECK, Warszawa 2013.
5. Walenia A., *Mechanizmy kontroli instrumentów prawno-finansowych polityki spójności UE w perspektywie finansowej 2014-2020*, DIFIN, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca

1. Ambroziak A. A., Pamuła-Wróbel K., Zenc R. (red. nauk.), *Pomoc publiczna dla przedsiębiorców. Wybrane zagadnienia Perspektywa podmiotu udzielającego pomocy i jej beneficjenta w Polsce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
2. Kutwa K., Szymańska A., *Polityka spójności, czyli solidarność w działaniu*, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa 2019.
3. Oficjalna strona internetowa Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Oficjalna strona internetowa UE
5. Traktat o Funkcjonowaniu UE
6. Rozporządzenie 1303/2013
7. europa.eu/rapid/Press-release_MEMO-13-878_pl.htm

Efekty uczenia się**KP7_WG5****Wiedza**

Student zna i rozumie:

W stopniu pogłębionym metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych właściwe dla nauk społecznych, administracyjnych i prawnych, pozwalające opisywać i analizować:

<p>KP7_WK3</p> <p>KP7_WK4</p>	<p>- struktury państwa, administracji i organizacje gospodarcze oraz procesy w nich i między nimi zachodzące, - czynniki stabilizujące i destabilizujące te struktury</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem administracji europejskiej oraz o wzajemnych relacjach zachodzących pomiędzy normami prawa europejskiego i międzynarodowego oraz pomiędzy strukturami i instytucjami w skali krajowej, europejskiej i międzynarodowej</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>
<p>KP7_UW2</p> <p>KP7_UW11</p> <p>KP7_UK2</p>	<p>Umiejętności Student potrafi:</p> <p>wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopismach z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p> <p>w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd na zagadnienie, odważnie, ale z rozwagą wyrażać swoje zdanie, nie boi się zadawać pytań, potrafi kulturalnie uczestniczyć w dyskusji, umie wyrażać konstruktywną krytykę</p>
<p>KP7_KK1</p> <p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do:</p> <p>znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgnięcia opinii ekspertów</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt Adres email: h.kolodziejski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu	
Postępowanie sadowoadministracyjne	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Maciej Bogusławski (wykład), dr Małgorzata Król (konwersatorium)	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatorium 	5 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 36 godzin Analiza orzecznictwa – 14 godzin, Przygotowanie kazusów - 30 godzin, Studiowanie aktów prawnych i literatury - 45 godzin.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (moodle) 	
C. Liczba godzin Wykład: - 12 godzin w sali dydaktycznej, - 6 godz. na platformie Zoom Konwersatorium: - 12 godz. w sali dydaktycznej, - 6 godz na platformie Zoom	
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 2, letni AII-2z	
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne wykład <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną wykład z elementami rozwiązywania kazusów konwersatorium <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny praca z analizą aktów prawnych, orzecznictwa i literaturą dyskusja, analiza przypadków referaty. 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> wykład - egzamin konwersatorium - zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru obejmującego materiał przerobiony na wykładach (19 pytań zamkniętych, 1 pytanie otwarte) konwersatorium: rozwiązanie przypadku zawierającego odpowiedzi na postawione pytania oraz prezentacja wyników podczas zajęć
	C. Podstawowe kryteria Wykład - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie z testu pisemnego co najmniej 11 pkt (ponad 50%). Punktacja: 11-12 pkt (3,0), 13-14 pkt (3,5), 15-16 pkt (4,0), 17-18 pkt (4,5), 19-20 pkt (5,0). Każda prawidłowa odpowiedź na pytanie (zarówno zamknięte jak i otwarte) daje możliwość zdobycia 1 pkt (łącznie 20 pkt). Konwersatorium – zaliczenie na ocenę 3,0 umożliwia uzyskanie 55 % punktów przewidzianych za rozwiązania przypadku.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Zasady ustroju polityczno-prawnego państwa, ustrój i funkcjonowanie administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości.	

Cele przedmiotu

Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących relacji między jednostką i organami administracji publicznej w demokratycznym państwie prawnym, które prowadzi do poprawy tych relacji, zarówno po stronie organów, jak i po stronie jednostek i ich zrzeszeń, w kontekście poprawy jakości społeczeństwa jako całości. Celem dodatkowym jest zapoznanie z historią postępowania sądownoadministracyjnego oraz dorobkiem orzecznictwem i doktryną w odniesieniu do zagadnień szczegółowych.

Treści programowe

Problematyka wykładu:

1. Uwarunkowania konstytucyjne, historyczne i społeczne postępowania sądownoadministracyjnego
2. Podstawy prawne postępowania sądownoadministracyjnego
3. Władza sądownicza, wymiar sprawiedliwości
4. Struktura sądów administracyjnych – ogólna charakterystyka
5. Zasady naczelnne, zasady postępowania sądownoadministracyjnego
6. Właściwość rzeczowa sądów administracyjnych
7. Właściwość miejscowa sądów administracyjnych
8. Właściwość instancyjna sądów administracyjnych
9. Sądowa kontrola aktów prawa miejscowego
10. Zdolność sądowa i procesowa
11. Skarga
12. Skład sądu, wyłączenie sędziego
13. Strony postępowania, pełnomocnicy
14. Wstrzymanie wykonania aktu lub czynności
15. Odrzucenie skargi
16. Terminy procesowe i prawa materialnego, bieg terminów, sposób obliczania, skrócenie terminu, przywrócenie terminu
17. Zawieszenie i podjęcie postępowania
18. Posiedzenia sądowe, przebieg posiedzeń, etapy, ponowne otwarcie przewodu sądowego
19. Orzeczenia sądowe, uzasadnienia, sprostowanie orzeczenia, uzupełnienie orzeczenia
20. Środki odwoławcze
21. Prawomocność
22. Prawo pomocy
23. Wznowienie postępowania
24. Uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego

Problematyka konwersatorium:

1. Ocena zasadności wszczęcia postępowania sądownoadministracyjnego: poszukiwanie błędów w postępowaniu administracyjnym - praca na kazusach.
2. Wszczęcie postępowania sądownoadministracyjnego: skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego – wymogi formalne.
3. Praktyczne aspekty udziału stron w postępowaniu sądownoadministracyjnym: rodzaje pism procesowych.
4. Terminy oraz koszty postępowania sądownoadministracyjnego.
5. Zawieszenie i podjęcie postępowania sądownoadministracyjnego, umorzenie postępowania.
6. Orzeczenia sądu I instancji.
7. Wprowadzenie do sporządzania pism procesowych w postępowaniu sądownoadministracyjnym: formułowanie zarzutów oraz wniosków skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Adamiak B, Borkowski J., *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, wyd. 20, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
2. Gołaszewski P., *Sporządzanie środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym. Komentarz. Wzory pism i kazus*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
3. Jaśkowska M. (red. nauk.), *Postępowanie sądownoadministracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
4. Kmiecik Z., *Postępowanie administracyjne, postępowanie egzekucyjne w administracji i postępowanie sądownoadministracyjne*, wyd. 6, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
5. Knysiak-Sudyka H., *Postępowanie sądownoadministracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
6. Wierzbowski M., Stankiewicz R. (red.), *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, wyd. 3, C.H. Beck, Warszawa 2022.
7. Skoczyła A., Szustakiewicz P., (red.) *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, Wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2023.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, t.j. Dz.U. z 2022 r. 2492 ze zm.

2. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 259 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Chrościelewski W, Danczak P., Tarno J.P., *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi*, wyd. 8, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
2. Daniel P., *Organ administracji publicznej w postępowaniu sądownoadministracyjnym*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
3. Dauter B., Kabat A., Niezgódka-Medek M., *Prawo w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
4. Hauser R, Piątek W., Skoczylas A., *Środki zaskarżenia w postępowaniu sądownoadministracyjnym wraz z wzorami pism procesowych*, C.H. Beck, Warszawa 2013.
5. Hauser R., M. Wierzbowski M. (red.), *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
6. Hauser R., Niewiadomski Z. K., Wróbel A., *Prawo procesowe administracyjne. System Prawa Administracyjnego. Tom 9*, wyd. 4, C.H. Beck, Warszawa 2020.
7. Hauser R., Skoczylas A. (red. nauk.), *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
8. Janiak P., *Uczestnicy postępowania sądownoadministracyjnego*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
9. Kazek M., *Koszty w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
10. Knysiak-Sudyka H. (red. nauk), *Pełnomocnik w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
11. Knysiak-Sudyka H. (red.), *Postępowanie sądownoadministracyjne. Zarys wykładu*, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
12. Woś T. (red. nauk.), *Postępowanie sądownoadministracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG2</p> <p>KP7_WK2</p> <p>KP7_WK5</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur, różnych rodzajach procedur i ich przebiegu, oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych</p> <p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne</p>
<p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UW5</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p>
<p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>

Kontakt:

dr Maciej Bogusławski, m.boguslawski@amisns.edu.pl

dr Małgorzata Król, m.krol@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Praktyka zawodowa			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko koordynatora praktyk dr Miłosz Jan Kaczyński			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć Zajęcia praktyczne		12 pkt ECTS (300 godz.) Uczestnictwo w procesach organizacyjnych i administracyjnych wybranej organizacji	
B. Sposób realizacji Zajęcia praktyczne w organizacji wybranej przez studenta lub wskazanej przez uczelnię		Realizacja zadań zleconych praktykantowi. Udział w spotkaniach organizacyjnych.	
C. Liczba godzin 300 godzin (3 miesiące)			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 3, zimowy AII-3z			
Status przedmiotu obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne Samodzielna realizacja zadań zleconych praktykantowi, metoda działania uwarunkowana treścią zadania Metoda obserwacji Szkolenie na stanowisku pracy		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • Zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • realizacja zleconych praktykantowi zadań zapewniających uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie (prawidłowo uzupełniony Dzienniczek praktyk); • ocena pisemna wystawiona przez studenta i opiekuna praktyk • przedstawienie charakterystyki i struktury organizacji, w której student zdobył doświadczenie zawodowe; • egzamin ustny (3 pytania otwarte).	
		C. Podstawowe kryteria Kryteriami oceny są: • obecność, poziom zaangażowania, treść wykonanych zadań odpowiadająca efektom uczenia się określonym w programie praktyk, ocena dokumentacji potwierdzającej odbycie praktyki i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia, ocena dokumentacji prezentującej organizację i charakterystykę, w której student odbywa praktykę, kompletna odpowiedź na dwa z trzech pytań zadanych przez koordynatora praktyk dotyczące realizowanych na praktyce zadań; • obserwacja praktykanta (jego stosunek do zleconych zadań i poziom zaangażowania, przestrzeganie obowiązujących regulaminów, stosunek do współpracowników itp.); • ocena praktyki dokonana przez opiekuna praktyk i studenta.	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

Wymagania formalne: zaliczenie przedmiotów realizowanych na I i II semestrze.

Cele przedmiotu

Głównym celem praktyki zawodowej jest wykorzystanie w praktyce pogłębionej i poszerzonej wiedzy zdobytej w toku studiów na kierunku administracja II stopnia oraz jej uzupełnienie o treści dotyczące funkcjonowania podmiotów sektora publicznego, ale także sektora organizacji pozarządowych oraz realizowanych w tych podmiotach zadań i procedur administracyjnych, jak również wieloaspektowe, profesjonalne włączenie się praktykanta w proces funkcjonowania danej jednostki organizacyjnej realizującej zadania administracji publicznej i pogłębione i poszerzone doskonalenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji.

Celem głównym jest także:

- pogłębione i rozszerzone zapoznanie się studenta z przedmiotem działalności organizacji sektora publicznego, formalno-prawnymi podstawami jej funkcjonowania, a także strukturą organizacyjną;
- pogłębione i rozszerzone zapoznanie się z procesami i procedurami koniecznymi do prawidłowego funkcjonowania danej organizacji;
- pogłębione i rozszerzone poznanie specyfiki pracy urzędniczej w różnych jednostkach administracji publicznej;
- pogłębione i rozszerzone zdobycie wiedzy na temat otoczenia dalszego (ze szczególnym uwzględnieniem czynników prawnych) i bliższego danej organizacji publicznej i wpływu tego otoczenia na sposób funkcjonowania i realizowania zadań w danej organizacji;
- pogłębione i rozszerzone zapoznanie się ze stosowanymi w organizacji procesami, procedurami postępowania w zakresie spraw administracyjnych, cywilnych, gospodarczych, a także kryteriami oceny sprawności ich realizacji;
- pogłębione i rozszerzone zdobycie praktycznych umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów administracji publicznej uwarunkowanych realizacją zadań;
- pogłębione i rozszerzone zdobycie wiedzy na temat systemu obiegu informacji w organizacji, sposobów i narzędzi komunikacji wewnątrz organizacji, sprawne posługiwanie się dostępnymi środkami informacji i techniki biurowej z wykorzystaniem nowych technologii;
- wieloaspektowe rozwijanie umiejętności samodzielnego działania w organizacjach administracji publicznej i wykorzystywania norm prawnych w praktyce;

Szczegółowe cele związane są ze specyfikacją stanowiska praktykanta i dotyczą:

- umiejętnego, profesjonalnego stosowania procedur związanych z wykonywaniem zleconych zadań;
- umiejętności organizacji pracy i pozyskiwania wiedzy niezbędnej do wykonania zleconych zadań;
- sprawnego komunikowania się w organizacji;
- wieloaspektowej współpracy w zespole z uwzględnieniem norm etycznych, zdolności kooperacyjnych, przyjmowanie roli lidera;
- profesjonalnego podejmowanie decyzji i przyjmowania ich konsekwencji z uwzględnieniem norm etycznych i norm prawnych;
- wieloaspektowej, pogłębionej i poszerzonej umiejętności efektywnej komunikacji i negocjacji;
- wieloaspektowego identyfikowania problemów administracji publicznej i prywatnej;
- wieloaspektowego identyfikowania i umacniania społecznych więzi organizacyjnych;
- wieloaspektowego doskonalenie kompetencji społecznych.

Treści programowe

Uwarunkowane są wyborem przez studenta organizacji stanowiącej miejsce odbywania praktyki zawodowej oraz rodzajem stanowiska i treścią zadań powierzonych praktykantowi. Praktyka zawodowa winna uwzględniać pogłębione

i poszerzone:

- zapoznanie się praktykanta z zasadami BHP, specyfiką organizacji i zakresem realizowanych przez nią zadań;
- zapoznanie się praktykanta ze strategią organizacji, w tym jej misją, wizją i celami;
- poznanie przez praktykanta grup interesariuszy i ich oczekiwań wobec danej organizacji;
- zapoznanie się praktykanta z pozycją danej organizacji publicznej w systemie administracji publicznej i zachodzącymi między nią a innymi podmiotami relacjami i zależnościami;
- zapoznanie się praktykanta ze stanowiskiem pracy, jego miejscem w strukturze organizacyjnej oraz z rodzajem więzi hierarchicznych, technicznych, komunikacyjnych wynikających ze struktury organizacji;
- zapoznanie się praktykanta ze sposobem funkcjonowania organizacji i obowiązującymi w niej procedurami administracyjnymi realizowanymi na różnych poziomach organizacyjnych;
- zapoznanie się praktykanta z rodzajem więzi organizacyjnych w danej organizacji (hierarchicznych, komunikacyjnych, technicznych),
- zapoznanie się z obowiązującymi w organizacji normami prawnymi i etycznymi;
- zapoznanie się z obowiązującymi procedurami związanymi z obiegiem dokumentów;
- tworzenie niezbędnej dokumentacji (raporty, protokoły) zgodnie z obowiązującymi w organizacji standardami;
- uczestniczenie w zebraniach organizacyjnych i pracach zespołowych;
- samodzielna realizacja zadań na danym stanowisku dotyczących różnorodnych działań administracyjnych.

Efekty uczenia się	Wiedza Absolwent zna i rozumie:
KP7_WG1	rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych
KP7_WG2	rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym
KP7_WG3	rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych
KP7_WG6	pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej
KP7_WK1	pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
KP7_WK5	węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne
	Umiejętności Absolwent potrafi:
KP7_UW1	prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych
KP7_UW2	wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopiśmie z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.
KP7_UW3	

<p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW9</p> <p>KP7_UW10</p>	<p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p> <p>samodzielnie zaproponować rozwiązania konkretnych spraw administracyjnych i publicznych problemów z zakresu społeczno-ekonomicznego w oparciu o założone kryteria oraz doprowadzić do podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie.</p>
<p>KP7_KK1</p> <p>KP7_KO1</p> <p>KP7_KO2</p> <p>KP7_KR1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony; stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgnięcia opinii ekspertów</p> <p>uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p> <p>myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>
<p>Kontakt: dr Miłosz Jan Kaczyński m.kaczynski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Prawne aspekty e-administracji	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Łukasz Paweł Jankowski	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć Konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, Zoom, Teams) 	Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium - 15 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat -15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu - 30 godz.
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> 10 godz. w sali dydaktycznej 8 godz. zajęcia e-learningowe (Teams) 	
Cykl dydaktyczny: 2024-2026 rok akademicki 2025/2026 - semestr 3, zimowy AII-3z-c1	
Status przedmiotu fakultatywny	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, aktywne zadawanie pytań, praca z analizą aktów prawnych, orzecznictwa i literatury, analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) prezentacja zadanych tematów krótka dyskusja problemowa z udziałem wykładowcy. 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje grupa studentów (max. 4 studentów). Publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji Zaliczenie pisemne - test
	C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi suma ocen z testu i za przygotowaną pracę zaliczeniową, w proporcji: test - 50 % oceny końcowej, praca zaliczeniowa - 50 % oceny końcowej z przedmiotu a) Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. b) Test na platformie Moodle - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 11-12 pkt, dst. plus - 13-14 pkt, db. – 15-16 pkt, db. plus – 17-18, bdb. 19-20 pkt. Test jednokrotnego wyboru - 20 pytań, 25 minut. Na ostateczną ocenę wpływa także aktywność na zajęciach oraz udział w dyskusji.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Ustrój administracji publicznej, Polityka spójności i fundusze strukturalne UE	
B. Wymagania wstępne: powszechna wiedza o administracji publicznej i instytucjach Unii Europejskiej	

Cele przedmiotu

Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących poznania wybranych zagadnień teoretycznych. Słuchacz zdobędzie pogłębioną wiedzę na temat informatyzacji i procesów zachodzących w administracji. Potrafi poddać krytycznej analizie źródła dotyczące informatyzacji. Potrafi interpretować przepisy prawne dotyczące informatyzacji i rozwoju elektronicznej administracji w Polsce w kontekście unijnych wymogów w tym zakresie

W ramach studiowania przedmiotu, słuchacz powinien posiadać wiedzę teoretyczną z zakresu podstawowych pojęć jak: e-gouvernement, modele administracji, źródła prawa dot. e-administracji; cechy i klasyfikacja organów, władztwo administracyjne

i zakładowe, formy działania administracji publicznej, obowiązki i uprawnienia, zakres działania i kompetencje. Celem jest także nabycie umiejętności samodzielnego poszukiwania i odnajdowania przepisów, dotyczących e-Administracji. Reasumując celem nauczania jest uświadamianie słuchaczowi natury i rozległości zagadnień związanych z elektroniczną administracją i jej styku z elektronicznym biznesem oraz sprawami obywatelskimi.

Treści programowe

I. Istota e-administracji i geneza jej powstawania

1. Modele administracji:

- a) Tradycyjny model administracji publicznej;
- b) Współczesny model administracji publicznej.

2. Rozwój e-administracji:

- a) Istota społeczeństwa informacyjnego;
- b) perspektywa teleinformatyczna.

II. Elektroniczna administracja

1. Administracja i administrowanie:

- a) Pojęcie e-administracji - warunki powstania, geneza;
- b) e-administracja - znaczenie terminu, sposoby definiowania;
- c) Cechy elektronicznej administracji;
- d) Elementy elektronicznej administracji.

2. Priorytety rozwoju e-administracji

3. Próba oceny wad i zalet e-administracji

4. Podstawowe definicje (e-administracja, informatyczny nośnik danych, społeczeństwo digitalne, kompetencje cyfrowe – ICT,

e-governance, e-participation), (e-voting), demokracja elektroniczna, cyberdemokracja, demokratyzacja elektroniczna, społeczeństwo informacyjne, New Public Management, one-stop-government (one-stop shop), programowanie tzw. open source, prawo informatyczne, digitalizacja, cyfryzacja, wirtualna biurokracja administracji publicznej, front office/ back office, rejestr publiczny, ponadsektorowy projekt informatyczny, sektorowy projekt informatyczny, oprogramowanie interfejsowe, testy akceptacyjne, elektroniczna platforma usług administracji publicznej, profil zaufany, podpis zaufany, neutralność technologiczna, determinizm technologiczny, konwergencja technologiczna identyfikacja elektroniczna)

III. Podstawy prawne informatyzacji i cyfryzacji administracji publicznej

1. E-administracja w Europie:

- a) społeczeństwo informacyjne w Europie;
- b) Analiza dokumentów programowych na poziomie europejskim. (m.in. eEurope; eContent; eTEN; GoDigital; IDA; MEDIA Plus; Biała Księga; Raport Bangemanna; projekt IRISI; Zielona Księga; dyrektywa 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r.; strategia lizbońska; inicjatywa i2010; Europejska Agenda Cyfrowa; eEurope 2020; Rozporządzenie eIDAS; Europa na miarę ery cyfrowej; dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, raport W. Koka)

2. Administracja w Polsce;

- a) Analiza dokumentów programowych na poziomie krajowym

b) Wybrane przykłady inicjowanych działań min przez Ministerstwo cyfryzacji (Społeczeństwo globalnej informacji w warunkach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, ePolska, Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001–2006, Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013, Państwo 2.0 – nowy start dla e-administracji, Polska 2030, Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa do 2022 r., Działania Ministerstwa Cyfryzacji – programy i projekty, Ogólnopolska Sieć Edukacyjna, Portal GOV.PL, Projekt Cyfrowa Piaskownica Administracji (CPA), Polska droga do Strategii AI, Narodowy Plan Szerokopasmowy, Projekt rozporządzenia UE w sprawie prywatności i łączności elektronicznej (rozporządzenie ePrivacy), System Galileo, Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Raporty, kanały technologiczne – poradnik dla zarządców dróg w zakresie zwolnień z obowiązku ich budowy, Program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., Konsorcjum POTENTIAL, e-Dowód – kontynuacja projektu pl.ID i realizacja powiązanych projektów, GIK - Główny Informatyk Kraju, SPOC - Single Point of Contact, Szczyt Cyfrowy IGF Polska 2024, Gospodarka Oparta o Dane - Przemysł +” Projekt grantowy pn. „Zwiększenie odporności Ministerstwa Cyfryzacji na cyberzagrożenia” CSIRT Cyfra - nowy zespół cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie Cyfryzacji

3. Projekty realizowane przy wsparciu Unii Europejskiej, e-Polak potrafi! - kampanie edukacyjno-informacyjne, STOP COVID - aplikacja pomagająca w ograniczaniu rozprzestrzeniania się Coronawirusa, e-Zamówienia - elektroniczne

zamówienia publiczne, e-Doręczenia - Zintegrowana Platforma Analityczna - projekt przygotowawczy, Zintegrowana Platforma Analityczna, Cyfrowa Piaskownica Administracji, Projekt Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa (Projekt WIIP), KAP – Katalogi Administracji Publicznej

IV. Bariery w e-administracji / wykluczenie cyfrowe

V. Cele na przyszłość - strategia rozwoju e-administracji

a) Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa

- Strategiczne założenia cyfryzacji administracji publicznej w PZIP
- Koncepcja budowy cyfrowej administracji w PZIP
- Architektura Informacyjna Państwa

b) Strategia Cyfryzacji Polski do 2035 roku.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. „Prawo Nowych Technologii” – periodyk dostępny www.legalis.pl.
2. Budziewicz-Guźlecka A., *Rola e-administracji w rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego” 2010, nr 598.
3. Butkiewicz M., *Internet w instytucjach publicznych. Zagadnienia prawne*, Difin, Warszawa 2006.
4. Celarek K., *Prawne aspekty informatyzacji administracji*, Dąbrowa Górnicza 2009.
5. Chmielarz W., *Stadium rozwoju systemów e-administracji w Polsce*, www.wsap.edu.pl.
6. Flaga-Gieruszyńska K., Gołaczyński J. (red. nauk.), *Prawo nowych technologii*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
7. Ganczar M., *Informatyzacja administracji publicznej. Nowa jakość usług publicznych dla obywateli i przedsiębiorców*, Warszawa 2009.
8. Ganczar M., Sytek A., *Informatyzacja administracji publicznej Skuteczność regulacji*, CeDeWu, Warszawa 2021.
9. Hausner J. (red.), *Administracja publiczna*, PWN, Warszawa 2017.
10. Iszkowski W., *Przyszłość e-administracji*, „Elektroniczna Administracja” styczeń–luty 2006.
11. Janowski J., *Administracja elektroniczna - kształtowanie się informatycznego prawa administracyjnego i elektronicznego postępowania administracyjnego w Polsce*, Warszawa 2009.
12. Jędrzejczak M., Szoszkiewicz Ł., Wydra J., *AI Act. Akt w sprawie sztucznej inteligencji. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
13. Kotecka S., *E-administracja. Rzeczywistość i plany projektu*, „IT w administracji” 2008.
14. Krzysztofek K., Szczepański M.S., *Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych*,
15. Kucharz A., *Budowa społeczeństwa informacyjnego w Polsce*, Informacja nr 1056, Kancelaria Sejmu, Biuro Studiów i Analiz, Warszawa 2004.
16. Kuzionko-Ochrymiuk E., *Rozwój e-administracji w Polsce na tle krajów Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku 2020.
17. Lipowicz I., *Istota administracji*, [w:] Cieślak Z., Lipowicz I., Niewiadomski Z. (red.), *Prawo administracyjne. Część materialna*, Warszawa 2004.
18. Marcinkowska E., *Wykluczenie cyfrowe w Polsce*, „Czas Informacji” 2011, nr 3.
19. Możdżeń - Marcinkowski M., *Wstęp do prawa administracyjnego*, Warszawa 2012.
20. Ochendowski E., *Prawo administracyjne - część ogólna*, Toruń 2009.
21. Pawłowska A., *Informatyzacja w administracji publicznej. Od wirtualnej biurokracji do elektronicznych rządów*, „Służba Cywilna” 2003/2004, nr 7.
22. Sibiga G., *Podstawy prawne komunikacji elektronicznej w relacjach obywatel – organ administracji publicznej (od informacji do transakcji)*, [w:] Grajewski K., Warylewski J., (red.), *Informacja prawna a prawa obywatela. Konferencja z okazji XXXV-lecia informatyki prawniczej w Polsce i XV-lecia systemu informacji prawnej LEX*, Gdańsk 2006.
23. Skiba G., *Komunikacja elektroniczna w Kodeksie postępowania administracyjnego- komentarz*, Warszawa, 2011.
24. Stanisławski T., Przywora B., Jurek Ł. (red.), *E-administracja. Szanse i zagrożenia*, Instytut Administracji KUL, Lublin 2013.
25. Szpor G., *Administracyjnoprawne problemy informatyzacji*, [w:] J. Supernata (red.), *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009.
26. Szpor G., Wojsyk K., Martysz C., *Ustawa o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
27. Tomaszewicz A., *E-administracja publiczna jako nowy model funkcjonowania administracji publicznej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego 2021.
28. Wilk A., *Polska wobec wyzwań społeczeństwa informacyjnego* [w:] Zasępa T. (red.), *Internet – fenomen społeczeństwa informacyjnego*, Edycja Święty Paweł, Częstochowa 2001.
29. Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, wyd. 10, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.

B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.
2. Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.
3. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1769 ze zm.
4. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 902 ze zm.
5. Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1513 ze zm.

6. Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 34 ze zm.
7. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1703 ze zm.
8. Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1725 ze zm.
9. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.
10. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1440 ze zm.
11. Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 3 ze zm.
12. Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa na lata 2014- 2022, Załącznik do uchwały nr 109/2019 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.

C. Literatura uzupełniająca

1. Adamski D., *Rząd elektroniczny we Wspólnocie Europejskiej*, „Monitor Prawniczy” (dodatek – Prawo Mediów Elektronicznych), 2005, nr 3.
2. Batorski D., *Internet a nierówności społeczne*, „Studia Socjologiczne” 2005, nr 2.
3. Błaś A., *Przeobrażenia administracji publicznej we współczesnym demokratycznym państwie prawa*, [w:] Ura E. (red.), *Jednostka, państwo, administracja*, Nowy wymiar, Rzeszów 2004.
4. Chałubińska - Jentkiewicz K., *Prawna ochrona treści cyfrowych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
5. Chałubińska-Jentkiewicz K., Karpuk M., *Prawo nowych technologii - wybrane zagadnienia*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
6. Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek J. (red.), *Ustawa o doręczeniach elektronicznych. Komentarz*, wyd. 1, C.H. Beck, Warszawa 2022.
7. Czaplicki K., Szpor G., *Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
8. Europejska historia e-Government, za: <http://www.egovernment.spoleczenstwoinformacyjne.pl>.
9. Fischer B., Pązik A., Świerczyński M. (red. nauk.), *Prawo sztucznej inteligencji i nowych technologii 2*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
10. Gołaczyński J., *Informatyzacja postępowania sądowego i administracji publicznej*, C.H. Beck, Warszawa 2010.0020
11. Grabowski M., *Ustawa o usługach płatniczych. Komentarz*. wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2020.
12. Gumularz M., *Świadczenie usług drogą elektroniczną. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
13. Jagoda J., *Biurokracja wirtualna. Informatyzacja administracji publicznej*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Biurokracja*, Rzeszów 2000
14. Kamecki P., *Analiza i opis procesów e-urzędu*, „Służba Cywilna” 2002/2003, nr 5.
15. Korczak J., *Administracja publiczna wobec nowych technologii. W kierunku neutralności klimatycznej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024
16. Kowalewski M., *Uwarunkowania prawne organizacji bezpieczeństwa informacji Rzeczypospolitej Polskiej*, OWPW, Warszawa 2020.
17. Lipowicz I., *Administracyjnoprawne zagadnienia informatyki*, Uniwersytet Śląski, Katowice 1984.
18. Naruszewicz S., Masłowska M., *Informatyzacja procedur celnych*, Difin, Warszawa 2010.
19. Papaj T., *Doskonalenie komunikacji elektronicznej pomiędzy jednostkami administracji publicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2017.
20. Stempnakowski Z., *Administracja wirtualna a relacje z klientem*, Gdańsk 2003.
21. Supernat J., *Administrowanie przez sieć*, [w:] Sosnowski A.M. (red.), *Administracja publiczna – obywatel, społeczeństwo, państwo*, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania "Copernicus" we Wrocławiu, Wrocław 2006.
22. Szostak R. (red. nauk.), *Informatyzacja procedur udzielania zamówień publicznych*, C.H. Beck, Warszawa 2019.

Efekty uczenia się

KP7_WK5

KP7_WK6

Wiedza

Student zna i rozumie:

węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne

zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego

<p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW9</p> <p>KP6_UU</p>	<p>Umiejętności Student potrafi:</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p> <p>rozwijać i uczyć się przez całe życie, inspirować innych do nauki, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny</p>
<p>KP7_KO2</p>	<p>Kompetencje Społeczne Student jest gotów do:</p> <p>myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p>
<p>Kontakt: l.jankowski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Prawo karne skarbowe	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Miłosz Jan Kaczyński	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć • konwersatorium	3 pkt. ECTS Uczestniczenie w zajęciach 16 godz. Wizyty studyjne 2 godz.
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej • wizyta studyjna	Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 15 godz. Opracowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej - 15 godzin
C. Liczba godzin: 18 • 16 godz. w sali dydaktycznej, • 2 godz. wizyta studyjna w Areszcie Śledczym w Elblągu	Przygotowanie opracowania na zadany temat 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia 15 godz.
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr IV, letni AII-4z	
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną • praca z analizą aktów prawnych, orzecznictwa i literatury, • dyskusja, • analiza kasusów, • przygotowanie prac zaliczeniowych • wizyta studyjna.	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • egzamin
	B. Formy zaliczenia: • Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru • Praca zaliczeniowa
	C. Podstawowe kryteria Ostateczna ocena stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną pracę zaliczeniową Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. Test wielokrotnego wyboru - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 11-12 pkt, dst. plus - 13-14 pkt, db. – 15-16 pkt, db. plus – 17-18, bdb. - 19-20 pkt.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne: Zarys polskiego systemu prawnego, Ustrój administracji publicznej B. Wymagania wstępne: wiedza z zakresu wstępu do prawoznawstwa, w tym zwłaszcza elementarna znajomość interpretacji tekstów prawnych	
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących systemu polskiego prawa karnego skarbowego – w szczególności w odniesieniu do konstrukcji odpowiedzialności indywidualnej i osobistej sprawcy, jej warunków, granic oraz okoliczności ją wyłączających.	

Celem dodatkowym jest uwrażliwienie na konieczność przestrzegania przez ustawodawcę konstytucyjnych gwarancji w tej dziedzinie, zwłaszcza wynikających z zasad: *nullum crimen sine lege scripta et certa* oraz domniemania niewinności, jak również przygotowanie studentów do kontaktu z Kodeksem karnym skarbowym ze zrozumieniem i w sposób refleksyjny.

Treści programowe

1. Pojęcie prawa karnego skarbowego – jego podstawowe cechy, miejsce w systemie prawa i funkcje.
2. Kształtowanie się prawa karnego skarbowego. Ustawa karna – źródła prawa karnego skarbowego. Konstrukcja przepisów prawa karnego skarbowego.
3. Zasady obowiązywania ustawy Kodeks kary skarbowy.
4. Pojęcie przestępstwa i wykroczenia skarbowego. Tzw. „czyny przepołowione”.
5. Formy popełnienia przestępstw i wykroczeń skarbowych.
6. Kary i środki karne oraz zasady i dyrektywy ich orzekania. Środki zabezpieczające.
7. Zasady odpowiedzialności karnej skarbowej. Pojęcie czynu zabronionego i różnica w stosunku do przestępstwa. Ustawowe znamiona czynu zabronionego: przedmiot, strona przedmiotowa, podmiot, strona podmiotowa. Jedność – wielość czynów. Zbieg przepisów, zbieg przestępstw.
8. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.
9. Zaniechanie ukarania sprawcy w świetle instytucji prawa karnego skarbowego.
10. Część szczególna Kodeksu karnego skarbowego.
11. Postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe: Postępowanie przygotowawcze; postępowanie mandatowe; postępowanie sądowe w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.
12. Postępowanie odwoławcze: zwyczajne i nadzwyczajne środki zaskarżenia.
13. Postępowania szczególne: nakazowe, zaoczne (w stosunku do nieobecnych).
14. Postępowanie wykonawcze w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Dudka K., Paluszkiwicz H. (red. nauk.), *Postępowanie karne w kazuach*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
2. Konarska-Wrzošek V., Oczkowski T., Skorupka J., *Prawo i postępowanie karne skarbowe*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
3. Sepiolo-Jankowska I., *Prawo i postępowanie karne skarbowe*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2024.
4. Strzelec D., *Postępowanie podatkowe a postępowanie karne skarbowe. Zasadnicze związki międzygałęziowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
5. Wilk L., *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, wyd. 5 C.H. Beck, Warszawa 2021.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 633 ze zm.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1331 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Błachut J., Keler G., Soja A., *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
2. Kowalski S., *Współczesne problemy karania i zaniechania karania za przestępstwa skarbowe*, C.H. Beck, Warszawa 2023.
3. Skowronek G., *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
4. Kurowski K., Zgoliński I., *Prawo karne. Prawo karne skarbowe. Prawo karne wykonawcze. Kazusy z rozwiązaniami*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022.
5. Sawicki I., Skowronek G., *Prawo karne skarbowe. Zagadnienia materialnoprawne, procesowe i wykonawcze*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021.
6. Włodkowski O., *Leksykon prawa karnego skarbowego. 100 podstawowych pojęć*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
7. Włodkowski O., *Prawo karne skarbowe. Schematy. Tabele. Komentarze. Orzecznictwo. Testy. Kazusy*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021.
8. Świecki D., (red. nauk.), *Kodeks postępowania karnego. Orzecznictwo*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
9. Wilk L., Zagrodnik J., *Prawo i proces karny skarbowy*, C.H. Beck, Warszawa 2023.
10. Kowalski S., Osiak-Krynicka K., Staszak A., Włodkowski O., *Postępowanie karne. Testy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.

Efekty uczenia się

KP7_WG3

KP7_WG7

Wiedza

Absolwent zna i rozumie:
rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych

rodzaje ryzyk związanych z działalnością organizacji publicznych i niepublicznych, zidentyfikować je oraz prawidłowo określić ich konsekwencje i metody ograniczania przy

KP7_WK4	<p>umiejętnym wykorzystaniu wiedzy teoretycznej z zastosowaniem określonej metody badawczej</p> <p> pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW5</p> <p>KP7_UK2</p>	<p>Umiejętności Absolwent potrafi:</p> <p> prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p> właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p> <p> w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd na zagadnienie, odważnie, ale z rozważą wyrażać swoje zdanie, nie boi się zadawać pytań, potrafi kulturalnie uczestniczyć w dyskusji, umie wyrażać konstruktywną krytykę</p>
<p>KP7_KR1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:</p> <p> stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p> <p> dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>
<p>Kontakt Adres email: m.kaczynski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Prawo międzynarodowe			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Jarosław Zawrot			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • wykład 		3 punkty ECTS: Udział w zajęciach - 18 godz. Przygotowywanie się do zajęć - 10 godz. Samodzielne studiowanie literatury i aktów prawnych - 25 godz. Samodzielne przygotowanie się do egzaminu - 25 godz.	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams) 			
C. Liczba godzin 18 godz. - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 semestr 2, letni AII-2z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją, • stawianie zagadnień problemowych, • skłanianie studentów do własnych przemyśleń w aspekcie praktycznym poruszanych zagadnień, • ilustrowanie wykładów na podstawie przypadków 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • egzamin	
		B. Formy zaliczenia • egzamin ustny	
		C. Podstawowe kryteria Kryterium uzyskania pozytywnej oceny z egzaminu obejmuje poprawną odpowiedź na 2 z 3 wylosowanych pytań, przy czym każda z odpowiedzi, w zależności od kreatywności studenta, może być rozwinęta w odniesieniu do innych zagadnień mieszających się w przedmiocie wykładu, co może skutkować podwyższeniem oceny.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Zarys polskiego systemu prawnego, Traktaty Lizbońskie Unii Europejskiej, B. Wymagania wstępne: Wcześniejsze zaliczenie Podstaw prawa międzynarodowego publicznego jest przydatne do realizowania treści danego przedmiotu. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne przydatne i traktowane jako punkt wyjścia do realizacji treści tego przedmiotu to opanowanie konstrukcji systemu zamkniętego, statycznego, jakim są systemy prawa krajowego, hierarchii źródeł prawa w prawie polskim, co ma pomóc zrozumieć odmienności i specyfikę źródeł prawa międzynarodowego. Przydatne są również wiadomości na temat miejsca wiążących umów międzynarodowych wśród źródeł prawa krajowego.			
Cele przedmiotu Celem zajęć jest przybliżenie tematyki dotyczącej funkcjonowania wybranych instytucji międzynarodowych w ramach organizacji międzynarodowych, szczególnie tych o charakterze kontrolnym w stosunku do danego zakresu prawa międzynarodowego. W związku z tym intencją pedagoga jest także scharakteryzowanie podstaw wyrokowania w prawie międzynarodowym i źródeł prawa międzynarodowego.			

Treści programowe

1. Źródła prawa międzynarodowego publicznego
 - Definicja źródeł i reguły kolizyjne w prawie międzynarodowym publicznym
 - Studium artykułu 38 Statutu MTS
 - Niejednolite orzeczenie w kwestiach prawa międzynarodowego
 - Zagadnienie hierarchii norm w prawie międzynarodowym
 - IUS COGENS-normy bezwzględnie obowiązujące
 - Normy skuteczne ERGA OMNES
 - Zbrodnie międzynarodowe
 - Podsumowanie wiadomości o normach IUS COGENS
 - Pojęcie SOFT LAW
 - Charakterystyka poszczególnych źródeł prawa międzynarodowego
 - Zwyczaj
 - Rola zwyczaju międzynarodowego
 - Umowy międzynarodowe/konwencje/traktaty
 - Charakterystyka struktury umów międzynarodowych
 - Ogólne zasady prawa
 - Zasada dobrej wiary-BONA FIDES
 - Środki pomocnicze do stwierdzania norm prawnych
 - Inne źródła prawa międzynarodowego
2. Pozycja prawa międzynarodowego (źródeł prawa) w polskim porządku prawnym. Perspektywa konstytucyjna.
3. Podstawowe wiadomości o organizacjach międzynarodowych
 - Statut organizacji międzynarodowej jako specyficzny rodzaj umowy międzynarodowej
 - Rodzaje organizacji międzynarodowych ze względu na zakres terytorialny oddziaływania i zakres materialny działalności
 - Rodzaje członkostwa w organizacjach międzynarodowych
 - Ustanie członkostwa
 - Funkcjonowanie Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (MTS)
 - Funkcjonowanie Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (wskazane przez wykładowcę fragmenty):

1. Balcerzak M., Bierzanek R., Kałduński M., Symonides J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Cała-Wacinkiewicz E., Staszewski W.S. (red.), *Prawo międzynarodowe publiczne - zarys systemu*, C.H. Beck, Warszawa 2024.
3. Góralczyk W., Karski K., Sawicki S., *Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie*, wyd. 19, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
4. Zawidzka-Łojek A. (red.), *Prawo międzynarodowe publiczne*, wyd. 5., C.H. Beck, Warszawa 2025.
5. Karta Narodów Zjednoczonych
6. Statut MTS
7. Statut MTK

B. Literatura uzupełniająca:

1. Antonowicz L., *Podręcznik prawa międzynarodowego*, wyd. 14, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
2. Balcerzak M., Kałduński M., Żenkiewicz M., *Prawo międzynarodowe publiczne. Przed egzaminem*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Barcik J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
4. Czaputewicz J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje*, Warszawa 2019.
5. Góralczyk W., Sawicki S., wyd. 18, *Prawo międzynarodowe publiczne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
6. Ingelević-Citak M., *Organizacje międzynarodowe*, C.H. Beck, Warszawa 2017.
7. Kamiński T., Myszone-Kostrzewska K., *Prawo międzynarodowe publiczne w pytaniach i odpowiedziach*, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
8. Kenig-Witkowska M. M., *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
9. Michałowska G., *Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i w UE*, wyd. UW, Warszawa 2007.
10. Pieńkos J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Zakamycze, Kraków 2004.
11. Shaw M. N., *Prawo międzynarodowe*, Książka i Wiedza, Warszawa 2011.
12. Stawicki S. (red.), *Prawo międzynarodowe publiczne w pytaniach i odpowiedziach*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.
13. Zawidzka-Łojek A. (red.), *Prawo międzynarodowe publiczne*, wyd. 4, C.H. Beck, Warszawa 2022.
14. strona internetowa: www.msz.gov.pl

Nazwa przedmiotu Prawo podatkowe			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 11 godzin Studiowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej, w tym w kontekście pytań i zadań tam zawartych – 35 godzin Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji na zajęciach – 35 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 			
C. Liczba godzin 11 godz. w sali dydaktycznej 7 godz. – zajęcia e-learningowe			
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026 - semestr 3, zimowy AII-3z			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie pisemne testowe	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest uzyskanie co najmniej 55 % punktów z zaliczenia. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, rozwiązywanie analizowanych zadań.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Ustrój administracji publicznej, Zarys polskiego systemu prawnego B. Wymagania wstępne: elementarna wiedza o polskim systemie podatkowym			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się. Dotyczą one zapoznania studentów z zasadami funkcjonowania prawa podatkowego w kontekście działalności instytucji publicznych, przedsiębiorstw i osób fizycznych. Chodzi tu o nabycie wiedzy na temat podatków, ich klasyfikacji, funkcji, zasad konstrukcji, specyfiki ich rozliczania, jak również uwarunkowań działalności administracji podatkowej.			
Treści programowe konwersatorium:			
1. Pojęcie i uwarunkowania funkcjonowania prawa podatkowego. 2. Elementy konstrukcji podatku i jego funkcje. 3. Klasyfikacja podatków. 4. Charakterystyka systemu podatkowego w Polsce. 5. Materialne prawo podatkowe: obowiązek podatkowy a zobowiązanie podatkowe, powstawanie i wygasanie zobowiązań podatkowych, zaległość podatkowa i nadpłata podatku, ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe, deklaracje i informacje podatkowe, przedawnienie zobowiązań podatkowych.			

6. Uwarunkowania podatków dochodowych. Elementy konstrukcji prawnej podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku dochodowego od osób prawnych oraz ryczałtowych form opodatkowania.
7. Charakterystyka podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego. Inne formy opodatkowania obrotu.
8. Podatki samorządowe (podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, podatek od spadków i darowizn) – specyfika ich konstrukcji, zasady rozliczania oraz kompetencje organów samorządu terytorialnego w ich obszarze. Opłaty wnoszone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.
9. Zasady postępowania podatkowego.
10. Uwarunkowania działalności administracji podatkowej w kontekście wymiaru, kontroli i egzekucji zobowiązań podatkowych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Borszowski P. (red. nauk.), *Prawo podatkowe z kuzusami i pytaniami*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Chojna-Duch E., Elżbieta Litwińczuk H., Kornberger-Sokołowska E., Modzelewski W. (red. nauk.), *Prawo finansów publicznych i prawo podatkowe*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
3. Mastalski R., *Prawo podatkowe*, wyd. 13, C.H.Beck, Warszawa 2023.
4. Smoleń P. (red. nauk.), *Prawo finansów publicznych. Vademecum akademickie*, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.
2. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.
3. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.
4. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.
5. Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Litwińczuk H., *Międzynarodowe prawo podatkowe*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
2. Brzeziński B., Franczak A., Olesińska A. (red. nauk.), *Polskie prawo podatkowe*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Gomułowicz A., Mączyński D., *Podatki i prawo podatkowe*, wyd. 9, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
4. Majchrzycka-Guzowska A., *Finanse i prawo finansowe*, wyd. 11, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
5. Brzeziński B., Franczak A., Lasiński-Sulecki K. (red. nauk.), *Prawo podatkowe Unii Europejskiej. Węzłowe zagadnienia*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
6. Różycki K., *Postępowania i kontrole podatkowe. Prawa i obowiązki przedsiębiorców według Konstytucji biznesu*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
7. Bartosiewicz A., Smaga M., *E-kontrola podatkowa i jednolity plik kontrolny*, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
8. Stolarski P., *Kontrola realizacji zobowiązań podatkowych w Polsce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.

Efekty uczenia się

Wiedza

KP7_WG2

Student zna i rozumie:

rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym

KP7_WG6

pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej

KP7_WK2

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych

<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UO</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>harmonijnie współdziałać i pracować w grupie, również o charakterze interdyscyplinarnym przyjmując w niej różne role, także przywódcze, uzgadniając z grupą cele i podział zadań będąc przy tym otwartym i szanując odmienność innych członków zespołu</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p>
<p>Kontakt VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Prawo rolne w Polsce i Unii Europejskiej			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Formy zajęć • konwersatorium 		3 punkty ECTS Udział w zajęciach – 18 godz. Przygotowanie się do zajęć – 27 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu - 20 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 15 godz.	
<ul style="list-style-type: none"> • B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej • Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 			
<ul style="list-style-type: none"> • C. Liczba godzin: 1 - 12 godz. w sali dydaktycznej - 4 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams) 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, zimowy AII-4z			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną • praca z analizą aktów prawnych, orzecznictwa i literatury, • dyskusja, • analiza przypadków, • przygotowanie prac zaliczeniowych. 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • Test wielokrotnego wyboru • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje 2-3 osobowa grupa studentów. 	
		C. Podstawowe kryteria Ostateczna ocena stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną pracę zaliczeniową Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. Test wielokrotnego wyboru - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 10-11 pkt, dst. plus – 12-13 pkt, db. – 14-15 pkt, db. plus – 16-17, bdb. - 18-19 pkt.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Należy określić: A. Wymagania formalne: Zarys polskiego systemu prawnego, Ustrój administracji publicznej B. Wymagania wstępne, znajomość języka prawnego i prawniczego, systemu organów administracji publicznej oraz form działania administracji, w tym rozstrzygania spraw administracyjnych oraz znajomość podstawowych zasad struktury i funkcjonowania Unii Europejskiej.			

Cele przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami prawnymi z zakresu rozwiązań prawno –rolnych w ustawodawstwie UE i polskim w celu nabycia przez studentów znajomości w tej sferze obowiązków i uprawnień: organów i podmiotów UE, administracji publicznej, producentów rolnych w tym rolników indywidualnych. Nabycie umiejętności analizy problematyki prawa rolnego w oparciu o ustawodawstwo UE w połączeniu z prawem wewnętrznym.

Treści programowe

Problematyka konserwatorium

1. Określenie przedmiotu prawa rolnego i nauki o tym prawie.

Przedmiot i zakres wykładu prawa rolnego. Płaszczyzny wyodrębnienia prawa rolnego. Miejsce prawa rolnego w systemie prawa. Zasady prawa rolnego. Funkcje i źródła prawa rolnego. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa rolnego. Ewolucja polityki rolnej i prawa rolnego w Polsce i UE.

2. Wspólna polityka rolna

Traktatowe podstawy polityki i prawa rolnego w UE. aktualne rozwiązania w zakresie wspólnej polityki rolnej oparte na rozporządzeniach Parlamentu i Rady z 17.12.1013 r. Polityka rolno dochodowa i strukturalna. Instrumenty prawne wspólnej polityki rolnej. Finansowanie wspólnej polityki rolnej.

3. Obrót produktami rolnymi

Ogólne założenia dotyczące organizacji rynków podstawowych produktów rolnych w oparciu o ustawodawstwo UE i akty wewnętrzne. Instrumenty regulacji rynków rolnych. Kontraktacja. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Nieuczciwe praktyki handlowe

4. Ewidencje i zbieranie danych z gospodarstw rolnych. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – zadania ogólne.

Ewidencjonowanie producentów i gospodarstw rolnych. Zbieranie i wykorzystywanie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych.

5. Ubezpieczenia społeczne rolników

Zakres podmiotowy i przedmiotowy ubezpieczeń. Rodzaje ubezpieczeń i świadczeń dla rolników. Składki na ubezpieczenie. Umowa z następcą. Struktura i zadania Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Organizacja i zadania Rady Rolników. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczenia.

6. Obrót nieruchomościami rolnymi

Obrót nieruchomościami rolnymi w krajach Unii Europejskiej. Sprzedaż, darowizna ,dzierżawa, użytkowanie nieruchomości rolnych. Kształtowanie ustroju rolnego.

7. Zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego. Dziedziczenie gospodarstw rolnych

Zasady zniesienia współwłasności gospodarstwa rolnego. Ewolucja dziedziczenia gospodarstw rolnych. Aktualne rozwiązania w zakresie dziedziczenia

8. Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa

Struktura i zadania Agencji Nieruchomości Rolnych. Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa i gospodarowanie tym zasobem. Sprzedaż. Dzierżawa. Przekazanie do administrowania.

9. Scalanie i wymiana gruntów.

Wszczęcie postępowania.. Oszacowanie gruntów w postępowaniu scaleniovym i wymiennym. Projekt scalenia i wymiany gruntów. Zatwierdzenie projektu.

10. Ochrona gruntów rolnych

Przeznaczanie gruntów rolnych na cele nierolnicze. Wyłączenie gruntów z produkcji rolnej. Zapobieganie degradacji, rekultywacja gruntów.

11. Rozwiązania prawne w zakresie podatku rolnego

Zakres podmiotowy i przedmiotowy opodatkowania. Zasady ustalania podatku rolnego. Zwolnienia i ulgi podatkowe. Wysokość podatku rolnego.

12. Ochrona roślin, nasiennictwo i ochrona prawna odmian roślin

Ochrona roślin uprawnych przed agrofagami. Dopuszczanie środków ochrony roślin do obrotu. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Prawa hodowcy i ich dochodzenie w razie naruszenia. Wytwarzanie i ocena materiału siewnego. Obrót materiałem siewnym. Kontrola materiału siewnego

13. Rejestracja zwierząt gospodarskich

Obowiązki posiadacza w ramach systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt. Ocena wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt. Kontrola hodowli i rozrodu zwierząt. System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt. Numer identyfikacyjny posiadacza zwierzęcia. Znakowanie zwierząt. Księga rejestracji. Nadzór oraz kontrola w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt

14. Ochrona zdrowia i ochrona humanitarna zwierząt

Ochrona zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Zakaz znęcania się nad zwierzętami. Warunki utrzymywania, transport i ubój zwierząt gospodarskich. Odpowiedzialność karna za znęcanie się nad zwierzętami

15. Jakość artykułów rolno-spożywczych.

Jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz organizacja i zasady działania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Zgłaszanie działalności gospodarczej. Kontrole żywności.

16. Doradztwo rolnicze.

Centrum Doradztwa Rolniczego. Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego. Prowadzenie działalności doradczej.

17. Rolnictwo ekologiczne.

Cele i zasady produkcji ekologicznej. Oznaczanie produktów. System kontroli. Właściwość organów administracji publicznej i jednostek organizacyjnych.

18. Samorządy rolników

Spoleczno-zawodowe organizacje rolników. Związki zawodowe rolników. Izby rolnicze. Grupy producentów rolnych i ich związki.

19. Reprywatyzacja nieruchomości rolnych

Reformy rolne. Zasiadzenie przez Skarb Państwa. Tryb dochodzenia roszczeń.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Czechowski P. (red), *Prawo rolne*, Wolters Kluwer, wyd. 6, Warszawa 2022.
2. Korzycka M. (red.), *Instytucje prawa rolnego*, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
3. Blajer P.A., Leśkiewicz K., *Prawo rolne i żywnościowe. System Prawa Unii Europejskiej. Tom 18*, C.H. Beck, Warszawa 2026.
4. Bender P., Blajer P.A., Makowiec A., Truskiewicz Z., *Prawo rolne*, wyd. 2, C.H Beck, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Rozporządzenie rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, Dz. Urz. UE L 309/71.
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EW, Dz.Urz. UE L 309/1.
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007, Dz.Urz. UE L 347 z 20 grudnia 2013 r, s. 671–854.
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniającym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylającym dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE, Dz.Urz. UE L 317 z 23.11.2016, s. 4 ze zm.
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG, Dz.Urz. UE L 95 z 07 kwietnia 2017 r., s. 1 ze zm.
7. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.
8. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. 1071 ze zm.
9. Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów, tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 908 ze zm.
10. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne, tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.
11. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770 ze zm.
12. Ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, tekst jedn. Dz.U z 2025 r. poz. 826 ze zm.
13. *Ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2 – akt uchylony.*
14. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 82 ze zm.
15. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, tekst jedn. Dz.U. 2023 r. poz. 1980 ze zm.
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.
17. Ustawa z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 1653 ze zm.
18. Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 865 ze zm.
19. Ustawa 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.
20. Ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 1363 ze zm.
21. Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 129 ze zm.
22. Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, tekst jedn. z 2024 r. poz. 630 ze zm.
23. Ustawa z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej, test jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 2068 ze zm.
24. Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa, tekst jedn. Dz.U z 2025 r. poz. 294 ze zm.
25. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami, tekst jedn. Dz.U. 2023 poz. 301 ze zm

26. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Dz.U. z 2023 r. poz. 1992 ze zm.
27. Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, Dz.U. z 2021 r. poz. 36 ze zm.
28. Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, teks jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1773 ze zm.
29. Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1815 ze zm.
30. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o rejestracji i ochronie nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, win lub napojów spirytusowych oraz o produktach tradycyjnych, Dz.U. z 2023 r. poz. 588 ze zm.
31. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 stycznia 2004 r. w sprawie warunków oraz trybu udostępniania danych przechowywanych w rejestrach i ewidencjach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2618 ze zm.
32. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 maja 2005 r. w sprawie scalania i podziału nieruchomości, Dz.U. z 2005 r. Nr 86 poz. 736 ze zm.
33. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2008 r. w sprawie nadania funkcjonariuszom Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa uprawnień do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego, tekst jedn. Dz.U. z 2013 poz. 1213 ze zm.
34. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie sposobu postępowania przy stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin, Dz.U. z 2013 r. poz. 625 ze zm.
35. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin, Dz.U. z 2013 r. poz. 505 ze zm.
36. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin, Dz. U. z 2014 r. poz. 516 ze zm.
37. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie wykonywania nadzoru w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz podmiotów prowadzących rejestry koniowatych, a także dokonywania zmian w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych, rejestrach koniowatych i centralnej bazie danych, Dz. U. z 2016 r. poz. 2136 ze zm.
38. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 lipca 2020 r. w sprawie rodzaju opakowań materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, sposobu ich zabezpieczania oraz szczegółowego sposobu etykietowania i plombowania, Dz.U. z 2020 r. poz. 1269 ze zm
39. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie wzorów środków identyfikacji dla bydła, owiec i kóz, świń, jeleniowatych, wielbłądowatych i koniowatych oraz szczegółowej specyfikacji technicznej tych środków, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 26 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Blajer P.A., Gonet W., *Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020.
2. D. Łobos-Kotowska, *Umowa przyznawania pomocy z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich*, LexisNexis, Warszawa 2013.
3. Jarosiewicz M., Kozikowska K., Zieliński Ł., Wujczyk M., Pązik A., *Prawo rolne. Repetytorium. Testy*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.
4. Jurewicz A., *Traktatowe podstawy unijnego prawa rolnego w świetle orzecznictwa. Zagadnienia wybrane*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Efekty uczenia się	Wiedza
KP7_WG2	Absolwent zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym
KP7_WG8	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną
KP7_WK3	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem administracji europejskiej oraz o wzajemnych relacjach zachodzących pomiędzy normami prawa europejskiego i międzynarodowego oraz pomiędzy strukturami i instytucjami w skali krajowej, europejskiej i międzynarodowej

<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UW10</p>	<p>Umiejętności Absolwent potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek terytor.</p> <p>samodzielnie zaproponować rozwiązania konkretnych spraw administracyjnych i publicznych problemów z zakresu społeczno-ekonomicznego w oparciu o założone kryteria oraz doprowadzić do podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie.</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p>
<p>Kontakt: VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Prawo zobowiązaniowe			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Maciej Bogusławski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		3 punkty ECTS Udział w zajęciach – 18 godz. Przygotowanie się do zajęć – 27 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu - 37 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 			
C. Liczba godzin: 18 - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams)			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, zimowy AII-4z			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> fakultatywny 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza przypadków dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie pisemne w formie testu jednokrotnego wyboru (20 pytań) i jednego pytania otwartego	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest poprawna odpowiedź na co 55% pytań zadanych w formie testu	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Wiedza z zakresu podstawowych zagadnień prawa cywilnego, w tym zwłaszcza takich instytucji, jak: podmioty prawa cywilnego, stosunek cywilnoprawny (jego podmioty, treść i przedmiot), sposoby zawierania umów, czynność prawna i formy czynności prawnych			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się. Student powinien opanować podstawowe metody argumentacji prawniczej w zakresie prawa zobowiązaniowego. W szczególności student powinien nauczyć się rozwiązywania prostych stanów faktycznych (kazuśców). Powinien wynieść umiejętność formułowania problemu prawnego i być w stanie uzasadnić proponowaną przez siebie drogę jego rozwiązania. Celem przedmiotu jest też zapoznanie studenta z podstawami prawa zobowiązań. Student ma opanować podstawową wiedzę w tej dziedzinie, obejmującą treść ustawy, doktrynę i orzecznictwo.			
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> Instytucja zobowiązania cywilnego, źródła zobowiązań Podmioty, przedmiot i treść stosunku zobowiązaniowego Zasady odpowiedzialności odszkodowawczej Pojęcie szkody i jej rodzaje Solidarność dłużników, solidarność wierzycieli 			

6. Umowa przedwstępna
7. Dodatkowe zastrzeżenia umowne (zadatek, kara umowna, umowne prawo odstąpienia, odstępnę)
8. Instytucja czynu niedozwolonego, przesłanki odpowiedzialności deliktowej
9. Wybrane czyny niedozwolone stypizowane w kodeksie cywilnym
10. Umowa sprzedaży

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Brzozowski A., Jastrzębski J., Kaliński M., Skowrońska-Bocian E., *Zobowiązania. Część ogólna*, wyd. 5, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
2. Gniewek E., Machnikowski P. (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, wyd. 12, C.H. Beck, Warszawa 2025.
3. Radwański Z., Olejniczak A., Grykiel J., *Zobowiązania - część ogólna*, wyd. 16, C.H. Beck, Warszawa 2024.
4. Radwański Z., Panowicz-Lipska J. (red.), *Zobowiązania - część szczegółowa*, wyd. 15 C.H. Beck, Warszawa 2024.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Brzozowski A., Jastrzębski J., Kaliński M., Kocot W., Skowrońska-Bocian E., *Zobowiązania. Część szczegółowa*, wyd. 4, Wolters Kluwer, Warszawa 2023
2. Machnikowski P. (red.), *Zobowiązania. Przepisy pozakodeksowe. Komentarz. Tom V*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
3. Mróz T., *Zobowiązania*, wyd. 4 C.H. Beck, Warszawa 2025.
4. Rajski J., *Prawo zobowiązań – część szczegółowa. System Prawa Prywatnego. Tom 7*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
5. *Zobowiązania. Pytania. Kazusy. Tablice*, wyd. 6, C.H. Beck, Warszawa 2024.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WK1</p> <p>KP7_WK5</p>	<p>Wiedza</p> <p>Absolwent zna i rozumie:</p> <p>pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne.</p>
<p>KP7_UW2</p> <p>KP7_UW5</p> <p>KP7_UW11</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Absolwent potrafi:</p> <p>wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopismach z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.</p> <p>właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p>
<p>KP7_KR1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>Student jest gotów do:</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>

Kontakt: m.boguslawski@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Przygotowanie projektów do Unii Europejskiej			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Marcin Janusz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godzin Samodzielne studiowanie tematyki wykładów – 30 godzin Przygotowanie studium przypadku/projekt – 30 godzin	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MS-Teams) 			
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> 13 godz. w sali dydaktycznej 5 godz. na platformie MS-Teams 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2024/2025 - semestr letni, AII-4z-c1			
Status przedmiotu fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną studium przypadku dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie pisemne – test wykonanie projektu/studium przypadku 	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie z testu 56% prawidłowych odpowiedzi - skala ocen testu: 56-63% ocena 3; 64-72%/3,5; 73-81%/4; 82-91%/4,5; 92-100%/5, przygotowanie projektu studium przypadku zgodnie z wytycznymi. 	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Podstawowa wiedza z zakresu zarządzania i ekonomii.			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących w szczególności zapoznania studentów ze specyfiką przygotowywania projektów realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej.			
Treści programowe konwersatorium:			
<ol style="list-style-type: none"> Fundusze europejskie. Wstępne studium wykonalności i matryca logiczna projektu. Charakterystyka projektu i jego komplementarności z innymi działaniami i projektami. Analiza techniczna w tym nakłady inwestycyjne i koszty eksploatacyjne. 			

5. Elementy analizy finansowej. (Ms-Teams)
6. Analiza ekonomiczna. (Ms Teams)
7. Metody wyceny wartości nierynkowych oraz kosztów i korzyści zewnętrznych.(MS Teams)
8. Analiza ryzyka

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Liziński T., *Podstawy ekonomii środowiska i zarządzania środowiskiem*, wyd. PWSZ, Elbląg 2010.
2. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, *Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji*,
https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/117275/Podrecznik_beneficjenta_info-promo_21-27.pdf.
3. Pietras P., Szczepańczyk M., Pietras A., Klimek D., *Zarządzanie projektem*, CeDeWu, Warszawa 2023.
4. Trocki M., *Zarządzanie projektem europejskim*, PWE, 2015.

B. Akty prawne

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 Dz.Urz. UE L 347 z 20 grudnia 2013, s. 320–469.
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej PE/47/2021/INIT Dz.Urz. L 231 z 30 czerwca 2021 r., s. 159–706.

C. Literatura uzupełniająca

1. www.funduszeuropejskie.gov.pl (serwis zarządzany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej).
2. Brysiewicz K., *Zwrot środków z funduszy unijnych*, C.H. Beck, Warszawa 2024.
3. Johnson H., *Ocena projektów inwestycyjnych. Maksymalizacja wartości przedsiębiorstwa*. K.E. Liber, Warszawa 2000.
4. Kaczmarska-Krawczak J., *Innowacje w systemie ochrony zdrowia współfinansowane z funduszy unijnych*, CeDeWu, Warszawa 2023.
5. Karpińska-Mizelińska W., Smuga T. (red.), *Wpływ interwencji z funduszy unijnych na funkcjonowanie przedsiębiorstw i ich konkurencyjność*, CeDeWu, Warszawa 2018.
6. Ostrowska E., *Ryzyko projektów inwestycyjnych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002.
7. Perkowski M., Poździk R. (red. nauk.), *Ustawa o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-27. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
8. Pritchard C.L., *Zarządzanie ryzykiem w projektach*, WIG-PRESS, Warszawa 2002.
9. Szymańska A., *Fundusze unijne i europejskie dla samorządu terytorialnego*, Placet, Warszawa 2008.
10. Świstak M., *Projekty europejskie. Praktyczne aspekty pozyskiwania i rozliczania dotacji unijnych*, C.H. Beck, Warszawa 2011.
11. Willa R., Świstak M., Tkaczyński J.W., *Leksykon funduszy Unii Europejskiej*, C.H. Beck, Warszawa 2009.

Efekty uczenia się	Wiedza Student zna i rozumie
KP7_WG4	rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji publicznych oraz ekonomiczno-społecznych, a także o rodzajach więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji, w tym pogłębioną wiedzę na temat więzi wynikających z historycznej ewolucji państwa, stosunków pomiędzy państwami oraz administracji jako władzy wykonawczej w trójpodziale władz
KP7_WG6	pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej

<p>KP7_UW2</p> <p>KP7_UW3</p>	<p>Umiejętności Student potrafi:</p> <p>wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopismach z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych</p>
<p>KP7_KO1</p>	<p>Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:</p> <p>uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów</p>
<p>Kontakt m.janusz@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Publiczne prawo konkurencji			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Małgorzata Król			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Wykład 		3 pkt. ECTS Uczestniczenie w wykładzie 18 godz. Samodzielne studiowanie literatury, aktów prawnych oraz tematyki wykładów - 30 godz. Przygotowanie się do egzaminu - 30 godz.	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, Teams) 			
C. Liczba godzin 18 godz. <ul style="list-style-type: none"> 2 godz. w sali dydaktycznej 16 godz. - zajęcia e-learningowe (Ms Teams) 			
Cykl dydaktyczny: 2025-2027 rok akademicki 2025/2026, semestr 1., zimowy AII-1z			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none">obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none">wykład z prezentacją multimedialnąanaliza przypadkówwykładnia przepisów oraz orzecznictwadyskusja		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none">egzamin	
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none">egzamin pisemny-test wielokrotnego wyboru	
		C. Podstawowe kryteria Uzyskanie poprawnych odpowiedzi na poziomie co najmniej 60%	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: znajomość języka prawnego i prawniczego.			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się dotyczących relacji między organami władzy publicznej a przedsiębiorcami w dziedzinie publicznoprawnej ochrony konkurencji zasad i podstaw udzielania przez organy władzy publicznej pomocy publicznej przedsiębiorcom oraz zasad publicznoprawnej ochrony konsumentów.			
Treści programowe			
<ol style="list-style-type: none"> Miejsce publicznego prawa konkurencji w systemie prawa Źródła prawa ochrony konkurencji Pojęcie konkurencji, funkcje konkurencji, Znaczenie wolności gospodarczej w ochronie konkurencji (normatywne podstawy wolności gospodarczej, ograniczenia podmiotowe i przedmiotowe) Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – zakres przedmiotowy i podmiotowy; podstawowe pojęcia. Zachowania naruszające konkurencję (praktyki ograniczające konkurencję grupowe (kartele i zmony przetargowe) i indywidualne (monopol, oligopol, nadużywanie pozycji dominującej), czyny koncentracyjne (rodzaje koncentracji), praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów (czyny nieuczciwej konkurencji). 			

7. Postępowanie antymonopolowe prowadzone przez UOKiK (analiza orzecznictwa), Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
8. Sankcje w prawie antymonopolowym.
9. Niedozwolone wzorce umowne.
10. Pomoc publiczna udzielana przedsiębiorcom.
11. Ochrona konsumentów w polskim porządku prawnym.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Banasiński C. (praca zbiorowa), *Polskie prawo antymonopolowe. Zarys wykładu*, Wolters Kluwer 2018.
2. Jurkowska-Gomułka A., Piszcz A. (red.), *Prawo konkurencji. System Prawa Unii Europejskiej. Tom 9*, C.H. Beck, Warszawa 2024.
3. Kamiński M., Olszówka F., Snażyk Z, Szafranski A., *Publiczne prawo gospodarcze*, C.H. Beck, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zdania egzaminu (fragmenty wskazane przez wykładowcę):

1. Akty prawne regulujące tę problematykę (są dostępne na stronie internetowej: uokik.gov.pl)
2. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1714 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Bidziński M., Jagiełło D., *Prawo gospodarcze. Zagadnienia wybrane*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
2. Dobosz K., *Jednolitość stosowania prawa konkurencji Unii Europejskiej przez organy i sądy Państw Członkowskich*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
3. Grzegorzczak F., *Prawo konsumenckie w Unii Europejskiej. Aspekty systemowe harmonizacji*, LexisNexis 2013.
4. Kępiński M. (red.), *Prawo konkurencji. System prawa prywatnego. Tom 15*, C.H. Beck, Warszawa 2013.
5. Lubeńczuk G., Wołoszyn-Cichocka A., Zdyb M., *Prawo przedsiębiorców. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
6. Powałowski A. (red.), *Prawo gospodarcze publiczne*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
7. *Prawo gospodarcze publiczne w pigułce*, wyd. 3, C.H. Beck, Warszawa 2024.
8. Sendrowicz M., Szwał M., *Prawo konkurencji. Podstawowe pojęcia*, UOKiK, Warszawa 2007.

Efekty uczenia się:

KP7_WG3	<p>Wiedza Student posiada: rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p>
KP7_WG6	<p>pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej</p>
KP7_UW4	<p>Umiejętności Student potrafi: formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p>
KP7_UW5	<p>właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p>
KP7_KK1	<p>Kompetencje społeczne Student ma zdolność do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p>

Kontakt: m.krol@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Regulacje prawne ochrony zdrowia			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godz. samodzielne poszerzanie wiedzy i studiowanie literatury - 25 godz. Przygotowanie do zaliczenia – 25 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams) 			
C. Liczba godzin: 18 <ul style="list-style-type: none"> - 12 godzin w sali dydaktycznej, - 6 godz. na platformie MsTeams 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr 4., letni (AII-4z)			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> fakultatywny 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium z prezentacją multimedialną analiza kazusów i orzecznictwa dyskusja panelowa uzupełniona prezentacją multimedialną studium przypadku 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie pisemne w formie testu z pytaniami różnych kategorii.	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem zdania jest łączne uzyskanie z testu pisemnego co najmniej 11 pkt (55 %). Łączna punktacja: 11-12 pkt (3,0), 13-14 pkt (3,5), 15-16 pkt (4,0), 17-18 pkt (4,5), 19-20 pkt (5,0).	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne - Zarys polskiego systemu prawnego, Ochrona praw człowieka, Systemy zabezpieczeń społecznych B. Wymagania wstępne – podstawowa wiedza o systemie ochrony zdrowia			
Cele przedmiotu Przedmiot skupia się na prawnych aspektach funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem administracyjnoprawnych form reglamentacji, działalności leczniczej oraz odpowiedzialności prawnej. Student zdobędzie rozszerzoną wiedzę o organizacji systemu ochrony zdrowia, skupiając się na stosowaniu prawa w praktyce administracyjnej.			
Treści programowe			
<ol style="list-style-type: none"> Hierarchia aktów prawnych w ochronie zdrowia: Ustawy (świadczenia, działalność lecznicza, zawody medyczne) a rozporządzenia (standardy). Kontrola i nadzór w ochronie zdrowia: Rola NFZ, Rzecznika Praw Pacjenta, Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Odpowiedzialność prawna personelu medycznego i placówek (cywilna, karna, zawodowa). Prawa pacjenta: Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, Zgoda pacjenta na zabieg, informacja medyczna, tajemnica zawodowa. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, udostępnianie, ochrona danych (RODO w medycynie). Analiza orzeczeń sądów administracyjnych dotyczących odmowy udzielenia świadczenia. Symulacja postępowania przed Rzecznikiem Praw Pacjenta 			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Augustynowicz A., Budziszewska-Makulska A., *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku praw pacjenta. Komentarz*, wyd. II, CeDeWu, Warszawa 2021
2. Bach-Golecka D., Stankiewicz R. (red.), *Organizacja systemu ochrony zdrowia. System Prawa Medycznego. Tom 3*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
3. Bagińska E. (red.), *Odpowiedzialność prywatnoprawna. System Prawa Medycznego. Tom 5*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
4. Barczak-Oplustil A., Sroka T. (red.), *Odpowiedzialność publicznoprawna. System Prawa Medycznego. Tom 6*, C.H. Beck, Warszawa 2023.
5. Bączyk-Rozwadowska K., Kaczan D., Krupa-Lipińska K., Wałachowska M., Ziemiak M. P., *Dochodzenie roszczeń w ochronie zdrowia i badaniach klinicznych. Komentarz do przepisów ustaw o funduszach kompensacyjnych*, wyd. 1, C.H. Beck, Warszawa 2025.
6. Bosek L. (red.), *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Komentarz*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana przepisy):

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 37 ze zm.
2. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 750 ze zm.
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.
4. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 581 ze zm.
5. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1675 ze zm.
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 156 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Bosek L., Wnukiewicz-Kozłowska A., *Szczególne świadczenia zdrowotne. System Prawa Medycznego. Tom 2*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
2. Dercz M., Rek T., *Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
3. Frąckowiak H., *Postępowanie przed Wojewódzką Komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych*, C.H. Beck, Warszawa 2016
4. Gardocka T., Jagiełło D., *Nowe medyczne prawo karne*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
5. Jendra M., *Ochrona danych medycznych i osobowych pacjentów zgodnie z RODO*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2017.
6. Karkowska D. (red. nauk.), *Prawa pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
7. *Prawa i obowiązki lekarza wobec roszczeniowego pacjenta*, Wiedza i Praktyka, Warszawa 2023.
8. Wolfram S., *Medycyna estetyczna i kosmetyologia. Legalność zabiegów, zgoda pacjenta, umowa o zabieg*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
9. Wróbel A. (red.), *Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Komentarz*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2019.

Efekty uczenia się	Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym
KP7_WG2	
KP7_WG6	pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej
KP7_WK2	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych
KP7_UW1	Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.

<p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Seminarium dyplomowe	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
stopień	Forma
II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Miłosz Jan Kaczyński	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none">seminarium dyplomowe	3*7 pkt ECTS 225 godzin: uczestniczenie w zajęciach seminaryjnych,
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none">zajęcia w sali dydaktycznejzajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	300 godzin: samodzielne przygotowanie się do indywidualnej pracy z promotorem, poszukiwanie problemów badawczych i wybór metod badań, weryfikacja pomysłów badawczych
C. Liczba godzin 3 semestry po 75 godzin	105 godzin: przygotowanie i prezentacja wyników analizy na potrzeby pracy dyplomowej.
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr 2,3,4 AII-2z <u>AII-3z</u> AII-4z	
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none">obowiązkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none">seminarium dyplomowe,analiza tekstów z dyskusją/ dyskusjametoda projektów (projekt badawczy)	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none">zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none">semestr II - przygotowanie planu pracy, części teoretycznej, zebranie źródeł oraz przedstawienie prezentacji z tematyki dysertacji, napisanie co najmniej jednego podrozdziałusemestr III - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna i ustna), napisanie co najmniej trzech merytorycznych rozdziałówsemestr IV – przygotowanie całej pracy dyplomowej
	C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest regularne uczestnictwo w zajęciach seminaryjnych wraz z prezentacją wyników badań własnych na potrzeby pracy dyplomowej w formie pisemnej spełniającej kryteria pisania prac dyplomowych, zebranie materiału

	źródłowego, przygotowanie planu pracy i części merytorycznej oraz przygotowanie całej pracy dyplomowej. Student powinien uzasadnić dobór wybranych metod i technik badawczych.
<p>Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Przedmiotami wprowadzającymi do seminarium magisterskiego są: przedmioty podstawowe, specjalnościowe i praktyki (odbywane na sem. II, III i IV, a więc równoległe do seminarium) wpisane w cykl kształcenia na studiach II stopnia na kierunku Administracja. Wymogi wstępne odpowiadają nabyciu przez studentów wcześniej lub równoległe do seminarium wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych będących efektami uczenia się w obszarze wyżej wymienionych przedmiotów.</p>	
<p>Cele przedmiotu Cele seminarium są powiązane bezpośrednio z efektami uczenia się dla poszczególnych obszarów tematycznych prac dyplomowych mieszczących się w obszarze zainteresowań badawczych związanych z przedmiotami, uznanymi za wprowadzające do seminarium. Intencją promotora jest pogłębienie wiedzy studenta w wybranym obszarze i zainspirowanie studenta do własnej pracy badawczej.</p>	
<p>Treści programowe Treści prezentowane na seminarium: - odpowiadają indywidualnym zainteresowaniom badawczym i zawodowym poszczególnych seminarzystów; - polegają na wyjaśnianiu wątpliwości związanych ze sporami w doktrynie na tle danego przedmiotu będącego uznanym za wprowadzający do seminarium magisterskiego.</p>	
<p>Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): Literatura dla poszczególnych przedmiotów wprowadzających do seminarium jest adekwatna do tej wskazanej w toku nauczania danego przedmiotu. Literatura specjalistyczna polecana przez pedagoga studentom zależy od problemu badawczego w danej pracy dyplomowej.</p> <p>A. Literatura dotycząca pisania prac:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gambarelli G., Łucki Z., <i>Praca dyplomowa i doktorska</i>, CeDeWu, Warszawa 2023. Stępień B., <i>Zasady pisania tekstów naukowych. Prace doktorskie i artykuły</i>, PWN, Warszawa 2017. Zenderowski R., <i>Praca Magisterska Licencjat. Przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej</i>, CeDeWu, wyd. XIII, Warszawa 2025. Zenderowski R., <i>Technika pisania prac magisterskich i licencjackich</i>, wyd. XIII, CeDeWu, Warszawa 2026. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> Boć J., <i>Jak pisać pracę magisterską</i>, Kolonia Limited, Wrocław 2009. Kozłowski R., <i>Praktyczny sposób pisania prac dyplomowych z płytą CD</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2009. Mikos A., <i>Zasady pisania prac magisterskich - wskazówki praktyczne</i>, „Edukacja Prawnicza” 2006, Nr 4 (79). Rutkowska-Sowa M., <i>Plagiaty studentów i doktorantów</i>, „Edukacja Prawnicza” 2013, Nr 11. Węglińska M., <i>Jak pisać pracę magisterską. Poradnik dla Studentów</i>, Impuls, Kraków 2010. Wojciechowska R., <i>Przewodnik metodyczny pisania pracy dyplomowej</i>, Difin, Warszawa 2010. Wolańska E., Wolański A., Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., <i>Jak pisać i redagować. Poradnik redaktora, Wzory tekstów użytkowych</i>, PWN, Warszawa 2022. <p>Wójcik K., <i>Piszę akademicką pracę promocyjną - licencjacką, magisterską, doktorską</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.</p>	
<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG1</p> <p>KP7_WG5</p> <p>KP7_WG7</p> <p>KP7_WK5</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych</p> <p>W stopniu pogłębionym metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych właściwe dla nauk społecznych, administracyjnych i prawnych, pozwalające opisywać i analizować: - struktury państwa, administracji i organizacje gospodarcze oraz procesy w nich i między nimi zachodzące, - czynniki stabilizujące i destabilizujące te struktury</p> <p>rodzaje ryzyk związanych z działalnością organizacji publicznych i niepublicznych, zidentyfikować je oraz prawidłowo określić ich konsekwencje i metody ograniczania przy umiejętnym wykorzystaniu wiedzy teoretycznej z zastosowaniem określonej metody badawczej</p>

<p>KP7_WK5</p>	<p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW5</p> <p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW7</p> <p>KP7_UW11</p> <p>KP7_UU</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki spraw administracyjnych, procesów i zjawisk w zakresie społeczno-ekonomicznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych oraz postawić i zweryfikować proste hipotezy badawcze.</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>prognozować i modelować złożone sprawy administracyjne oraz procesy i zjawiska społeczno-ekonomiczne z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi właściwych dla nauk o prawie i administracji</p> <p>przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p> <p>rozwijać i uczyć się przez całe życie, inspirować innych do nauki, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny</p>
<p>KP7_KK1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>
<p>Kontakt m.kaczynski@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu System Ochrony Prawnej w Unii Europejskiej			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Jarosław Zawrot			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • wykład		3 pkt ECTS 27 godzin- uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych,	
B. Sposób realizacji zajęć • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams)		20 godzin- przygotowywanie się do zajęć, 20 godzin- samodzielne zapoznawanie się z literaturą przedmiotu,	
C. Liczba godzin: 27 godz - 21 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe		15 godzin - przygotowywanie się do egzaminu.	
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 semestr 1, zimowy AII-1z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • wykład z elementami aktywizacji (pytania, stawianie węzłowych i problematycznych zagadnień, opracowywanie zagadnień przez studentów, rozwiązywanie kasusów)		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • egzamin	
		B. Formy zaliczenia: • egzamin ustny na podstawie wylosowanego zestawu pytań	
		C. Podstawowe kryteria Podstawowe kryteria oceny i wymagania egzaminacyjne to znajomość problematyki objętej wykładem ograniczonej do wybranych priorytetowych zagadnień podanych w trakcie wykładu. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest odp. pozytywna na 2 z 3 pytań.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: brak.			
B. Wymagania wstępne: Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu to wiadomości objęte przedmiotami Instytucje i źródła prawa UE i Podstawy prawa międzynarodowego publicznego; umiejętność scharakteryzowania specyfiki prawa UE w stosunku do prawa krajowego i międzynarodowego publicznego.			
Cele przedmiotu Celem wykładu jest pozyskanie przez studentów podstawowych wiadomości na temat integracji europejskiej oraz źródeł prawa unijnego, których efektem ma być umiejętność odróżnienia specyfiki systemu prawnego UE od systemów prawa krajowego i międzynarodowego publicznego, a także kompetencja studentów do określenia sposobu funkcjonowania UE i skuteczności prawa UE, zapewnianej szczególnie za sprawą sądownictwa unijnego. Poza tym celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta kompetencji opisanych w efektach kształcenia.			

Treści programowe

1. Geneza i charakter prawny UE
2. Pozycja wybranych źródeł prawa unijnego w hierarchii źródeł prawa unijnego z perspektywy systemu ochrony prawnej UE
3. Rola Trybunału Sprawiedliwości UE w systemie instytucjonalnym ochrony prawnej UE
4. Relacje między systemami prawa: krajowego, międzynarodowego publicznego i unijnego
5. Analiza struktury i kompetencji systemu sądownictwa unijnego
6. Ewolucja ochrony praw podstawowych w prawie unijnym
7. Rodzaje postępowań przed sądami unijnymi
8. Podstawowe instytucje prawne ochrony prawnej w UE w świetle TUE i TFUE w wersji Traktatu Lizbońskiego
9. Charakter prawny orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE
10. Pozainstytucjonalny system ochrony prawnej UE

Wykaz literatury

Do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu) wymagana jest przede wszystkim znajomość zasad i instytucji składających się na rozumienie pojęcia systemu ochrony prawnej UE w oparciu o wybrane fragmenty podstawowych aktów prawnych UE w wersji Traktatu Lizbońskiego oraz w oparciu o treści prezentowane na wykładzie przygotowane, poza aktami UE, na podstawie poniższego wykazu literatury:

A. Literatura wykorzystana do opracowania wykładu to między innymi:

1. Adam R., Safjan M., Tizzano A., *Zarys prawa UE*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
2. Barcik J., Grzeszczak R. (red.), *Prawo Unii Europejskiej*, C.H. Beck, Warszawa 2023.
3. Barcz J., Górka M., Wyrozumska A., *Instytucje i prawo Unii Europejskiej*, wyd. 7, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
4. Wyrozumska A., Górka M. Barcz J., *Instytucje i Prawo Unii Europejskiej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
5. strona internetowa: www.curia.europa.eu.
6. Grzeszczak R., Barcik J. (red.), *Prawo Unii Europejskiej*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2025.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Brodecki Z., *Prawo integracji w Europie*, LexisNexis, Warszawa 2010.
2. Justyńska I., *Zasada poszanowania praw człowieka w europejskim prawie wspólnotowym*, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora", Toruń 2009.
3. Justyński J., *Instytucje i porządek prawny UE na tle tekstów prawnych oraz orzecznictwa ETS*, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa "Dom Organizatora", Toruń 2003.
4. Kenig-Witkowska, *Prawo instytucjonalne UE*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
5. Kuś A. (red.), *Prawo UE z uwzględnieniem Traktatu z Lizbony*, Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2010.
6. Piaskowska O. M., *Stwierdzenie naruszenia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i jego skutki w polskim procesie cywilnym*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
7. *Prawo Unii Europejskiej w pigułce*, C.H. Beck, Warszawa 2023.

Efekty uczenia się

KP7_WG4

Wiedza

Student zna i rozumie:

rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji publicznych oraz ekonomiczno-społecznych, a także o rodzajach więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji, w tym pogłębioną wiedzę na temat więzi wynikających z historycznej ewolucji państwa, stosunków pomiędzy państwami oraz administracji jako władzy wykonawczej w trójpodziale władz

KP7_WK3

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem administracji europejskiej oraz o wzajemnych relacjach zachodzących pomiędzy normami prawa europejskiego i międzynarodowego oraz pomiędzy strukturami i instytucjami w skali krajowej, europejskiej i międzynarodowej

KP7_WK4

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa

KP7_UK2

Umiejętności

Student potrafi:

w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd na zagadnienie, odważnie, ale z rozważą wyrażać swoje zdanie, nie boi się zadawać pytań, potrafi kulturalnie uczestniczyć w dyskusji, umie wyrażać konstruktywną krytykę

<p>KP7_KK1</p> <p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów.</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt: j.zawrot@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu System ochrony środowiska			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
<ul style="list-style-type: none"> • A. Formy zajęć • konwersatorium 		3 pkt. ECTS Uczestniczenie w zajęciach 12 godz. Zapoznanie się z materiałami umieszczonymi na platformie Moodle 12 godz.	
<ul style="list-style-type: none"> • B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, MsTeams) 		Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 25 godz. Przygotowanie prezentacji na zadany temat 15 godz.	
<ul style="list-style-type: none"> • C. Liczba godzin: 18 • 12 godz. w sali dydaktycznej, • 3 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams) • 3 godz. zajęcia e-learningowe (Moodle) 		Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 20 godz.	
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026, semestr 4, letni (AII-4z)			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną • praca z analizą aktów prawnych i z literaturą • dyskusja panelowa • prezentacja wcześniej zadanego zagadnienia • studium przypadku (case study) – analiza realnych decyzji i wyroków. • metoda warsztatowa (praca w grupach nad pismem administracyjnym) 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje grupa studentów (max. 4 studentów), publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji • Zaliczenie pisemne - test 	
		C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną pracę zaliczeniową: a) Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. b) Test wielokrotnego wyboru - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 10-11 pkt, dst. plus - 12-13 pkt, db. – 14-15 pkt, db. plus – 16-17, bdb. 18-19 pkt.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
<ul style="list-style-type: none"> A. Wymagania formalne: Zarys polskiego systemu prawnego, Polityka proekologiczna, Ochrona środowiska w procesach inwestycyjnych i gospodarczych B. Wymagania wstępne, znajomość języka prawnego i prawniczego, systemu organów administracji publicznej oraz form działania administracji, w tym rozstrzygania spraw administracyjnych oraz znajomość podstawowych zasad organizacyjnych ochrony środowiska 			

Cele przedmiotu

Cel głównym przedmiotu jest pogłębienie wiedzy na temat prawnych, organizacyjnych i instytucjonalnych mechanizmów funkcjonowania systemu ochrony środowiska w Polsce i UE, ze szczególnym uwzględnieniem roli administracji publicznej. Student zapozna się z zasadami dokonywania analizy instrumentów ochrony środowiska w ujęciu systemowym (nie tylko punktowym); zrozumie interakcje między organami administracji w procesach decyzyjnych i wykształci umiejętności rozwiązywania złożonych konfliktów ekologicznych.

Treści programowe

1. **Systematyka ochrony środowiska:** Prawo ochrony środowiska jako gałąź prawa administracyjnego. Zasady: sprawca płaci, ostrożności, prewencji.
2. **Struktura organizacyjna:** Rola Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), RDOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
3. **Instrumenty administracyjno-prawne:** Pozwolenia zintegrowane, pozwolenia emisyjne, zgłoszenia. System „ekologicznych” decyzji.
4. **Systemy zarządzania środowiskowego (EMS):** ISO 14001, EMAS w administracji i przedsiębiorstwach.
5. **Kontrola i egzekucja:** Działania WIOŚ, nakładanie administracyjnych kar pieniężnych, wstrzymanie działalności.
6. **Odpowiedzialność w ochronie środowiska:** Odpowiedzialność administracyjna, cywilna i karna za szkody w środowisku.

Wykaz źródeł

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Barczak A., *Ochrona środowiska – organizacja i kontrola. Przed egzaminem*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Barczak A., Haładaj A., Woźniak M., *Prawo ochrony środowiska. Przed egzaminem*, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Górski M. (red. naukowy), *Prawo ochrony środowiska*, wyd. 4 Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021.
4. Rakoczy B., Wierzbowski B., *Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe*, wyd. 8, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
5. Augustyniak M., Stelmasiak J., Zdyb M. (red. nauk), *Prawo administracyjne. Część ogólna i ustrojowe prawo administracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.
3. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 752 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Ciecchanowicz-McLean J., *Prawo ochrony i zarządzania środowiskiem*, Difin, Warszawa 2019.
2. Gruszecki K., *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, wyd. 4, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2019.
3. Rakoczy B., *Ochrona środowiska w praktyce gminy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
4. Szpiganowicz M., Włodarczyk G., *Zrównoważony rozwój samorządów. Praktyczny poradnik dla JST*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
5. Bar M., Górski M., Jendrońska J., Jerzmański J., Pchałek M., Radecki W., Urban S., *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
6. Barczak A., *Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
7. Barczak A., Ogonowska A., *Prawo ochrony środowiska w kasach i schematach*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
8. Barczak A., Ogonowska A., *Uchwały rady gminy w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Wzory z komentarzem*, C.H. Beck, Warszawa 2019.
9. Chmielewski J., *Prawo leśne w praktyce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
10. Czech K. (red.), *Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
11. Dacko M., *Ochrona środowiska i przyrody - wybrane aspekty prawne i ekonomiczne dotyczące JST*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
12. Danecka D., Radecki W., *Inspekcja Ochrony Środowiska. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
13. Danecka D., Radecki W., *Ochrona terenów zieleni i zadrzewień. Art. 78–90 ustawy o ochronie przyrody. Komentarz*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2017.
14. Filipowicz T., *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
15. Kaźmierska-Patrzyńska A., Korzeniowski P., Stahl M. (red. naukowy), *Problemy pogranicza prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
16. Korzeniowski P., *Pozwolenie emisyjne w prawie ochrony środowiska*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.

<p>17. Pająk M., Urbanowicz K., Zawłocki R., <i>Odpowiedzialność prawna o charakterze penalnym za delikty przeciwko środowisku naturalnemu</i>, C.H. Beck, Warszawa 2020.</p> <p>18. Prus A. (red.), <i>Prawo ochrony środowiska 2019</i>, Od.Nowa., Warszawa 2019.</p> <p>19. Sługocka M., <i>Ochrona powietrza. Poradnik dla gmin i ich mieszkańców</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.</p> <p>20. Trzcińska D., <i>Prawo planowania i zagospodarowania przestrzennego z perspektywy środowiska i jego ochrony</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.</p>	
<p>Efekty uczenia się</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie:</p> <p>KP7_WG1 rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych</p> <p>KP7_WG2 rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym</p> <p>KP7_WG8 pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności Student potrafi:</p> <p>prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do:</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt: VACAT</p>	

Nazwa przedmiotu Systemy zabezpieczeń społecznych			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Marcin Janusz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godzin Opracowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej (odpowiedzi na pytania) – 30 godzin Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji na zajęciach – 40 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma Zoom, Moodle) 			
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> - 12 godz. w sali dydaktycznej - 4 godz. zajęcia e-learningowe (Zoom) - 3 godz. zajęcia e-learningowe (Moodle) 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2024/2025 - semestr 2, letni AII-2z			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie pisemne w formie testu 	
		C. Podstawowe kryteria Ocenę dostateczną z testu egzaminacyjnego otrzymuje się przy 56% prawidłowych odpowiedzi.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: nie dotyczy B. Wymagania wstępne: nie dotyczy			
Cele przedmiotu			
Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się. Dotyczą one w szczególności zapoznania studentów z poszczególnymi elementami zabezpieczenia społecznego w układzie: źródło finansowania, budowa funduszu i rodzaje wypłacanych świadczeń w odniesieniu do ubezpieczeniowych elementów zabezpieczenia. Chodzi tu także o nabycie wiedzy na temat kryteriów nabywania świadczeń i ich rodzajów w odniesieniu do elementów zaopatrzeniowych.			
Treści programowe konwersatorium			
1. Geneza i ewolucja systemu zabezpieczenia społecznego. 2. Pojęcie, założenia teoretyczne i techniki zabezpieczenia społecznego. Elementy systemu zabezpieczenia społecznego. 3. Ubezpieczenie przed następstwami utraty pracy - założenia teoretyczne ubezpieczenia przed następstwami utraty pracy, usługi i instrumenty rynku pracy, świadczenia pieniężne dla bezrobotnych. 4. Zakres przedmiotowy i podmiotowy ubezpieczeń zdrowotnych. 5. Pojęcie i zasady ubezpieczeń społecznych – zakres podmiotowy, składki i świadczenia.			

6. Świadczenia społeczne rolników.
7. Zaopatrzenie społeczne w służbach mundurowych.
8. Zaopatrzenie społeczne inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów.
9. Funkcjonowanie pomocy społecznej.
10. Świadczenia rodzinne. Świadczenie rodzicielskie. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.
11. Funkcjonowanie systemu zabezpieczeń społecznych w wybranych krajach.

Wykaz literatury

A. Literatura i akty prawne wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):

1. Jędrasik-Jankowska I., *Pojęcia i konstrukcje prawne ubezpieczenia społecznego*, wyd. 10, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
2. Kuźniar J. (red.), *Meritum Ubezpieczenia Społeczne*, wyd. 9, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
3. Szyburska-Walczak M., *Ubezpieczenia społeczne. Repetytorium*, wyd. 4, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
4. Ustawa z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1100, z 2024 r. poz. 1243.
5. Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 90, 1243.
6. Ustawa z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 242, 1243.
7. Ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 497, 863, 1243.
8. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2021 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie, t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 872 ze zm.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Garbiec R., *Zabezpieczenie społeczne. Istota i elementy systemu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.
2. Gudowska B., Strusińska-Żukowska J. (red.), *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz*. Wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2014.
3. Kostrzewa P., *Ubezpieczenia społeczne w praktyce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
4. Szpor G. (red.), *System ubezpieczeń społecznych. Zagadnienia podstawowe*, LexisNexis, Warszawa 2016.
5. Uścińska G., *Prawo ubezpieczeń społecznych. Zasady, finansowanie, organizacja*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2022.
6. Uścińska G., *Prawo zabezpieczenia społecznego*, C.H. Beck, Warszawa 2021.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WK2</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student zna i rozumie: rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności</p> <p>Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regulacjami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KO2</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>Student jest gotów do: myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p>

KP7_KR1	stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu
Kontakt m.janusz@amisns.edu.pl	

Nazwa przedmiotu Techniki pisania prac i pozyskiwania źródeł			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Miłosz Jan Kaczyński			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • konwersatorium		0 pkt ECTS Samodzielne studiowanie tematyki zajęć - 10 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu - 5 godz.	
B. Sposób realizacji • zajęcia e-learningowe (Moodle)			
C. Liczba godzin 4 godz.			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/26 – semestr 1, zimowy AII-1z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy • polski	
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny, nagrane prezentacje, • opracowania zagadnień problemowych na platformie moodle, • symulacja korzystania z możliwości portali internetowych (ISAP, Legalis), • analiza nieprawidłowo zredagowanych tekstów.		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie bez oceny	
		B. Formy zaliczenia • zaliczenie pisemne zawierające pytania testowe	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 6 z 10 możliwych punktów	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne : brak			
B. Wymagania wstępne : umiejętność korzystania ze stron internetowych i programów do redakcji tekstów. Podstawowa wiedza z języka polskiego, np. z zasad interpunkcji.			
Cele przedmiotu Zapoznanie studenta z podstawowymi technikami redakcji tekstu, sporządzaniu przypisów, powoływania się na źródła. Student na zajęciach zdobędzie wiedzę i umiejętność pozyskiwania i wykorzystywania w pracach pisemnych właściwych, wiarygodnych i aktualnych informacji oraz konsekwencji niepodawania autorów przytoczonych fragmentów tekstów. Ponadto student zapozna się ze sposobami znajdowania bieżących stanów prawnych ustaw, rozporządzeń itp.			
Treści programowe Redakcja tekstu Kompozycja treści pracy Sporządzanie spisu wykorzystanych źródeł Sporządzanie spisu skrótów Najczęstsze błędy przy pisaniu prac pisemnych Elementy prawa autorskiego Czym jest hipoteza Cel badań, problemy badawcze Prawidłowy dobór źródeł Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP), Legalis Stan prawny			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Gambarelli G., Łucki Z., *Praca dyplomowa i doktorska*, CeDeWu, Warszawa 2023.
2. Rogala K., *Prawo autorskie na uczelniach wyższych*, „Prawo Mediów Elektronicznych” 2019, nr 2.
3. Stępień B., *Zasady pisania tekstów naukowych. Prace doktorskie i artykuły*, PWN, Warszawa 2017.
4. Wójcik K., *Piszę akademicką pracę promocyjną - licencjacką, magisterską, doktorską*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
5. Zenderowski R., *Praca Magisterska Licencjat. Przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej*, CeDeWu, wyd. XIII, Warszawa 2025.
6. Zenderowski R., *Technika pisania prac magisterskich i licencjackich*, wyd. XIII, CeDeWu, Warszawa 2026.

B. Uzupełniająca literatura i akty prawne

1. Mikos A., *Zasady pisania prac magisterskich - wskazówki praktyczne*, „Edukacja Prawnicza” 2006, nr 4 (79).
2. Rutkowska-Sowa M., *Plagiaty studentów i doktorantów*, „Edukacja Prawnicza” 2013, nr 11.
3. Wolańska E., Wolański A., Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., *Jak pisać i redagować. Poradnik redaktora, Wzory tekstów użytkowych*, PWN, Warszawa 2022.
www.legalis.pl
<https://isap.sejm.gov.pl/>
4. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 24 ze zm.
5. Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1461 ze zm.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG5</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: W stopniu pogłębionym metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych właściwe dla nauk społecznych, administracyjnych i prawnych, pozwalające opisywać i analizować: -struktury państwa, administracji i organizacje gospodarcze oraz procesy w nich i między nimi zachodzące, -czynniki stabilizujące i destabilizujące te struktury</p>
<p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW11</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych. przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.</p>
<p>KP7_KO2</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p>

Kontakt

dr Miłosz Jan Kaczyński m.kaczynski@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Traktaty Lizbońskie Unii Europejskiej			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr hab. Anna Rytel-Warzocho			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 23 godz. Samodzielne studiowanie literatury wskazanej przez wykładowcę – 25 godz. Przygotowanie się do zajęć – 20 godz Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu – 25 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość 			
C. Liczba godzin 30 godzin <ul style="list-style-type: none"> 17 godz. w sali dydaktyczne 6 godz. - zajęcia e-learningowe (Teams) 			
Cykl dydaktyczny: 2022-2025 rok akademicki 2025/2026, semestr 2., letni, AII-2z			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> Wykład <ul style="list-style-type: none"> wykład informacyjny wykład z prezentacją multimedialną wykład problemowy udział w dyskusji analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) studium przypadku 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> wykład – egzamin ćwiczenia - zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru 	
		C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z ćwiczeń jest uzyskanie co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia 	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne – brak B. Wymagania wstępne – ogólna, podstawowa znajomość polskiego prawa konstytucyjnego			
Cele przedmiotu			
1. Przekazanie wiedzy o genezie i ewolucji idei integracji europejskiej — od wczesnych koncepcji jedności Europy po współczesny model Unii Europejskiej. 2. Zapoznanie studentów z treścią i znaczeniem kolejnych traktatów europejskich, w szczególności Traktatu z Lizbony oraz jego wpływu na strukturę instytucjonalną i prawną UE. 3. Wyjaśnienie mechanizmów funkcjonowania Unii Europejskiej po reformach lizbońskich, w tym zasad podejmowania decyzji, roli instytucji unijnych i obywateli.			

4. Rozwinięcie umiejętności analizy źródeł prawa pierwotnego i wtórnego UE, ze szczególnym uwzględnieniem ich hierarchii, skuteczności i procedur stanowienia.
5. Kształtowanie umiejętności interpretacji przepisów unijnych w kontekście procesów integracyjnych i reform traktatowych.
6. Zrozumienie znaczenia Traktatu z Lizbony dla umocnienia demokracji, praw obywatelskich i pozycji Parlamentu Europejskiego oraz roli państw członkowskich w procesach decyzyjnych.
7. Przygotowanie studentów do analizy współczesnych wyzwań integracji europejskiej w świetle wartości i celów określonych w traktatach założycielskich.

Treści programowe

I. Wprowadzenie

1. Pojęcie integracji europejskiej i jej znaczenie dla współczesnego porządku międzynarodowego.
2. Ewolucja idei jedności Europy — od Imperium Rzymskiego po koncepcje nowożytne.
3. Historyczne próby zjednoczenia kontynentu: Karol Wielki, Otton III, Rzeczpospolita Obojga Narodów, idea Paneuropy, inicjatywy Brianda i Churchilla.

II. Geneza integracji europejskiej po II wojnie światowej

1. Przyczyny i cele powojennej integracji — potrzeba odbudowy, bezpieczeństwa i współpracy gospodarczej.
2. Plan Marshalla i początki współpracy gospodarczej w Europie Zachodniej.
3. Koncepcje Jeana Monneta i Roberta Schumana — powstanie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (EWWiS).
4. Traktat Paryski (1951) — założenia, cele, struktura i znaczenie.

III. Etapy rozwoju Wspólnot Europejskich

1. Traktaty Rzymskie (1957) — utworzenie EWG i EURATOM-u, cele gospodarcze i polityczne.
2. Próby politycznej integracji — EWO, EWP, Unia Zachodnioeuropejska.
3. Rozszerzenia wspólnot – przypadek Wielkiej Brytanii i Norwegii.
4. Jednolity Akt Europejski (1986) — wprowadzenie czterech swobód i podstaw wspólnego rynku.

IV. Traktaty reformujące Unię Europejską

1. Traktat z Maastricht (1992) — powstanie Unii Europejskiej, unia gospodarcza i walutowa, obywatelstwo UE, filarowa struktura UE.
2. Traktat Amsterdamski (1997) — rozszerzenie kompetencji Parlamentu Europejskiego, sankcje wobec państw łamiących zasady demokracji, rozwój polityki społecznej i ochrony środowiska.
3. Traktat Nicejski (2001) — przygotowanie do rozszerzenia Unii, reforma instytucjonalna, Karta Praw Podstawowych UE.

V. Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy (2004)

1. Założenia projektu konstytucyjnego i jego struktura.
2. Główne spory i przyczyny odrzucenia Traktatu Konstytucyjnego w referendum.
3. Znaczenie niepowodzenia projektu dla dalszych reform unijnych.

VI. Traktat z Lizbony (2007/2009)

1. Główne założenia i nowa struktura Unii Europejskiej.
2. Zmiany instytucjonalne: przewodniczący Rady Europejskiej, wysoki przedstawiciel ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, system podwójnej większości.
3. Wzmocnienie roli Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych.
4. Wprowadzenie obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej.
5. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej — status prawny i znaczenie.
6. Procedura ratyfikacji Traktatu z Lizbony w państwach członkowskich i w Polsce.

VII. Prawo pierwotne i wtórne Unii Europejskiej

1. Klasyfikacja źródeł prawa UE — traktaty założycielskie, traktaty reformujące, umowy o przystąpieniu.
2. Prawo wtórne: rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie — ich charakter i skuteczność.
3. Zasada pierwszeństwa i bezpośredniego skutku prawa unijnego.

VIII. Obywatelstwo Unii Europejskiej

1. Pojęcie i sposoby nabywania obywatelstwa narodowego a obywatelstwo unijne.
2. Prawa obywateli UE: swoboda przemieszczania się, uczestnictwo w wyborach, ochrona dyplomatyczna, inicjatywa obywatelska.
3. Karta Praw Podstawowych — zakres i znaczenie dla ochrony praw jednostki.

IX. Instytucje Unii Europejskiej po Traktacie z Lizbony

1. Parlament Europejski – kompetencje ustawodawcze, kontrolne i budżetowe.
2. Rada Europejska i Rada Unii Europejskiej – skład, funkcje, procedury decyzyjne.
3. Komisja Europejska – funkcje wykonawcze i inicjatywne.

4. Współpraca międzyparlamentarna (COSAC, rola parlamentów narodowych).

X. Znaczenie Traktatu z Lizbony dla współczesnej Unii Europejskiej

1. Ujednoczenie struktury prawnej Unii.
2. Zwiększenie roli obywateli i legitymacji demokratycznej UE.
3. Wyzwania i kierunki dalszej integracji – przyszłość reform traktatowych.

Wykaz literatury

Literatura podstawowa – aktualne wydania podręczników:

Justyński J., *Instytucje unijne*, UMK, Toruń, 2011.

[Kenig-Witkowska M. M.](#), *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, wyd. 9, C.H. Beck, Warszawa 2025.

Kuś A., *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej w zarysie*, wyd. KUL, Lublin 2012.

Traktaty o Unii Europejskiej o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wyd. STO.

Akty prawne:

Traktat o Unii Europejskiej (TUE), Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – aktualne wersje po Traktacie z Lizbony.

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Literatura uzupełniająca:

Grzeszczak R., Kornobis-Romanowska S. (red. nauk.), *Traktat o Unii Europejskiej. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska 2023.

Efekty uczenia się	Wiedza
KP7_WG2	Student posiada rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur, różnych rodzajach procedur i ich przebiegu, oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym
KP7_WG4	student posiada rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji publicznych oraz ekonomiczno-społecznych, a także o rodzajach więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji, w tym pogłębioną wiedzę na temat więzi wynikających z historycznej ewolucji państwa, stosunków pomiędzy państwami oraz administracji jako władzy wykonawczej w trójpodziale władz
KP7_WK3	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem administracji europejskiej oraz o wzajemnych relacjach zachodzących pomiędzy normami prawa europejskiego i między-narodowego oraz pomiędzy strukturami i instytucjami w skali krajowej, europejskiej i międzynarodowej
KP7_UW3	Umiejętności – student potrafi
KP7_UW3	wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych
KP7_UW4	formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur
KP7_KR1	Kompetencje społeczne – student jest gotów do
KP7_KR1	stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu

Kontakt**Wykład:** a.rytel-warzocha@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Transgraniczna współpraca organów ścigania w Unii Europejskiej	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej mgr Jerzy Tycjan Gutowski	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć • Konwersatorium	3 pkt. ECTS Uczestniczenie w zajęciach 15 godz. Uczestniczenie w wizycie studyjnej 3 godz. Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 20 godz. Opracowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej - 20 godzin Przygotowanie opracowania na zadany temat 20 godz.
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej • wizyta studyjna	
C. Liczba godzin • 15 godz. w sali dydaktycznej, • 3 godz. wizyta studyjna w placówce Kaszubskiego Dywizjonu Straży Granicznej	
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, letni AII-4z-c1	
Status przedmiotu • fakultatywny	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, • praca z analizą aktów prawnych, orzecnictwa i literatury, • dyskusja • analiza kasusów, • przygotowanie prac zaliczeniowych.	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia: • Test wielokrotnego wyboru • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje 2-3 osobowa grupa studentów.
	C. Podstawowe kryteria Ostateczna ocena stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną pracę zaliczeniową Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. Test wielokrotnego wyboru - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 10-11 pkt, dst. plus – 12-13 pkt, db. – 14-15 pkt, db. plus – 16-17, bdb. - 18-19 pkt.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne: System ochrony prawnej w UE, Traktaty Lizbońskie Unii Europejskiej, Organizacja ochrony i bezpieczeństwa publicznego B. Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu prawa Unii Europejskiej, jej organizacji i kompetencji głównych organów.	

Cele przedmiotu

Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących specyfiki zwalczania przestępczości w obrębie Unii Europejskiej – w szczególności w odniesieniu do działalności krajowych i unijnych organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, ich kompetencji, reguł współdziałania oraz poszanowania praw człowieka.

Celem dodatkowym jest zwrócenie uwagi na ocenę skuteczności działań w tym obszarze, z uwzględnieniem przeszkód faktycznych i ograniczeń prawnych, jak również uwrażliwienie na konieczność przestrzegania przez organy UE fundamentalnych wymogów i zasad demokratycznego tworzenia prawa.

Treści programowe

1. Współpraca sądowa krajów członkowskich UE – ewolucja od Grupy TREVI do Traktatu lizbońskiego
2. Pomoc prawna – analiza postanowień Konwencji UE o wzajemnej pomocy w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z 2000 r.
3. Ekstradycja a europejski nakaz aresztowania (wydania)
4. List żelazny
5. Współpraca policyjna w UE - formy, metody i instytucje
6. Współpraca Służb Granicznych w ochronie granic
7. Wzajemne uznawanie orzeczeń i decyzji w postępowaniu karnym
8. Konflikty jurysdykcyjne w sprawach karnych
9. Eurojust
10. Aktywność UE w dziedzinie prawa karnego materialnego
11. Współpraca w obszarze prawa karnego materialnego - terroryzm
12. Współpraca w obszarze prawa karnego materialnego - handel ludźmi i wykorzystywanie dzieci
13. Współpraca w obszarze prawa karnego materialnego - nielegalny handel narkotykami
14. Współpraca w obszarze prawa karnego materialnego - pranie pieniędzy/ fałszowanie euro
15. Współpraca w obszarze prawa karnego materialnego - przestępczość zorganizowana
16. Współpraca w obszarze prawa karnego materialnego - prawnokarna ochrona środowiska
17. Organy i podmioty wspomagające współpracę sądową (np. EJM, Eurojust, ESS, Europol, OLAF, Prokuratura Europejska)
18. Kontrowersje wokół utworzenia Urzędu Prokuratora Europejskiego
19. Europejski nakaz dowodowy
20. Europejski nakaz dochodzeniowy
21. Wspólne grupy dochodzeniowo-śledcze
22. Specyfika metod zwalczania poszczególnych typów przestępstw w ramach UE
23. Transgraniczne ściganie karne w Unii Europejskiej/ przekazanie-przejęcie ścigania

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Aleksandrowicz T. R., *Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej*, wyd. 2, Difin, Warszawa 2018.
2. Barcz J., *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych, karnych i współpraca policyjna. System Prawa Unii Europejskiej. Tom 8*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
3. Gardocki L., Gardocka T., Majewski Ł., *Prawo karne międzynarodowe*, PWN, Warszawa 2017.
4. Gruszczak A., *Współpraca policyjna w Unii Europejskiej w wymiarze transgranicznym, Aspekty polityczne i prawne*, wyd. UJ, Kraków 2009.
5. Hofmański P., Kuczyńska H., *Międzynarodowe prawo karne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
6. Płachta M., *Transgraniczne ściganie karne w Unii Europejskiej: zagadnienia węzłowe*, „Acta Elbingensia” 2012, t. XIII, nr 2.
7. Żuk A. J., *Europejskie programy współpracy transgranicznej na granicach Polski a koncepcja regionu transgranicznego*, CeDeWu, Warszawa 2019.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Statut Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – Interpol, przyjęty w Wiedniu dnia 13 czerwca 1956 r., Dz.U. z 2015 r. poz. 1758.
2. Konwencja w sprawie uproszczonej procedury ekstradycyjnej między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, Dz. Urz. UE z 27 listopada 1995 r., 1995/C 316/48.
3. Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzona w Brukseli dnia 29 maja 2000 r., Dz.U. z 2007 r. Nr 135, poz. 950.
4. Program Haski: Wzmacnianie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej, Dz.Urz. UE z 3 marca 2005 r., 2005/C 53/1.
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy służb policyjnych, granicznych i celnych, sporządzona w Zgorzelcu dnia 15 maja 2014 r., Dz.U. z 2015 r. poz. 939.
6. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 636 ze zm.
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 46 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

1. Buczma S., Hara M., Kierzyńska R., Kołodziejki P., Milewski A., Ostropolski T., *Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych. Komentarz do Działu XIII KPK*, C.H. Beck, Warszawa 2016.

Nazwa przedmiotu Transport w polityce rozwoju lokalnego i regionalnego			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godz. samodzielne poszerzanie wiedzy i studiowanie literatury - 25 godz. Przygotowanie do zaliczenia – 25 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams) 			
C. Liczba godzin: 18 <ul style="list-style-type: none"> - 12 godzin w sali dydaktycznej, - 6 godz. na platformie MsTeams 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026, semestr 3., zimowy (AII-4z)			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> fakultatywny 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, analiza zdarzeń krytycznych (przypadków), dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie ustne.	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest właściwa i kompletna odpowiedź na 2 spośród 3 pytań kontrolnych, o ocenie przesądza sposób prezentacji zagadnienia i wyczerpanie tematu. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność na zajęciach	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne - Zarys polskiego systemu prawnego, Ustrój administracji publicznej B. Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu rozwoju cywilizacji. Elementarna znajomość makroekonomii, a zwłaszcza czynników wzrostu gospodarczego oraz wpływu infrastruktury na wzrost i rozwój gospodarczy.			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta kompetencji opisanych w efektach uczenia się, a zwłaszcza dotyczących roli i znaczenia transportu dla rozwoju regionów oraz kierunków i celów polityki transportowej ze szczególnym uwzględnieniem warunków polskich.			
Treści programowe			
1. Transport jako dział gospodarki narodowej 2. Znaczenie transportu dla regionu 3. Gałęzie transportu i ich ewolucja 3.1. Transport morski w ujęciu historycznym. Pierwszy system globalny 3.2. Współczesny transport morski i jego miejsce wśród rodzajów aktywności na morzu 3.3. Rozwój transportu morskiego w Polsce. Polityka morska państwa 3.4. Zalew Wiślany i jego znaczenie dla regionu. Port w Elblągu			

<ol style="list-style-type: none"> 4. Żegluga śródlądowa w ujęciu historycznym 5. Żegluga śródlądowa w Polsce 6. Transport kolejowy w ujęciu historycznym 7. Rozwój i stan transportu kolejowego w Polsce 8. Znaczenie transportu kolejowego dla regionu i jego wpływ na zagospodarowanie przestrzenne w ujęciu historycznym 9. Transport drogowy i drogi publiczne w ujęciu historycznym 10. Rozwój transportu drogowego w Polsce 11. Znaczenie transportu drogowego dla regionu 12. Transport lotniczy. Drugi system globalny 13. Rozwój transportu lotniczego w Polsce 	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nodzak A., <i>Organizacja i finansowanie publicznego transportu zbiorowego</i>, C.H. Beck, Warszawa 2025. 2. Rydzkowski W., <i>Współczesna polityka transportowa</i>, PWE, Warszawa 2022. 3. Wojewódzka-Król K., Załoga E., <i>Transport</i>, PWN, Warszawa 2022. 4. Ziółko M., Dziedzic D. (red.), <i>Transport drogowy - wyzwania i innowacje</i>, CeDeWu, Warszawa 2024. 5. Ziółko M., Dziedzic D. (red.), <i>Transport kolejowy - wyzwania i innowacje</i>, CeDeWu, Warszawa 2023. 6. Ziółko M., Dziedzic D. (red.), <i>Transport lotniczy - wyzwania i innowacje</i>, CeDeWu, Warszawa 2025. <p>B. Akty prawne wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana przepisy):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1490 ze zm. 2. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1431 ze zm. 3. Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1234 ze zm. 4. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1747 ze zm. <p>C. Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jałowiec T., Wincewicz-Bosy M. (red. nauk.), <i>Transport jako obszar poznania nauk o zarządzaniu i jakości</i>, Difin, Warszawa 2025. 2. Koziarski S. M., <i>Sieć kolejowa Polski w latach 1842-1918 i 1918-1992</i>, Opole 1993. 3. Luks K., <i>Port Elbląg w Polityce morskiej państwa</i>, wyd. EUH-E, Elbląg 2009. 4. Luks K., Szwankowski S., <i>Transport morski w polityce morskiej państwa</i>, Novum, Płock 2001. 5. Łącka I., Suproń B., <i>Polski transport drogowy ładunków w Unii Europejskiej. Stan obecny i perspektywy</i>, wyd. 2, CeDeWu, Warszawa 2024. 6. Piskozub A., <i>Transport w cywilizacjach rolniczych</i>, Mariol, Gdańsk 1995. 7. Wetoszka D., <i>Prawo transportowe. Morze. Ląd. Powietrze</i>, C.H. Beck, Warszawa 2017. 	
<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG8</p> <p>KP7_WK6</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW3</p> <p>KP7_UW9</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p>

KP7_KO1	Kompetencje społeczne Student jest gotów do: uczestniczenia w zespołowym przygotowaniu projektów społecznych z wykorzystaniem konsultacji społecznych; przewidywania wielokierunkowych skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych tych projektów
Kontakt VACAT	

Nazwa przedmiotu Ustrój administracji publicznej			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Wiesław Śniecikowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • Konwersatorium		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 15 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 30 godz.	
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin • 30 godz.			
Cykl dydaktyczny 2025-2028 rok akademicki 2025/2026 - semestr I, zimowy AII-1z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • konwersatorium z prezentacją multimedialną • analiza przypadków • aktywne zadawanie pytań, • krótka dyskusja problemowa z udziałem wykładowcy • referaty.		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje grupa studentów (max. 4 studentów), publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji.	
		C. Podstawowe kryteria • Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: brak			
B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza o administracji publicznej i samorządzie terytorialnym			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących poznania wybranych zagadnień ustrojowego prawa administracyjnego, uzyskanie umiejętności zdefiniowania podmiotów administracji publicznej, ich powiązań (centralizacja i decentralizacja) oraz nabycie wiedzy z zakresu funkcjonowania administracji terenowej. W ramach studiowania przedmiotu, słuchacz powinien posiadać wiedzę teoretyczną z zakresu podstawowych pojęć jak: organ administracji publicznej; cechy i klasyfikacja organów, władztwo administracyjne i zakładowe, formy działania administracji publicznej, obowiązki i uprawnienia, zakres działania i kompetencje. Celem jest także nabycie umiejętności powiązania ustrojowego i proceduralnego prawa administracyjnego z administracyjnym prawem materialnym.			

Treści programowe

1. Pojęcie i zasady ustrojowego prawa administracyjnego.
2. Pojęcie administracji publicznej, jej cechy, postacie oraz funkcje. Sfery działania administracji publicznej.
3. Nawiązanie i rodzaje stosunków administracyjnoprawnych.
4. Zasady powiązań podmiotów administracji publicznej (centralizacja, decentralizacja, koncentracja, dekoncentracja). Znaczenie zasady pomocniczości.
5. Podmioty administracji publicznej i inne podmioty wykonujące zadania administracji publicznej.
6. Organ administracji publicznej, cechy i klasyfikacja.
7. Naczelna i centralne organy administracji rządowej.
8. Terenowe organy administracji rządowej.
9. Administracja zespolona w województwie i powiecie.
10. Administracja niezespolona.
11. Zdecentralizowane podmioty administracji publicznej.
12. Formy działania administracji publicznej.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wymagane fragmenty zostaną wskazana na zajęciach):

1. Blicharz J., Lisowski P. (red. nauk.), *Prawo administracyjne - zagadnienia ogólne i ustrojowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
2. Chałubińska-Jentkiewicz K., Nowikowska M. (red.), *Ustawa o kontroli w administracji rządowej. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
3. Dolnicki B., *Samorząd terytorialny*, wyd. 8 Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
4. Drembkowski P., Ślusarczyk M. (red.), *Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Komentarz*, wyd. 1, C.H. Beck, Warszawa 2022.
5. Gajewski S., A. Jakubowski (red.), *Ustawy samorządowe. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
6. Jagielski J., Wierzbowski M. (red. nauk.), *Prawo administracyjne*, wyd. 3, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
7. Przybysz P., *Instytucje prawa administracyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
8. Sługocki J., *Prawo administracyjne. Zagadnienia ustrojowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
9. Ura E., *Prawo administracyjne*, wyd. 4, Wolters Kluwer, 2021.
10. Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, wyd. 10, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wymagane fragmenty zostaną wskazana na zajęciach):

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.).
2. Europejska Karta Samorządu Lokalnego sporządzona w Strasburgu 15 października 1985 r. (Dz.U. z 1994 r., Nr 124, poz. 607 ze sprost. i zm.).
3. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 416.
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 636 ze zm.
6. Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 914 ze zm.
7. Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1125 ze zm.
8. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 425 .
9. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 188.
10. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1312 ze zm.
11. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.
12. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe t.j. Dz.U. z 2025, poz. 1043 ze zm.
13. Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 7.
14. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 418 ze zm.
15. Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych, t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 570.
16. Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 780.
17. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1763.
18. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, t.j. Dz.U z 2025 r. poz. 1275.
19. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.
20. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.
21. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 581 ze zm.
22. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej, t.j. Dz.U z 2025 r. poz. 229..
23. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1980.
24. Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach, t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2063.
25. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 750 ze zm.
26. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1490.
27. Ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy, t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1817.
28. Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, t.j. Dz.U z 2025 r. poz. 902 ze zm.

29. Ustawa z 18 grudnia 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 213.
30. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.
31. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 12.
32. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2073 ze zm.
33. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 91 ze zm.
34. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1616 ze zm.
35. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 409 ze zm.
36. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.
37. Ustawa z dnia 21 listopada 2009 r. o pracownikach samorządowych, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1135.
38. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 428.
39. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1869 ze zm.
40. Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. Prawo probiercze, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 536.
41. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.
42. Ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 590..
43. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1131 ze zm.
44. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.
45. Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o służbie ochrony państwa, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 34 ze zm.
46. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.
47. Ustawa o z dnia 21 stycznia 2021 r. służbie zagranicznej, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1691 ze zm.
48. Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 825 ze zm
49. Uchwała nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów, t.j. M.P. z 2022 r. poz. 348 ze zm.
50. Wybrane źródła prawa dot. ustroju administracji publicznej zostaną podane studentom na zajęciach.
51. www.legalis.pl - baza aktualnych aktów prawnych oraz orzecznictwa.

C. Literatura uzupełniająca

1. Antoniak M., *Kontrola rządowa w administracji publicznej. Poradnik dla kontrolujących i kontrolowanych*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2020.
2. Balicki A., Pyter M., Zięba B., *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
3. Bąkowski T. (red. nauk.), *Organizacja administracji publicznej z perspektywy powierzonych jej zadań*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
4. Bąkowski T., Żukowski K., *Leksykon prawa administracyjnego materialnego. 100 podstawowych pojęć*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
5. Bieś-Srokosz P., *Agencje rządowe jako szczególne podmioty administracji publicznej*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
6. Błaś A., Boć J., Stahl M., Ziemiński K. M., *Prawne formy działania administracji*, (red.) R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, *System Prawa Administracyjnego*, t. 5, C.H. Beck, Warszawa 2013.
7. Bucholski R., Jaśkiewicz J., Mikos-Sitek A. (red.), *Samorządowe kolegia odwoławcze w systemie administracji publicznej*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
8. Chmaj M. (red.), *Administracja rządowa w Polsce*, Difin, Warszawa 2012.
9. Ciecierski M., Melezini A. (red. naukowa), *Krajowa Administracja Skarbowa. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
10. Domagała M., Haładaj A., Wrzosek S., *Encyklopedia prawa administracyjnego*, C.H. Beck, Warszawa 2010.
11. Duniewska Z., Rabięga-Przyłęcka A., Stahl M., *Standardy współczesnej administracji i prawa administracyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
12. Hauser R., Niewiadomski Z., Wróbel A. (red.), *Instytucje prawa administracyjnego. System Prawa Administracyjnego. t. 1*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2015.
13. Hausner J. (red.), *Administracja publiczna*, PWN, Warszawa 2017.
14. Jagielski J., Wierzbowski M. (red. nauk.), *Prawo administracyjne dziś i jutro*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
15. Miemiec M., *Materialne prawo administracyjne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
16. Misiuk A., *Zarys ustroju administracji spraw wewnętrznych w Polsce. Przemiany prawno-organizacyjne od połowy XVIII wieku do współczesności*, Difin, Warszawa 2018.
17. Ochendowski E., *Prawo administracyjne, część ogólna*, TNOiK, Toruń 2013.
18. Paździor M., Szmulik B., *Konstytucyjny system organów państwowych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
19. Przybysz P., *Instytucje prawa administracyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
20. Stelmasiak J., Zdyb M. (red. nauk.), *Prawo administracyjne. Część ogólna, ustrojowe prawo administracyjne, wybrane zagadnienia materialnego prawa administracyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
21. Stelmasiak J., Zdyb M. (red. nauk.), *Prawo administracyjne. Część ogólna, ustrojowe prawo administracyjne, wybrane zagadnienia materialnego prawa administracyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
22. Zimmermann J., *Alfabet prawa administracyjnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
23. Zimmermann J., *Integralność prawa administracyjnego. Perspektywa polska*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG4</p> <p>KP7_WG6</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji publicznych oraz ekonomiczno-społecznych, a także o rodzajach więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji, w tym pogłębioną wiedzę na temat więzi wynikających z historycznej ewolucji państwa, stosunków pomiędzy państwami oraz administracji jako władzy wykonawczej w trójpodziale władz</p> <p>pogłębioną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej</p>
<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW4</p> <p>KP7_UK2</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur</p> <p>w sposób zrozumiały dla innych przedstawić swój pogląd na zagadnienie, odważnie, ale z rozwagą wyrażać swoje zdanie, nie boi się zadawać pytań, potrafi kulturalnie uczestniczyć w dyskusji, umie wyrażać konstruktywną krytykę</p>
<p>KP7_KK1</p>	<p>Kompetencje Społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędów oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgnięcia opinii ekspertów</p>
<p>Kontakt: w.sniecikowski@amisns.edu.pl</p>	

**SYLABUS PRZEDMIOTU
ZAGADNIENIA AKULTURACJI**

Nazwa przedmiotu Zagadnienia akulturacji			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Magdalena Kielbasiewicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć • wykład		2 pkt	
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość		udział w zajęciach – 15 godzin	
C. Liczba godzin 15 godz. • 12 godz. w sali dydaktycznej • 3 godz. zajęcia e-learningowe (Teams)		przygotowanie się do zajęć i dyskusji – 15 godz. przygotowanie się do egzaminu – 15 godz. konsultacje indywidualne – 5 godz.	
Cykl dydaktyczny: 2025-2027 rok akademicki 2025/26, semestr 1, zimowy AII-1z			
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny, • wykład problemowy, • analiza tekstów źródłowych, • wykorzystanie prezentacji multimedialnych, • praca grupowa, • dyskusja		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia Egzamin	
		B. Formy zaliczenia • egzamin zero - pisemny z pytaniami otwartymi • egzamin ustny - dla osób, które nie zaliczyły egzaminu zero	
		C. Podstawowe kryteria • Znajomość i umiejętność wykorzystania treści objętych problematyką wykładu - egzamin i praca grupowa, ocena końcowa - to ocena z egzaminu i aktywności • Rozwój umiejętności i kompetencji z zakresu akulturacji - praca grupowa	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Brak			
B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza z zakresu komunikacji w tym komunikacji grupy, dynamiki grupy, socjologii, psychologii, pedagogiki.			
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przybliżenie tematyki związanej z procesami akulturacji i wzmocnienie kompetencji ułatwiających międzykulturowe komunikowanie się. Akceptacja różnorodności oraz odmienności kulturowej oraz wpływu różnych kultur na konstruowanie tożsamości w kontekście indywidualnym, grupowym, regionalnym, narodowym i międzynarodowym. Istotnym celem jest wzmocnienie kompetencji wykorzystania aspektów związanych z akulturacją w dalszej pracy zawodowej oraz na różnych poziomach administracji.			

Treści programowe

1. Wprowadzenie do przedmiotu: akulturacja w różnych aspektach. Znaczenie pojęcia akulturacja (wprowadzenie, różnicowanie pojęć), analiza pojęcia w różnych obszarach badawczych, różnicowanie pojęć (kultura, tożsamość kulturowa, enkulturacja, socjalizacja) strategie akulturacji (separacja, integracja, asymilacja, marginalizacja), proces akulturacji, krzywa akulturacji, modele akulturacji, kompetencje niezbędne do integracji z kulturą przyjmującą.
2. Krzywa akulturacji, szok kulturowy (fazy, krzywa szoku, odwrócony szok), szok kulturowy a adaptacja i akulturacja w nowym kraju, przykłady.
3. Akulturacja w środowisku międzykulturowym. Kultura jako zaprogramowane umysłu, przejawy kultury (ukryte i widoczne), Wymiary kultury (dystans władzy, unikanie niepewności, męskość kultury, indywidualizm orientacja długo i krótko terminowa, przyzwolenie i restrykcyjność). Wymiary kultury w odniesieniu do społeczeństwa wielokulturowego, akulturacji i do tworzenia kultury zarządzania.
4. Akulturacja a edukacja. Wielokulturowość i procesy akulturacji edukacji - edukacja wielokulturowa i międzykulturowa- definiowanie pojęć, wyzwania edukacji w społeczeństwach wielokulturowych, metody pedagogiczne przeciwdziałania uprzedzeniom, stereotypy i uprzedzenia społeczne, tolerancja i granice tolerancji, metodyka nauczania w edukacji międzykulturowej, współpraca europejska w dziedzinie pedagogiki międzykulturowej.
5. Akulturacja w zarządzaniu. Zarządzanie w środowisku wielokulturowym - definicje, obszary zainteresowania, praktyka zarządzania międzykulturowego (modele międzykulturowej interakcji), wyzwania dla menadżerów, style przywództwa w stosunku do innych kultur, komunikacja międzykulturowa i kultura biznesu, style rozwiązywania konfliktów w miejscu pracy – podejście międzykulturowe, kompetencje międzykulturowe w zarządzaniu, rozwijanie inteligencji kulturowej kadry menadżerskiej.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Grzybowski, P.P., *Edukacja międzykulturowa - przewodnik, Pojęcia - literatura - adresy*, Wyd. Impuls, Kraków 2008.
2. Grzymała- Moszczyńska, H. *Co oznacza powrotny szok kulturowy*, <https://powroty.gov.pl/co-oznacza-powrotny-szok-kulturowy-5397> (dostępny 27.09.2025)
3. Grzymała - Moszczyńska, *Psychologiczne aspekty powrotów z emigracji - przegląd teoretyczny*, <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-060c85db-920d-4322-a297-6bfedbad7408> (dostępny 27.09.2025).
4. Hofstede G., *Kultury i organizacje, Zaprogramowanie umysłu*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2000.
5. Kaczmarek B., *Zarządzanie międzykulturowe - wybrane aspekty*, dostępny: https://repozytorium.uni.lodz.pl/xmlui/bitstream/handle/11089/22680/%5B87%5D-95_Kaczmarek_Zarządzanie%20międzykulturowe.pdf?sequence=1&isAllowed=y (01.10.2025).
6. Klimowicz A. (red.), *Edukacja międzykulturowa. Poradnik dla nauczyciela*, Wyd. CODN, Warszawa 2004.
7. Kownacka E., *Od szoku do adaptacji: psychologiczne konsekwencje wyjazdu za granicę, Doradztwo zawodowe a wyzwania międzykulturowe*, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa 2006.
8. Koźmiński A.K., *Zarządzanie międzykulturowe*, PWE, Warszawa 1999.
9. Krzykała - Szaefer R., *Rozwijanie inteligencji kulturowej (CQ) kadry menadżerskiej na przykładzie firmy Henkel*, [w:] R. Krzykała - Schaefer (red.) *Zarządzanie międzykulturowe w jednoczącej się Europie*, Wyd. Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2010.
10. Kwiatkowska A., *Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym*, Wyd. Naukowe PWN SA i Instytut Psychologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2019.
11. Nikitorowicz J. *Edukacja regionalna i międzykulturowa*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
12. Parfieniuk I., *Między marginalizacją a integracją. Wybór jednostkowych strategii akulturacyjnych ich uwarunkowania*, [w:] Nikitorowicz J., Misiejuk D. (red.), *Procesy migracji w społeczeństwie otwartym. Perspektywa edukacji międzykulturowej*, Trans Humana Wydawnictwo Uniwersyteckie, Białystok 2009.
13. Simpson B., *Ekspatrianci wobec szoku kulturowego i odwróconego szoku kulturowego*, w: *Biznes międzynarodowy w gospodarce globalnej* 2014, nr 33, s. 555–570.
14. Szaban J. , *Kierowanie w warunkach międzykulturowych. Wyzwania dla menadżerów*, [w:] R. Krzykała - Schaefer (red.) *Zarządzanie międzykulturowe w jednoczącej się Europie*, Wyd. Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2010.

B. Literatura uzupełniająca

1. Adamska M., *Leksykon zarządzania*, Difin, Warszawa 2004.
2. Berry J.W., *Psychology of aculturation: Understanding individuals moving between cultures*, [w:] Brislin R.W. (red.), *Applied cross-cultural psychology*, Newbury Park 1990.
3. Bochner S., *Culture Shock, Psychology and culture*, Allyn and Bacon 1994.
4. Nikitorowicz J. Sobecki M. (red), *Edukacja międzykulturowa w wymiarze instytucjonalnym*, Wyd. Trans Humana, Białystok 1999.
5. Ting-Toomey, S., Dorjee, T., *Communication across cultures*, Guilford Press, New York, London 2019.
6. Wolniak R., *Dystans wobec władzy według typologii Hofstede'a a implementacja koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu w organizacjach*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Seria: Organizacja i Zarządzanie z. 82.

<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG3</p> <p>KP7_WK6</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego</p>
<p>KP7_UU</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: rozwijać i uczyć się przez całe życie, inspirować innych do nauki, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny</p>
<p>KP7_KK1</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p>
<p>Kontakt: m.kielbasiewicz@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Zarys polskiego systemu prawnego			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Maciej Bogusławski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		1 pkt ECTS Udział w zajęciach – 8 godz. Samodzielne studiowanie literatury wskazanej przez wykładowcę – 8 godz. Przygotowanie się do zaliczenia – 10 godz.	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 			
C. Liczba godzin 8 godz			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 1, zimowy (AII-1z)			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną połączony z analizą zdarzeń krytycznych (przypadków), dyskusją i rozwiązywaniem zadań 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: Egzamin pisemny: test 15 pytań zamkniętych (A, B, C, D), jedna odpowiedź poprawna	
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie testu wymaga uzyskania ponad 50% poprawnych odpowiedzi. Kryteria zaliczenia są następujące: 7-8 pkt (ocena 3,0), 9-10 pkt (ocena 3,5), 11-12 pkt (ocena 4,0), 13-14 pkt (ocena 4,5), 15 pkt (ocena 5,0)	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: student powinien mieć podstawową wiedzę na temat tego czym jest prawo, jaki jest podstawowy podział na gałęzie prawa, czym jest norma prawna oraz jaka jest podstawowa struktura organów administracji publicznej			
Cele przedmiotu			
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z hierarchią aktów prawnych, podziałem na prawo publiczne/prywatne, ustrojowe/procesowe oraz podstawami ustroju państwa. Celem przedmiotu jest także przekazanie studentom (nie mającym dotychczas do czynienia z naukami prawnymi i systemem prawa jako takim) oraz nabycie przez nich, podstawowej wiedzy w zakresie systemu prawnego w Polsce oraz jakie są podstawowe instytucje prawa polskiego w zakresie poszczególnych gałęzi prawa z położeniem nacisku na prawo konstytucyjne, prawo administracyjne (z podziałem na cz. ogólną i materialną), prawo cywilne w tym rodzinne i opiekuńcze, prawo karne, prawo międzynarodowe, prawo pracy.			

Treści programowe

Problematyka konwersatorium obejmuje zapoznanie studentów z:

- 1) ogólną charakterystyką systemu prawa polskiego pozytywnego
- 2) ogólną charakterystyką innych systemów prawnych na świecie z uwzględnieniem w szczególności systemu anglosaskiego *common law* i omówienie podstawowych różnic tego systemu na tle porównawczym
- 3) hierarchią źródeł prawa polskiego
- 4) podziałem na gałęzie prawa z uwzględnieniem prawa konstytucyjnego, administracyjnego, prawa cywilnego w tym rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa karnego, prawa międzynarodowego i prawa pracy
- 5) podstawowymi instytucjami polskiego prawa w tym zwłaszcza administracyjnego, z podziałem na prawo ustrojowe, materialne, procesowe
- 6) podstawową strukturą administracji publicznej i samorządowej w Polsce

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.
2. Góralczyk W., *Podstawy prawa*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2023.

B. Literatura uzupełniająca

1. Możdżeń-Marcinkowski M., *Wstęp do prawa administracyjnego ogólnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.

Efekty uczenia się

Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o administracji publicznej, jej miejscu w systemie nauk społecznych i prawnych oraz o relacjach do innych nauk społecznych	KP7_WG1
pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa	KP7_WK4
Umiejętności Student potrafi: wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopiśmie z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.	KP7_UW2
wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek terytorial.	KP7_UW3
Kompetencje społeczne Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	KP7_KR1

Kontakt

m.boguslawski@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Zarys postępowania cywilnego	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Miłosz Jan Kaczyński	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć Konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 17 godzin Zapoznanie się z materiałami zamieszczonymi na platformie Moodle - 6 godz. Samodzielne studiowanie tematyki konwersatorium 18 godz. Przygotowanie opracowania na zadany temat 15 godz. Przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu 20 godz.
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Moodle, Zoom) 	
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> • 14 godz. w sali dydaktycznej • 3 godz. - zajęcia e-learningowe (Zoom) • 1 godz - zajęcia e-learningowe (Moodle) 	
Cykl dydaktyczny Rok akademicki 2025/2026, semestr 3, zimowy (AII-3z)	
Status przedmiotu obowiązkowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne konwersatorium z prezentacją multimedialną analiza przypadków aktywne zadawanie pytań, krótka dyskusja problemowa z udziałem wykładowcy referaty.	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • Praca zaliczeniowa - przygotowanie opracowanie wybranego tematu z listy tematów zgodnych z treściami programowymi, temat opracowuje grupa studentów (max. 4 studentów). publiczna prezentacja opracowanego tematu i podjęcie dyskusji • Zaliczenie pisemne - test
	C. Podstawowe kryteria Ostateczną ocenę z konwersatorium stanowi średnią matematyczną oceny z testu i oceny za przygotowaną pracę zaliczeniową: a) Praca zaliczeniowa - warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest merytoryczne przygotowanie i wyczerpanie tematu, ilość i sposób dopasowania wykorzystanych źródeł. O ocenie decyduje również sposób prezentacji zagadnienia. b) Test wielokrotnego wyboru – 19 pytań. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest wykazanie 55 % z możliwej punktacji. Ocena dst. – 10-11 pkt, dst. plus - 12-13 pkt, db. – 14-15 pkt, db. plus – 16-17, bdb. 18-19 pkt.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Zasady prawa cywilnego w prawie polskim i prawie UE, System ochrony prawnej w UE	
B. Wymagania wstępne: Powszechna wiedza ustroju sądownictwa oraz prawie cywilnym materialnym.	
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących poznania wybranych zagadnień zw. z postępowaniem cywilnym. Wiedza obejmować będzie zapoznanie studentów z instytucjami postępowania cywilnego, charakterystykę, omówienie ich istoty z uwzględnieniem regulacji zawartych w obowiązującym kodeksie postępowania cywilnego; przedstawienie większości	

instytucji postępowania w sposób praktyczny ze wskazaniem przykładów czynności podejmowanych w określonych sytuacjach zarówno przez strony postępowania jak i organy władzy państwowej tj. orzekające sądy. Studenci nabędą umiejętności w zakresie stosowania norm prawnych postępowania cywilnego. Studenci będą zdolni zastosować wiedzę teoretyczną, nabytą na zajęciach, przy rozwiązywaniu kasusów prawnych z tematyki procedury cywilnej.

Treści programowe

1. Zagadnienia ogólne, Zasady procesowe. Dopuszczalność i niedopuszczalność drogi sądowej.
2. Rodzaje postępowania cywilnego. Właściwość trybu postępowania cywilnego, właściwość trybu postępowania rozpoznawczego. Wpływ postępowania i wyroku karnego na postępowanie i orzeczenie cywilne, moc wiążąca prawomocnych skazujących wyroków karnych.
3. Właściwość sądu. Właściwość rzeczowa. Właściwość miejscowa. Właściwość umowna. Badanie właściwości i skutki niewłaściwości sądu. Skład sądu.
4. Strony. Zdolność sądowa. Zdolność procesowa. Dokonywanie czynności procesowych przez osoby prawne i Skarb Państwa. Legitymacja procesowa.
5. Pełnomocnicy procesowi. Zdolność postulacyjna, rodzaje pełnomocnictwa. Forma pełnomocnictwa, podpis na pełnomocnictwie. Wygaśnięcie i wywowiedzenie pełnomocnictwa.
6. Koszty postępowania. Pojęcie kosztów procesu i kosztów sądowych. Zasady uiszczania kosztów sądowych. Zwolnienie od kosztów sądowych. Pomoc prawna z urzędu.
7. Czynności procesowe. Pojęcie i rodzaje czynności procesowych.
8. Pisma procesowe. Usuwanie braków formalnych pism procesowych.
9. Posiedzenia sądowe.
10. Pojęcie i rodzaje terminów, przywrócenie terminów. Doręczenia. Doręczenie właściwe, zastępcze.
11. Zawieszenie i umorzenie postępowania.
12. Instytucja mediacji i postępowania pojednawczego. Ugoda sądowa.
13. Pozew. Powództwo. Rodzaje powództw. Powództwo o świadczenie. Powództwo o ustalenie stosunku prawnego lub prawa. Powództwo o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa.
14. Dowody w postępowaniu cywilnym i ich prawomocność
15. Skutki doręczenia pozwu i wytoczenie podwództwa. Odrzucenie pozwu. Cofnięcie pozwu. Uznanie powództwa.
16. Wyroki i postanowienia. Wyrok częściowy i wstępny. Wyrok zaoczny. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia orzeczeń. Pisemne uzasadnienie orzeczeń sądowych. Postanowienia kończące i niekończące postępowanie w sprawie.
17. Środki zaskarżenia w post. cywilny: zażalenie, skarga kasacyjna, skarga o wznowienie postępowania, apelacja, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skarga na naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Czajkowska-Matosiuk K., *Postępowanie cywilne. Objaśnienia, pytania i odpowiedzi*, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2024.
2. Dolecki H., Radkiewicz T., *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, wyd. 7, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Flaga-Gieruszyńska K., Zieliński A., *Postępowanie cywilne. Kompendium*, wyd. 18, C.H. Beck, Warszawa 2024.
4. Gil I., *Zarys postępowania cywilnego*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
5. Gniewek E., Machnikowski P. (red.), *Zarys prawa cywilnego*, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2024.
6. Manowska M., *Postępowanie cywilne. Kazusy*, wyd. 5, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
7. Rylski P., Orzeł-Jakubowska A., Zaborowska P. (red. nauk.), *Postępowanie cywilne. Kazusy*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
8. Studzińska J., Cioch P., *Postępowanie cywilne*, wyd. 7, C.H. Beck, Warszawa 2024.

Źródła prawa:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.
3. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 869 ze zm.
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1228 ze zm.
5. Pozostałe źródła zw. z postępowaniem cywilnym zostaną podane studentom na zajęciach.
6. www.legalis.pl - baza aktualnych aktów prawnych oraz orzecznictwa.

B. Literatura uzupełniająca

1. Białecki M., Kotas-Turoboyska S., Manikowski F., *Postępowanie cywilne. Vademecum*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Bodio J., Jakubecki A., Marcewicz-Kochnio O. (red. nauk.), *Instytucje prawa procesowego cywilnego. Stan obecny i perspektywy*, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
3. Borys A., Gil A., *Postępowanie cywilne – etap związany z przygotowaniem sprawy do rozpoznania*, C.H. Beck, Warszawa 2023.
4. Broniewicz W., Marciniak A., Kunicki I., *Postępowanie cywilne w zarysie*, wyd. 14, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
5. Cichorska M., *Pełnomocnictwo w prawie procesowym cywilnym*, C.H. Beck, Warszawa 2024.
6. Derlacz M., Grędzka J., Wetoszka D., *Pozwy z prawa cywilnego na przykładach i wzorach*, wyd. 4, C.H. Beck,

<p>Warszawa 2023.</p> <p>7. Flaga-Gieruszyńska K., Jędrzejewska E. (red. nauk.), <i>Wzory pism procesowych w sprawach cywilnych i rejestrowych z objaśnieniami</i>, wyd. 6, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>8. Flaga-Gieruszyńska K., Osowy P. (red.), <i>Postępowanie przed sądem pierwszej instancji w procesie cywilnym. Czynności i przebieg postępowania. System Postępowania Cywilnego. Tom 3B</i>, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>9. Flaga-Gieruszyńska K., Osowy P. (red.), <i>Postępowanie przed sądem pierwszej instancji w procesie cywilnym. Podmioty postępowania. System Postępowania Cywilnego. Tom 3A</i>, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>10. Flaga-Gieruszyńska K., Zieliński A., <i>Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz</i>, wyd. 12, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>11. Góra-Błaszczkowska A. (red.), <i>Środki zaskarżenia. System Postępowania Cywilnego. Tom 5</i>, C.H. Beck, Warszawa 2023.</p> <p>12. Gudowski J., <i>Pełnomocnictwo procesowe w postępowaniu cywilnym</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>13. Jaworski S., <i>Apelacje cywilne i karne. Wzory pism z objaśnieniami</i>, wyd. 11, C.H. Beck, Warszawa 2025.</p> <p>14. Knoppek K., <i>Postępowanie cywilne</i>, wyd. 5, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.</p> <p>15. Marciniak A., <i>Sądowe postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych</i>, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.</p> <p>16. Muzyka M., <i>Skarga na przewlekłość postępowania cywilnego</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.</p> <p>17. Piaskowska O. M. (red. nauk.), <i>Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I i II</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>18. Pietrzkowski H., <i>Czynności procesowe zawodowego pełnomocnika w sprawach cywilnych</i>, wyd. 7, Wolters Kluwer, Warszawa 2024.</p> <p>19. <i>Postępowanie cywilne. Pytania. Kazusy. Tablice. Testy online</i>, C.H. Beck, Warszawa 2024.</p> <p>20. Rzewuski M. (red. nauk.), <i>Zarzuty apelacyjne w procesie cywilnym</i>, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.</p> <p>21. Rzewuski M. (red.), <i>Postępowanie cywilne</i>, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2025.</p> <p>22. Strus-Wołos M., <i>Prawo cywilne i postępowanie cywilne. Kazusy i metodyka rozwiązywania</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.</p> <p>23. Strus-Wołos M., Rachwał P., Żukowski A. (red. nauk.), <i>Procedury cywilna, karna, sądownoadministracyjna. Porównanie</i>, wyd. 1, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.</p>	
<p>Efekty uczenia się</p> <p>KP7_WG2</p> <p>KP7_WK1</p> <p>KP7_WK5</p>	<p>Wiedza Student zna i rozumie: rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym</p> <p>pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne.</p>
<p>KP7_UW2</p> <p>KP7_UW6</p> <p>KP7_UW8</p>	<p>Umiejętności Student potrafi: wyjaśnić treść aktów administracyjnych oraz innych dokumentów, komunikatów i artykułów w prasie i czasopiśmie z obszaru nauk społecznych oraz stosować pojęcia z zakresu nauk społecznych, w tym w szczególności z zakresu nauk prawnych i administracji.</p> <p>zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p>
<p>KP7_KR1</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje Społeczne Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>

Kontakt

dr Miłosz Jan Kaczyński m.kaczynski@amisns.edu.pl

Nazwa przedmiotu Zarządzanie publiczne			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Marcin Janusz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 18 godzin Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu 25 godz. Samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji na zajęciach – 35 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma Ms Teams) 			
C. Liczba godzin <ul style="list-style-type: none"> - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe (Ms Teams) 			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 3, zimowy AII-3z-c1			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> fakultatywny 		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, analiza zdarzeń krytycznych (przypadków), dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> Test Wykonanie studium przypadku 	
		C. Podstawowe kryteria Ocenę dostateczną z testu egzaminacyjnego otrzymuje się przy 56% prawidłowych odpowiedzi. Praca zaliczeniowa musi spełniać określone przez prowadzącego kryteria merytoryczne i formalne (redakcyjne).	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
1. A. Wymagania formalne: nie dotyczy B. Wymagania wstępne: nie dotyczy			
Cele przedmiotu			
Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się, dotyczących elementów procesu zarządzania, sprawowania władzy i dysponowania zasobami w organizacjach publicznych, które prowadzi do zadowolenia mieszkańców i inwestorów oraz poprawy sprawności procesów koordynacji i wzrostu wartości zasobów organizacji na trzech poziomach koordynacji: wewnątrz organizacji publicznych, pomiędzy organizacjami publicznymi a organizacjami sektora rynkowego oraz wewnątrz organizacji sektora rynkowego i pomiędzy organizacjami tego sektora, w kontekście poprawy jakości życia społeczeństwa jako całości.			

Treści programowe

1. Sektor publiczny i administracja publiczna.
2. Organizacje publiczne i ich cechy. Organizacje publiczne vs organizacje komercyjne.
3. Pojęcie, cechy i klasyfikacja usług publicznych.
4. Polityka, gospodarka, polityki sektorowe.
5. Pojęcie i istota zarządzania publicznego, modele zarządzania publicznego, podmioty zarządzania publicznego, menedżerowie organizacji publicznych.
6. Klasyfikacja instrumentów nowego zarządzania publicznego.
7. Elementy marketingu terytorialnego. (Ms Teams)
8. Etapy zarządzania strategicznego jednostką terytorialną. Elementy strategii rozwoju jednostki terytorialnej. (Ms Teams)
9. Zakres analizy mikrootoczenia jednostki terytorialnej. Zakres analizy otoczenia jednostki terytorialnej. (Ms Teams)
10. Zarządzanie ryzykiem w administracji publicznej. (Ms Teams)
11. Zarządzanie kryzysowe. (Ms Teams)
12. Kontrola i nadzór w administracji publicznej.
13. Ekonomia społeczna.
14. Środowiskowe uwarunkowania zarządzania publicznego.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

2. Hausner J. *Zarządzanie publiczne*, Scholar, Warszawa 2015.
3. Gawłowski R., *Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej*, C.H. Beck, Warszawa 2022.
4. Gawroński H., *Zarządzanie strategiczne w samorządach lokalnych*, Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
5. Hausner J., *Zarządzanie publiczne. Podręcznik akademicki*, Scholar, Warszawa 2008.
6. Kieżun W., Kubin J., (red.), *Dobre państwo*, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego, Warszawa 2004.
7. Koźuch B., *Zarządzanie publiczne w teorii i praktyce polskich organizacji*, Placet, Warszawa 2004.
8. Zalewski A. (red.), *Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym*, SGH, Warszawa 2007.
9. Bugdol M., *Zarządzanie jakością w urzędach administracji publicznej*, Difin, Warszawa 2011.
10. Cieślak S., *Praktyka organizowania administracji publicznej*, Difin, Warszawa 2004.

B. Literatura uzupełniająca

1. Kulińska E., Dornfeld A., *Kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych*. wyd. 2, Difin, Warszawa 2021.
2. Szromnik A. (red.), *Marketing terytorialny. Nowe obszary i narzędzia*, Edu-Libri, Kraków 2021.
3. Szromnik A., *Marketing terytorialny. Miasto i region na rynku*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
4. Leoński Z., *Nauka administracji*, wyd. 10. C.H.Beck, V, Warszawa 2010.
5. Ludwiczak A., *Zarządzanie procesami w administracji samorządowej. Doskonalenie z wykorzystaniem lean government*, Difin, Warszawa 2018.
6. Osborne D., Gaebler T., *Rzadzić inaczej*, Media Rodzina of Poznań, Poznań 1992.
7. Szczęsny K., *Porządki biurokratyczne*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2004.
8. Sołtyk P., *Finanse samorządowe. Teoria i praktyka*. wyd. 2, Difin, Warszawa 2020.
9. Boć J. (red.), *Administracja publiczna*, Kolonia Limited, Wrocław 2004.
10. Chrisidu-Budnik A., Jerzy K., Pakuła A., Supernat J., *Nauka organizacji i zarządzania*, Wyd. Kolonia Limited, Wrocław 2005.
11. Wojciechowski E., *Zarządzanie w samorządzie terytorialnym*, Difin, Warszawa 2003.

Efekty uczenia się

KP7_WG2

KP7_WG8

KP7_WK6

Wiedza

Student zna i rozumie:

rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu teorii państwa, jego ustroju, struktur i różnych rodzajach procedur i ich przebiegu oraz instytucji prawno-administracyjnych i ekonomiczno-społecznych reprezentujących to państwo oraz o zmianach w nich zachodzących w wymiarze historycznym

pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z zarządzaniem przestrzenią publiczną

zmiany zachodzące w otoczeniu kulturowym, społecznym, politycznym, technologicznym organów odpowiadających za funkcjonowanie administracji publicznej i sektora prywatnego

<p>KP7_UW1</p> <p>KP7_UW8</p> <p>KP7_UW9</p>	<p>Umiejętności Student potrafi:</p> <p>prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>prawidłowo posługiwać się w praktycznych zastosowaniach systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązania problemu z zakresu zadań właściwych dla administracji publicznej</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p>
<p>KP7_KO2</p> <p>KP7_KR2</p>	<p>Kompetencje społeczne Student jest gotów do:</p> <p>myślenia kreatywnego, wyjścia poza utarte schematy, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy a także elastycznego dostosowania się do wymogów otoczenia</p> <p>dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego</p>
<p>Kontakt m.janusz@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Zarządzanie zasobami ludzkimi	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	stopień
Administracja	II, semestr 2
tryb	
niestacjonarne	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Marcin Janusz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć • wykład	3 pkt. Uczestnictwo w zajęciach – 30 godz. Analiza materiału ukierunkowana pytaniami wykładowcy (10 h) Przygotowanie się do egzaminu – 35 h
B. Sposób realizacji zajęć wybrany z przygotowanej listy: • zajęcia na platformie zoom i stacjonarnie – zajęcia w kontakcie synchronicznym 30 godzin • zajęcia na moodle – dodatkowo dostępne wykłady	
C. Liczba godzin 30 godzin	
Cykl dydaktyczny 2024/2025 semestr II, letni	
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną • pytania problemowe związane z treścią wykładu służące autoanalizie i ocenie pewnych zjawisk z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi w miejscu pracy studenta	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • egzamin
	B. Formy zaliczenia: Student powinien umieć odpowiedzieć na pytania, które postawił wykładowca w czasie prowadzenia wykładu. Pytania służą autoanalizie (ocena swojego środowiska pracy i siebie jako pracownika, ocena współpracowników i przełożonego oraz procedur). Egzamin w postaci testu - pytania zamknięte i otwarte, osoby aktywne na zajęciach dostają dodatkowe punkty (pół oceny wyżej)
	C. Podstawowe kryteria 55% punktów na ocenę 3 90-100% punktów na ocenę 5
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Wiedza z zakresu podstaw zarządzania i funkcjonowania administracji publicznej	

<p>Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest analiza zasad i procesów zarządzania zasobami ludzkimi we współczesnych organizacjach oraz ich stosowania w praktyce funkcjonowania administracji publicznej oraz ocena znaczenia pracy i poznanie mechanizmów rynku pracy.</p>	
<p>Treści programowe Pojęcie pracy, znaczenie pracy w życiu człowieka. Charakterystyka współczesnego rynku pracy i środowiska pracy przy uwzględnieniu oczekiwań Społeczeństwa 5.0 i wykorzystaniu sztucznej inteligencji w procesach pracy. Pojęcie funkcji personalnej w organizacjach. Elementy procesu kadrowego (planowanie, kierowanie, motywowanie, rozwój kadr, odejścia) Przywódcztwo i kierowanie personelem – style przywództwa i kierowania. Decyzje kierownicze. Systemy motywacyjne w organizacjach. Współczesny model kariery. Zarządzanie talentami. Etyka w zarządzaniu zasobami ludzkimi</p>	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● T. Oleksyn, <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2017. ● A. Pocztowski i inni, <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi w Polsce. Ewolucja i współczesność</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2021 ● M. Armstrong, S. Taylor, <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2016. ● W. Karna, <i>Zmiany w Zarządzaniu zasobami ludzkimi w administracji samorządowej</i>, Instytut Spraw Publicznych UJ, Kraków 2011. ● A. Pocztowski (red.), <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi na rynkach międzynarodowych</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2015. ● P. Wróbel, T. Stefaniuk, <i>Wdrażanie pracy zdalnej w organizacjach</i>, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2021. ● J. Woźniak, <i>Współczesne monitorowanie pracy</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2021. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> ● J. Liksza, <i>Budowa systemu wynagrodzeń. Teoria i praktyka</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2020. ● M. Sidor_Rządkowska, <i>Kształtowanie przestrzeni pracy. Praca w biurze, praca zdalna, coworking</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2020. ● A. Jezierska-Markocka, M. Markocki, <i>Śłużba cywilna. Stosunek pracy. Zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, C.H. Beck, Warszawa 2016. ● I. Seredocha, <i>Wpływ ISO na zarządzanie zasobami ludzkimi w administracji</i>, CeDeWu, Warszawa 2015. ● H. A. Simon, <i>Podjęcie decyzji i zarządzanie ludźmi w biznesie i administracji</i>, Helion, Gliwice 2007. 	
<p>Efekty uczenia się</p>	<p>Wiedza</p> <p>rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych</p> <p>rodzaje ryzyk związanych z działalnością organizacji publicznych i niepublicznych, zidentyfikować je oraz prawidłowo określić ich konsekwencje i metody ograniczania przy umiejętnym wykorzystaniu wiedzy teoretycznej z zastosowaniem określonej metody badawczej</p> <p>pogłębioną wiedzę o normach i regułach prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych, oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>Umiejętności</p> <p>prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.</p> <p>wykorzystywać zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu zadań administracji publicznej pojawiających się w praktyce działania administracji, znając ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.</p>
<p>KP7_WG3</p>	
<p>KP7_WG7</p>	
<p>KP7_WK1</p>	
<p>KP7_UW1</p>	
<p>KP7_UW9</p>	

<p>KP7_KK1</p> <p>KP7_KR1</p>	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgania opinii ekspertów</p> <p>stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu</p>
<p>Kontakt Adres email: m.janusz@amisns.edu.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Zasady podziału środków publicznych			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa			
Studia			
Kierunek	Profil	Stopień	Forma
Administracja	Praktyczny	II stopień	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej VACAT			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		3 pkt. ECTS Udział w zajęciach – 11 godzin Studiowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej, w tym w kontekście pytań tam zawartych – 29 godzin Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji na zajęciach – 35 godz.	
B. Sposób realizacji: <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość (platforma MsTeams, Moodle) 			
C. Liczba godzin: 18 godz. - 11 godz. w sali dydaktycznej - 7 godz. zajęcia e-learningowe (MsTeams)			
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 4, zimowy AII-4z			
Status przedmiotu • fakultatywny		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		A. Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie pisemne testowe	
		C. Podstawowe kryteria Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest uzyskanie co 55% punktów z zaliczenia. Na ostateczną ocenę ma też wpływ aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, rozwiązywanie analizowanych przypadków.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne: Ustrój administracji publicznej, Polityka spójności i fundusze strukturalne UE B. Wymagania wstępne: ogólna wiedza o finansach publicznych			
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta umiejętności i kompetencji opisanych w efektach uczenia się. Dotyczą one w szczególności zapoznania studentów z zasadami podziału środków publicznych w kontekście różnorodnych dziedzin funkcjonowania podmiotów publicznych. Chodzi tu także o nabycie wiedzy na temat funkcjonujących w tym zakresie algorytmów podziału, ich uwarunkowań oraz potencjalnych dysfunkcji, jak również odpowiedzialności z tym związanej.			
Treści programowe konwersatorium			
<ol style="list-style-type: none"> Uwarunkowania i specyfika funkcjonowania środków publicznych w Polsce. Zasady wydatkowania i podziału środków publicznych w Polsce. Klasyfikacje związane z podziałem środków publicznych. Dysponenci części budżetowych. Podział środków publicznych pomiędzy organy władzy publicznej szczebla centralnego i samorządowego Uwarunkowania podziału środków publicznych według dziedzin funkcjonowania państwa. Wybrane algorytmy i zasady podziału środków publicznych. 			

8. Uwarunkowania funkcjonowania części oświatowej subwencji oraz części wyrównawczej, równoważącej i regionalnej.
9. Algorytmy podziału środków publicznych w służbie zdrowia i konsekwencje z tym związane.
10. Odpowiedzialność w kontekście podziału i wydatkowania środków publicznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazana fragmenty):

1. Chojna-Duch E., Elżbieta Litwińczuk H., Kornberger-Sokołowska E., Modzelewski W. (red. nauk.), *Prawo finansów publicznych i prawo podatkowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
2. Mikos-Sitek A. (red.), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, wyd. 17, C.H. Beck, Warszawa 2025.
3. Mikos-Sitek A., Zapadka P., *Prawo finansów publicznych*, wyd. 6, C.H. Beck, Warszawa 2025.
4. Owsiak S., *Finanse publiczne a nowe zarządzanie gospodarcze w Unii Europejskiej*, PWN, Warszawa 2021.
5. Smoleń P. (red. nauk.), *Prawo finansów publicznych. Vademecum akademickie*, wyd. 2, Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
6. Walczak P. (red.), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz dla jednostek samorządowych*, wyd. 2, C.H. Beck, Warszawa 2021.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane przepisy):

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.
2. Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 ze zm.

C. Literatura uzupełniająca

3. Alińska A. Woźniak B., *Współczesne finanse publiczne. Ujęcie sektorowe*, Difin, Warszawa 2019.
4. Borodo A., *Finanse publiczne. Zagadnienia ustrojowe i prawne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
5. Nowak-Far A. (red.), *Finanse publiczne i prawo finansowe*, wyd. 3, C.H. Beck, Warszawa 2020.
6. Malinowska-Misiąg, Misiąg J., Misiąg W., Tomalak M., *Algorytmy podziału środków publicznych*, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Rzeszów 2016.
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.
8. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2201 ze zm.

Efekty uczenia się

Wiedza

Student zna i rozumie:

KP7_WG6

dogłębną wiedzę na temat tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji sektora publicznego, ich form, faz rozwoju, jak również uwarunkowań finansowych determinujących ich organizację i funkcjonowanie oraz sukces w wymiarze społecznym oraz sposobów jej wykorzystania w działalności zawodowej

KP7_WK2

dogłębną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z funkcjonowaniem systemów zabezpieczeń społecznych

KP7_WK5

węzłowe dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na przebieg postępowania administracyjnego i innych procedur prawnych, uwzględniając przy tym uwarunkowania społeczne, prawne, ekonomiczne

Umiejętności

Student potrafi:

KP7_UW1

prawidłowo interpretować złożone sprawy administracyjne oraz zjawiska ekonomiczne, społeczne, przestrzenne i środowiskowe w zakresie usług publicznych i rozwoju jednostek terytorialnych.

KP7_UW3

wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu spraw administracyjnych oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych dotyczących spraw publicznych i rozwoju jednostek teryt.

KP7_UW4

formułować własne opinie krytyczne w tym także o zachowaniach ludzi w strukturach i instytucjach administracji publicznej i prywatnej, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne, przestrzenne i społeczne na podstawie wiedzy naukowej, doświadczenia i oceny funkcjonowania tych struktur

KP7_KR1	Kompetencje społeczne Student jest gotów do: stosowania się do zasad etyki, poszanowania prawa, obiektywizmu, dostrzegania konfliktów interesów a także prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu
Kontakt Adres email: VACAT	

Nazwa przedmiotu Zasady prawa cywilnego w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Administracji i Bezpieczeństwa	
Studia	
Kierunek	Profil
Administracja	Praktyczny
Stopień	Forma
II stopień I	Niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej dr Jarosław Zawrot	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć • konwersatorium	3 pkt. ECTS Udział w zajęciach - 18 godzin Przygotowanie prezentacji multimedialnej – 20 godzin Przygotowanie pracy pisemnej – 20 godzin Samodzielne studiowanie literatury – 20 godzin
B. Sposób realizacji: • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (MsTeams)	
C. Liczba godzin: 18 godz. - 12 godz. w sali dydaktycznej - 6 godz. zajęcia e-learningowe	
Cykl dydaktyczny rok akademicki 2025/2026 - semestr 1, zimowy AII-1z	
Status przedmiotu • obowiązkowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne • wykład konwersatoryjny • dyskusje na gruncie przykładów przy zastosowaniu omawianych zasad • prezentacje	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	A. Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia • Zaliczenie ustne na podstawie przygotowanej prezentacji jednej z wybranych zasad
	C. Podstawowe kryteria Warunkiem uzyskania zaliczenia jest przygotowanie problemu z zakresu przedmiotu, przygotowanie prezentacji. Oceniana jest rzeczowość i merytoryczność prezentacji oraz umiejętność obrony własnego stanowiska w kontekście pytań odnośnie do prezentacji – dopuszcza się pytania studentów.
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi	
A. Wymagania formalne: Brak	
B. Wymagania wstępne: Ogólna wiedza z zakresu prawa cywilnego, znajomość zasad z Traktatu Lizbońskiego Unii Europejskiej, wstępna wiedza na temat istoty i zakresu funkcjonowania Unii Europejskiej oraz podstawy prawa międzynarodowego	
Cele przedmiotu Celem nauczania przedmiotu jest nabycie przez studenta kompetencji opisanych w efektach uczenia się, dotyczących poznania wybranych zagadnień z zakresu prawa cywilnego w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej, uzyskanie umiejętności obserwacji i interpretacji stosunków i zjawisk społecznych, prawnych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych w nauce o prawie cywilnym. W ramach studiowania przedmiotu słuchacz powinien samodzielnie opracować wybrane problemy z zakresu zasad prawa cywilnego w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej oraz skonfrontować je z rzeczywistością, formułując samodzielnie spostrzeżenia i wnioski.	

Treści programowe

1. Podstawy prawa cywilnego
2. Najważniejsze zasady prawa cywilnego:
 - zasada ochrony osoby ludzkiej,
 - zasada autonomii woli,
 - zasada równości wszystkich obywateli,
 - zasada ochrony dobrej wiary,
 - zasada praw podmiotowych,
 - zasada jednakowej ochrony każdej własności,
 - zasada cywilnej odpowiedzialności za długi,
 - zasada jedności prawa cywilnego,
 - zasada pełnej ochrony rodziny,
 - zasada ochrony praw cywilnych przez niezawisłe sądy.
3. Zasady Ustrojowe Unii Europejskiej
4. Zasady Prawa Cywilnego Unii Europejskiej
5. Główne Zasady Europejskiego Prawa Umów

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (wskazane fragmenty):

1. Bagan-Kurluta K., *Prawo prywatne międzynarodowe*, wyd. 6, C.H. Beck, Warszawa 2021.
2. Gniewek E. (red.), *Zarys prawa cywilnego*, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2024.
3. Grykiel J., Olejniczak A., Radwański Z., *Zobowiązania - część ogólna*, wyd. 16, C.H. Beck, Warszawa 2024.
4. Panowicz-Lipska J., Radwański Z., *Zobowiązania – część szczegółowa*, wyd. 15, C.H. Beck, Warszawa 2024.
5. Pisuliński J., *Europejskie prawo cywilne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.

B. Akty prawne wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (przepisy wskazane przez wykładowcę):

- Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, t.j. Dz.U. z 2025 poz. 1071 ze zm.
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.
- Rozporządzenie (WE) nr 593/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)
- Decyzja Komisji z dnia 22 grudnia 2008 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa o przyjęcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)
- Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II”)
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 1259/2010 z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia w życie wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodu i separacji prawnej
- Decyzja Komisji z dnia 21 listopada 2012 r. potwierdzająca udział Litwy we wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodów i separacji
- Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych europejskich przepisów dotyczących sprzedaży
- Europejskie postępowanie cywilne Rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty
- Rozporządzenie (WE) nr 861/2007 z dnia 11 lipca 2007 r. Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń
- Dyrektywa 2008/52/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych
- Konwencja o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych

C. Literatura uzupełniająca

1. Bieliński A. K., Pannert M., *Prawo rodzinne*, C.H. Beck, Warszawa 2022.
2. Bieliński A. K., Pannert M., *Prawo cywilne - część ogólna. Prawo rzeczowe*, wyd. 6 C.H. Beck, Warszawa 2021.

3. Brzozowski A., Jastrzębski J., Kaliński M., Skowrońska-Bocian E., *Zobowiązania. Część ogólna*, wyd. 5. Wolters Kluwer, Warszawa 2024.
4. Czachórski W., Brzozowski A., Safjan M., Skowrońska-Bocian E., *Zobowiązania. Zarys Wykładu*, wyd. 11, Wolters Kluwer, Warszawa 2009.
5. Flaga-Gieruszyńska K., Zieliński A., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*. Wyd. 11, C.H. Beck, Warszawa 2022.
6. Gniewek E., *Prawo rzeczowe*, C.H. Beck, Warszawa 2022.
7. Gołaczyński J., *Prawo prywatne międzynarodowe*, wyd. 5, C.H. Beck, Warszawa 2017.
8. Hałas M., *Prawo cywilne - część ogólna. Pytania. Kazusy. Tablice. Testy*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
9. Jelonek-Jarco B., Zawadzka J., Zoll F. (red. nauk.), *Prawo cywilne. Kazusy z rozwiązaniami*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
10. Katner W., *Prawo cywilne i handlowe w zarysie*, wyd. 8, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
11. Kawałko A., Witczak H., *Prawo spadkowe*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
12. Pisuliński J., *Europejskie prawo cywilne*, Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
13. *Prawo cywilne - część ogólna. Pytania. Kazusy. Tablice. Testy*, wyd. 9, C.H. Beck, Warszawa 2022.
14. *Prawo rodzinne i nieletnich w pigułce*, C.H. Beck, Warszawa 2025.
15. Rzewuski M. (red.), *Postępowanie cywilne*. wyd. 3, C.H. Beck, Warszawa 2024.
16. Skowrońska-Bocian E., *Prawo Spadkowe*, wyd. 15, C.H. Beck 2022.
17. Smoczyński T., Andrzejewski M., *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, wyd. 12, C.H. Beck, Warszawa 2024.
18. Szablowska-Juckiewicz M., Wałachowska M., Wantoch-Rekowski J.(red.), *Umowy cywilnoprawne w ubezpieczeniach społecznych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
19. Szczurek Z., *Prawo cywilne dla studentów administracji*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012
20. Załucki M. (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*. Wyd. 3, C.H. Beck, Warszawa 2023.

Symbol	Wiedza
KP7_WG3	Student zna i rozumie: rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i cywilizacji oraz jako podmiocie tworzącym struktury prawne, społeczne i ekonomiczne oraz o motywach jego działania, a także pogłębioną wiedzę o człowieku jako uczestniku procesów administracyjnych i społecznych
KP7_WK4	pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji publicznych: prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i społecznych, przestrzennych i środowiskowych oraz zmianach w nich zachodzących w odniesieniu do struktur i procedur związanych z ochroną praw człowieka, ale i jego obowiązków wobec innych uczestników procesów społecznych oraz wobec państwa
KP7_UW6	Umiejętności Student potrafi: zgromadzić dane, analizować i prezentować sprawy i zjawiska przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi w tym także zaawansowanych technologii informacyjnych.
KP7_UW11	przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne i prezentacje w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
KP7_KK1	Kompetencje Społeczne Student jest gotów do: znając swoje silne i słabe strony stawiania sobie ambitnych celów na miarę swoich możliwości a także przyjęcia porażki i przyznania się do błędu oraz w miarę potrzeb/trudności -zasięgnięcia opinii ekspertów
KP7_KR2	dotrzymywania terminów, określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie zadania, przewidywania społecznych skutków swojej działalności, konsekwentnego dążenia do celu oraz systematycznej i samodzielnej pracy z zastosowaniem reguł i norm życia społecznego

Kontakt
j.zawrot@amisns.edu.pl